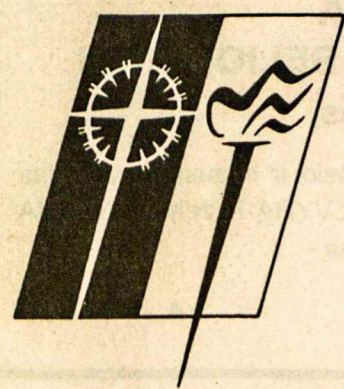

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 8 (1983) 1988 VASARIS-FEBRUARY 23

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS METAI

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

Tel. (416) 275-4672

50 ct.

Kovojanti Lietuva

Žinios iš okupuotos Lietuvos, kad ir labai šykščios, kalba apie tautos priešinimąsi sovietinei priespaudai. 1987 metų rugpjūčio 23 d. įvyko net viešos demonstracijos, kuriose pasireiškė tautos drąsuliai-lės. Jeigu joje pasirodė šimtai ir tūkstančiai žiaurios priespaudos sąlygose, kiek jų būtų pasirodė laisvės sąlygose? Tikriausiai būtų išėjusi į gatves visa tauta, išskyrus Maskvos patikėtinius, kuriems šviečia ne lietuvių tautos laisvės idealai, o Kremliaus vilionės. Taip beveik įvyko su Maironio 125-tojo gimtadienio minėjimais, kurie buvo rengiami visoje Lietuvoje. Vien Kaune prie Maironio kapo dalyvavo tūkstantinės minios lietuvių, nes tam atvejui buvo atleisti varžtai. Jie betgi grįžo su visa jėga artėjant Vasario 16-ajai. Kaip matyti iš turimų žinių, planuotų demonstracijų rengėjai bei veiklesni dalyviai buvo terorizuojami saugumiečių, mušami gatvėje, uždaryti namų arešte, izoliuoti nuo visuomenės, išjungti jų telefonai. Dėlto plataus masto manifestacijos su gėlių padėjimu prie patriotinių paminklų, atrodo, negalėjo įvykti. Vasario 16-ji visoje Lietuvoje buvo daugiausia tyliai paminėta šventovėse, gausiai dalyvaujant tautiečiams. Buvo ir demonstracijų, kuriose nukentėjo daug lietuvių.

LIGSIOLINIAI įvykiai okupuotoje Lietuvoje aiškiai rodo, kad lietuvių tauta, paversta fizinės jėgos, nėra paversta dvasiškai. Ji ir po penkių dešimtmečių tebesipriešina sovietinei vergijai. Pokaryje vyko kruvinos partizaninės kovos, o joms pasibaigus prasidėjo moralinė rezistencija, kurioje stipriausiai reiškiasi žmonės, susibūrę apie "LKB kroniką". Jie savo įkvėpimą semia iš lietuviškai krikščioniškų šaltinių. Jiems Lietuva nėra vien teritorija, bet gyvas kūrinys, Dievo leistas gyventi laisvėje, kaip ir visos kitos tautos. Ir jei kas uždeda tokiam gyvam Dievo kūrinui vergijos varžtus, kyla pasipriešinimas. Vergija yra nusikaltimas ne tik tautai, bet ir Dievui. Dėl to prieš pavergėją reikia kovoti, ir tai juo labiau, kai pavergėjas užsimoja naikinti tas tautos vertybes, kurios jai yra brangios, turinčios gyvybinę reikšmę. Viena tokių vertybių yra krikščioniškas tikėjimas, kuris ateistinio pavergėjo yra labiausiai puolamas. Ši dvasinė vertybė tautos sieloje yra įleidusi gilias šaknis, ir jų palietimas labiausiai jaudina tautą. Jaudina ypač dėl to, kad tos vertybės naikinimas kėsina į pačią tautos širdį, kurioje glūdi dvasinės atsparos šaltinis. Ir kol tas šaltinis neišseks, tauta bus kovojanti visom galimom priemonėm.

GILIAU žvelgiantiems aiškiai matyti, kad kovojanti šiuo metu Lietuva yra tikinčioji Lietuva. Ateistai už ją galvos neguldo ir savo laisvę nerizikuoja. Į pirmąsias kovotojų eiles išeina tikintieji, įkvėpti krikščioniškojo tikėjimo. Tai rodo, kad ši pozicija turi būti nuolat stiprinama. Tiek pačioje Lietuvoje, tiek išivijoje reikia telkti jėgas, prisidedančias prie tikinčiosios Lietuvos stiprinimo. Kanadoje ta intencija kasmet yra rengiama specialiai Tikinčiosios Lietuvos diena pirmąjį kovo sekmadienį. Tą dieną šia tema sakomi pamokslai, rengiamos atitinkamos pamaldos, daromos rinkliavos Lietuvos tikintiesiems paremti. Prie tos akcijos prisideda ir daugelis Kanados katalikų vyskupų, pasirašusių pagelbėti katalikiškai Lietuvai. Ir šiais metais visa eilė jų pasižadėjo prisidėti prie Tikinčiosios Lietuvos dienos bei paraginti savo gnomuosius dalyvauti bendrose maldose. Kanados lietuviai Tikinčiosios Lietuvos dienoje gausiai dalyvauja ir dosniai aukoja, nes žino, kad tos paramos šiuo metu labai reikia. Kanadoje tai jau sena tradicija. Reikėtų, kad ji rastų atgarsį ir kituose lietuvių gyvenamuose kraštuose, kad jie taip pat įžvelgtų šio fronto stiprinimo svarbą kovojančios tautos sutemose.

KANADOS ĮVYKIAI

Sutartis dėl karo nusikaltėlių

Kanados teisingumo ministras R. Hnatyshynas iškėlė parlamentui tekstą sutarties, kuri bus pasirašyta su Sovietų Sąjunga ir lies medžiagos rinkimą karo nusikaltėlių teisams Kanadoje. Laikantis teisėjo J. Deschenes komisijos patarimo, asmenys, kuriuos liečia Sovietų Sąjungoje renkama kaltinamoji medžiaga, prieš teismą nebus paskelbti. Medžiagos rinkimas bus atliekamas pagal Kanadoje pripažintą teisinę procedūrą. Sutartis įpareigoja Sovietų Sąjungą įsileisti nepriklausomus vertėjus, paripinti ne tik kopijas, bet ir dokumentų originalus, liudininkų pareiškimus. Sutartis leis bešališką tokių liudininkų apklausinimą pagal kanadišką procedūrą, įrašytą vaizdajuostėn. Iš Kanados galės būti atsiųsti teisėjai ar teismo atstovai rinkti įrodymų Sovietų Sąjungos teismuose. Kaltinamasis arba jo advokatas bei prokuroras atstovas galės klausinėti liudininkus kaip ir Kanados teisme. Tai pirmoji tokia Ka-

nados sutartis, liečianti karo nusikaltėlius. Teisėjo J. Deschenes komisija dėl kaltinamosios medžiagos rinkimo Sovietų Sąjungoje nebuvo paskelbusi savo išvados. Mat ji neturėjo progos susipažinti su sovietine medžiaga bei jos liudijimais. Panašios sutartys taipgi yra ruošiamos su Izraeliu ir Olandija.

Spaudoje jau daug metų minimas Kanados japonų reikalavimas atsilyginti už jiems padarytą skriaudą II D. karo metais. Kai Japonija lėktuvų aviacija smogė skaudų smūgį JAV karo laivyno bazei Havajų Pearl Harbore ir tapo Vokietijos sąjungininke, Kanadoje buvo suimta apie 21.000 japonų kilmės kanadiečių Britų Kolumbijoje ir izoliuota specialiose stovyklose toli nuo Ramiojo vandenyno pakrantių. Mat tada Kanada sąjungininkų pusėje kovojo ne tik prieš Vokietiją, bet ir prieš karą įsijungusią Japoniją. Buvo nuogastaujama, kad Kanados japonai gali tapti slap-

(Nukelta į 8-tą psl.)

Kanados lietuviai, baigdami savo protesto demonstraciją prie Sov. Sąjungos ambasados Otavoje 1988 m. vasario 13 d., sudėjo gėles ir spygliuotų vielų vainiką ir jį paliko prie ambasados: "Neleidote padėti gėlių Vilniuje, jas padedame prie jūsų ambasados"

Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 70-tųjų metų minėjime 1988 m. vasario 14 d. Anapilio salėje, kurioje dalyvavo Toronto ir Mississaugos lietuviai bei jų svečiai. Pirmoje eilėje iš kairės: Ontario parlamento narys DAVID FLEET, Kanados parlamento narys ANDREW WITER, KLB krašto valdybos kultūros komisijos pirm. RASA KURIENĖ, KLB krašto valdybos pirm. VYTAUTAS BIRETA

Nuotr. St. Dabkaus

Lietuvos laisvės savaitgalis

Demonstracijos Toronte ir Otavoje • Aktyvus jaunimo dalyvavimas • Specialus pobūvis kitataučiams • Didelis skelbimas Kanados dienraštyje • Domėjosi ir televizija • Tarptautinės teisės žinovo žodis lietuviams • Lietuvos vėliavos prie rotušių vasario 13 ir 14 dienomis

Pobūvis kitataučiams

Vasario 12, penktadienį, Toronto Prisikėlimo par. salėje buvo suruoštas priėmimas bičiuliškiems kitataučiams KLB krašto valdybos ir Toronto apylinkės valdybos rūpesčiu. Dalyvavo apie 200 asmenų, įskaitant 40 "Aro" choro narių. Vyravo kitataučiai, kurių tarpe matėsi atstovai – estų, latvių, lenkų, ukrainiečių, vengrų, japonų. Iš lietuvių dalyvavo įvairūs pareigūnai ir pareigūnės, paruošusios puikų vaišių stalą ir vaishinusios gausius dalyvius.

Pobūvio programai vadovavo KLB krašto valdybos visuomeninių reikalų komisijos pirmininkė adv. Joana Kuraitė-Lasienė. Trumpu įvadu supažindinusi su Lietuva pobūvio dalyvius, pakvietė "Aro" vyrų chorą koncertinei daliai. V. Verikaitis diriguojamas ir J. Govėdo akompanuojamas "Aro" choras padainavo keletą vien lietuviškų dainų ir savo programą baigė smagių Ramovėnų maršu.

Kanados parlamento atstovas A. Witer perdavė ministro pirmininko B. Mulronio sveikinimą ir savo pastabose priminė reikalą keisti veiklos taktiką laisvajame pasaulyje, prisitaikant prie naujų reikalavimų, plačiau panaudojant masinės komunikacijos priemones, skelbiant sovietinės priespaudos faktus bei veikiant viešąją opiniją. Taip turėtų reikštis visos pavergtos tautos. A. Witer taip pat perskaitė savo pareiškimą, padarytą Kanados parlamente vasario 11 d. Lietuvos reika-

lu. Už tai jo autorius susilaukė gausių plojimų iš pobūvio dalyvių.

Ontario vyriausybės vardu kalbėjo provincinio parlamento narys T. Ruprechtas, pabrėžęs mintį, kad lietuvių tautos kančia yra visų tautų kančia, nes visos drauge sudaro vieną įvairiatautį organizmą, galintį klestėti tikiai laisvėje. Baigdamas kalbą, jis įteikė Toronto apylinkės valdybos pirm. R. Strimačiui Ontario vyriausybės pareiškimą Vasario 16 reikalą.

Toronto miesto savivaldybei atstovavo net trys jos tarybos nariai – T. O'Donohue, W. Boytchuk ir B. Grys. Visi jie pasakė sveikinimo kalbas. Prie jų prisidėjo ir naujai išrinktas provincinio parlamento narys D. Fleet.

Ilgesnė kalbą pasakė KLB krašto valdybos vicepirmininkas adv. A. Pacevičius, suminėdamas iki šiol atliktus žygius ryšium su įtempta būkle okupuotoje Lietuvoje ir sovietinės valdžios draudimu minėti Vasario 16-ją. Dėl to esą įdėtas didelis skelbimas dienraštyje "The Globe and Mail" š. m. vasario 12 d. laidoje ir rengiama demonstracija Otavoje bei jaunimo bado streikas vasario 13-16 dienomis. Į tai esą jau reagavo Sov. Sąjunga Otavoje, pareiškdamą protestą.

Programą baigė KLB Toronto apylinkės pirm. R. Strimaitis, padėkodamas KLB krašto valdybai už parodytą iniciatyvą.

Pobūvio dalyvių tarpe buvo matyti L. vijos konsulas

dr. E. Upenieks, "Juodojo kaspino" komiteto pirm. M. Hess, Kestono kolegijos skyriaus pirmininkė p. Giroux, "The Toronto Sun" bendradarbių G. Intrator, "Latvija-Amerika" red. A. Kundrats. Pastarasis atėjo su nauju savo laikraščio numeriu, kurio pirmasis puslapis buvo skirtas Lietuvai.

Lietuvos vėliava Toronte

Vasario 13 d., 12 v., prie Toronto rotušės buvo iškelta Lietuvos vėliava. Nors šaltas žiemos vėjas svilino, susirinko apie 250 lietuvių. Giedant "O Canada", iškilo Lietuvos vėliava ant aukšto stiebo. KLB Toronto apylinkės pirm. R. Strimaitis pasakė įžanginę kalbą ir pakvietė miesto savivaldybės atstovą W. Boytchuką prabilti šia iškilminga proga. Ji-sai priminė Lietuvos kovas už prarastą nepriklausomybę ir išreiškė viltį, kad Lietuva vėl bus laisva. Provincinės vyriausybės vardu žodį tarė parlamento narys D. Fleet. Sugiedojus Lietuvos himną, gėlių bei žalumynų vainikas buvo nuneštas į Taikos sodelį, lydin visi miniai tautiečiai. Ten jautrią ir turiningą kalbą pasakė Kanados parlamento narys A. Witer, pabrėždamas mintį – nėra taikos be laisvės. R. Strimačiui vadovaujant, sugiedota "Lietuva brangi" ir baigta tos dienos iškilmė.

Vakare CBC televizijos V kanalas, IX ir XI kanalai rodė trumpas ištraukas iš Lietuvos vėliavos iškėlimo iškilmių. Jas paminėjo ir kai kurios radijo stotys. (Nukelta į 3 p.)

Vasario šešioliktoji Lietuvoje

Pamaldos, demonstracijos Vilniuje, Kaune, Šiauliuose ir kitur • Saugumiečiai ir milicija su draugovinėmis kovojančių demonstrantais • Užsienio žurnalistai ir sovietinės valdžios surengta demonstracija Vilniuje • Protestas JAV ambasadai

Nepaisant visų trukdymų bei kliūčių, daromų okupacinės sovietų valdžios, ateina žinios iš Lietuvos apie Vasario 16 minėjimus įvairiais keliais. Iš jų matyti, kad saugumiečiai, milicija ir draugovinėms smarkiai ruošėsi įvykiams. Jie ypač sekė žymesnius disidentus ir jiems grasino įvairiomis bausmėmis.

Vasario 13 d. prie N. Sadūnaitės buvo Vilniuje laukė saugumiečiai – majoras Reinyss su kitu vyru. Jai grįžusiai bandė įteikti šaukimą į KGB būstinę bei pasirašyti, bet ji atsisakė. Vėliau buvo išjungti telefonai – N. Sadūnaitės, V. Bogušio, P. Pece-liūno, A. Terlecko, Sasnauskų šeimos. Prie Sadūnaitės ir Terlecko butų nuolat budėjo milicija, stovėjo saugumiečių automobiliai.

Lietuvos sostinėje

Vasario 14, sekmadienį, Vilniuje dienos metu susirinko aktyvistų ir Blaiybės draugijų narių minia, kuri bandė žygiuoti į Rusų kapines padėti gėles prie dr. J. Basanavičiaus paminklo, bet milicijos ir jų talkininkų raudonraiščių (draugovinė) buvo išsklaidyti. Saugumiečiai bandė suminti jaunuolį Tučkų, bet minia apsaugojo.

Vilniaus šventovėse, pagal sausio 26 d. atsisaukimą, buvo laikomos pamaldos už religinę ir tautinę Lietuvos laisvę. Daugiausia žmonių dalyvavo Šv. Mikalojaus ir Šv. Onos šventovėse vidurdienį ir 2 v.p.p. Šv. Mikalojaus šventovės žmonės netilpo – dalis jų stovėjo lauke. Pamaldos beveik visose šventovėse buvo baigiamos Lietuvos himnu.

Vasario 16, antradienį, pasak žinių agentūrų, Vilniuje prie Šv. Mikalojaus ir Šv. Onos šventovių susirinko minia žmonių, kurių galėjo būti apie 4000. Po vakarinių pamaldų jų dalyviai bandė eiti į Gedimino aikštę prie katedros, bet juos puolė milicininkai. Daug jų suėmė milicija ir išvežė į miškus už 300 km. Veiklesnėji disidentai buvo tardomi ištisą vasario 16 dieną.

Šiauliuose

Šiauliuose vasario 15 d. buvo atlaikytos pamaldos Šv. Jurgio šventovėje. Dalyvavo apie 1000 maldininkų. Nors klebonas neleidė, kun. K. Gražulis užlipo į sakyklą ir pasakė atitinkamą pamokslą. Tie patys maldininkai nuvyko į kapines ir padėjo vainikus ant a.a. O. Lukauskaitės-Poškienės, prof. St.

Šalkauskio ir kitų kapų. Valdžios atstovai stebėjo, bet nekludė iškilmių eigos.

Kryžių kalne, netoli Šiaulių, susirinko šimtinė tautiečių vasario 14 d. ir sugiedojo Lietuvos himną.

Šiluvoje vasario 13 d. įvyko masinė procesija, kurioje dalyvavo 1000 asmenų. Jie giedojo giesmes, dainavo patriotines dainas ir baigė Lietuvos himnu.

Kauno arkikatedroje

Kaune Vasario 16 minėjimas telkėsi daugiausia arkikatedroje-bazilikoje. Vasario 14 d., po 1 v.p.p. pamaldų, 500 žmonių susirinko prie Maironio kapo šventoriuje. Jūs be-matant apsupo milicininkai ir liepė išsikirstyti. Minia nepakluso ir užgiedojo Lietuvos himną. Milicijai nepavyko išsklaidyti minios, bet suėmė keletą asmenų, jų tarpe Angelę Denisevičienę ir jos vyrą Tomą Denisevičių. Demonstracija truko apie valandą laiko.

Vasario 16, antradienį, 7 v.v., Kauno arkikatedroje-bazilikoje įvyko pamaldos už tėvynę. Dalyvavo 4000 žmonių. Po Mišių buvo kalbamas Rožinis ir giedamos įvairios giesmės. Visi tai užtruko iki 9 v.v. Po to pamaldų dalyviai norėjo aplankyti šventoriuje Maironio kapą, tačiau milicininkai ir draugovinėms, kurių buvo apie 1000, neleido. Tuos, kurie jiems nepakluso, mušė gumėnėmis įvairios suimnėjos. Buvo suimta apie 12 asmenų, jų tarpe ir populiarios "Roko" grupės dainininkė Ona-Virginija Šibonienė.

Pranešama, kad Kaune vasario 16 d. įvyko eiseną nuo arkikatedros-bazilikos iki Kauno pilies su tautinėm vėliavom.

Užsienio korespondentai

Užsienio spaudos korespondentai Maskvoje prašė leidimo nuvykti į Vilnių Vasario 16 savaitgaliai, bet negavo leidimo. Jų tarpe buvo ir Kanados CBC atstovas. Buvo bandyta telefonu iš Vilniaus pasiekti "Washington Post" korespondentą Gary Lee ir "Frankfurter Allgemeine Zeitung" von Werner Adam, bet atsiliepė visai kiti žmonės. Taip vasario 14-tos, sekmadienio, įvykių užsienio žurnalistai ir nematė. Juos sovietinė valdžia atgabelio iš Maskvos į Vilnių tikiai sekmadienio vakare ar naktį, kad jie matytų valdžios surengtą demonstraciją, kurioje buvo prievarta suvaryti 2000 darbininkų vasario 15 d. (Nukelta į 3-tį psl.)

Šiame numeryje:

Kovojanti Lietuva

Fiziškai pavergtą, dvasiškai laisva kovą už savo teises

Lietuvos laisvės savaitgalis

Nepriklausomybės šventė, demonstracijos, spauda, televizija

Istorinis įvykis Lietuvos pasiuntinybėje

Mišios pasiuntinybės rūmuose ir dr. St. Bačkio pagerbimas

Lietuvos jaunimas veržiasi jūron

Išpužiai išivijoje gyvenančio buruotojo, aplankiusio Lietuvą

Kaip studentas gelbėjo Dariaus-Girėno paminklą

Ano meto studento dabar kunigo Alfredo Rūkštos pastangos

Brito teorija apie lietuvių ir lenkus

Simpsono samprotavimai apie makrocefalus ir mikrocefalus

Naktinis budėjimas sudomino televiziją

Ontario Londono lietuvių grupės budėjimas prie katedros

"Iškeliaujame į tėviškę, kurios niekas neatims"

Prisimenant mokytoją ir visuomenės veikėją a.a. Joną Mikšį

Maskvos muitinėje

Angliškai rašančio Montrealy gyvenančio lietuvių išpužiai

"Pakelėje į žadėtąją žemę"

Premijuotas humoristinis Antano Gustaičio poezijos rinkinys

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672. Second class mail registration nr. 0509
Leidėjas: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
Redaguoja: kun. dr. Pr. Gaida ir Vyt. Kastytis. Metinė prenumerata – \$22, pusmetinė – \$12, rėmėjo – \$25, garbės – \$30 (Amerikoj – JAV doleriais). Paviieniai numeriai – 50 ct.

Adresų keitimo reikalų kreiptis tiesiai į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st a. 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: (416) 275-4672. U.S. office of publication — 4703 Porter Ctr. Rd., Lewiston, NY 14092. Subscriptions: ordinary \$22.00, supporter \$25.00, honorary \$30.00 per year. Second Class Postage paid at Lewiston, NY.

US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092.

CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Printed in Canada.

Istorinis įvykis Lietuvos pasiuntinybėje

"TŽ" bendradarbio pranešimas iš Vašingtono

1988 m. vasario 5-7 d.d. Vašingtone įvyko Lietuvių jaunimo sąjungos rengtas politinės veiklos seminaras. Trijų dienų seminare, kurio dalis vyko JAV kongreso įstaigų rūmuose, kalbėjo keletas amerikiečių pareigūnų ir lietuvių. Dalyvavo apie 50 akademinius mokslus baigusio ar dar tebestudijuojančio jaunimo. Dalis jų atvyko iš Čikagos, Niujorko ir kitų miestų. Politinės veiklos seminaras daugiausia buvo vartojama anglų kalba, nors visi suvažiavę jaunuoliai gražiai kalbėjo ir lietuviškai. Kadangi politinė veikla vykdoma daugiausia anglų kalba, ir svarbesnieji kalbėtojai buvo amerikiečiai, didžioji seminaro dalis vyko anglų kalba.

Kitame pranešime plačiau sustosime prie istoriko dr. Sauliaus Suziedėlio ir Mykolo Drugos pašnekesių lietuvių kalba. Šiuo momentu žvilgsniai krypta į politinės veiklos seminaro baigminę dieną — sekmadienį, vasario 7, Lietuvos pasiuntinybės rūmuose, šeimininkaujant Lietuvos atstovo Vašingtone dr. Stasio Bačkio įpėdiniui Stasiui Lozoraičiui. Tos dienos rytą į pasiuntinybės rūmus susirinko netoli šimto lietuviško jaunimo ir nedidelis vyresniųjų būrelis, kur, kaip seminaro programoje buvo skelbta, "bus atlaikytos Mišios ir pagerbtas buvęs Lietuvos atstovas Vašingtone ir Lietuvos diplomatas šefas dr. Stasys Bačkis". Politinės veiklos seminaro programa buvo išsiuntinėta tik seminaro dalyviams, spaudai, radiui. Tad ir žinia apie Mišias Lietuvos pasiuntinybėje nebuvo plačiai paskleista. Tačiau, kaip jau minėjau, susirinko gana gausus būrys dalyvių.

Atvykę iš kitur pirmą kartą pamatė virš 5 aukštų Lietuvos pasiuntinybės rūmų plevesuojančią Lietuvos trispalvę ir pravėrę Lietuvos pasiuntinybės rūmų duris. Visus pasitiko pasiuntinybės pareigūnas Cezaris Surdokas ir Lietuvos atstovas Vašingtone Stasys Lozoraitis su žmona Daniele.

Mišios pasiuntinybėje

Po to pasiuntinybės svečių priėmimo kambaryje įvyko istorinis įvykis — pirmą sykį tuose rūmuose kun. dr. T. Žiūraitis atnašavo lietuviškas Mišias už jaunimą ir Lietuvą, atsinėšęs taip pat istorinę taurę, kurią naudojo savo primicijoje. Ta taurė, svetimtaučio vyskupo iš Sovietų Sąjungos atgabenta ir Vakarus karo metu, atsitiktinai pateko dominikonams ir pagaliau į dominikonų kun. Tomo Žiūraitio rankas. Prieš aukodamas Mišias prie specialiai parengto altoriaus, kun. dr. Žiūraitis įžanginiame žodyje sakė: "Pasiuntinybė yra nepriklausoma Lietuva, nors joje neteka Nemunas nei Dubysa, bet teka mūsų teisės ir teisingumas..." Iškęs būsimosios Lietuvos viziją, jis pakartojo poeto žodžius: "Bus sunku tikėti, kad iš kraujo jūros tu gyventi pakilai..."

Mišių metu pakiliai skambėjo jaunimo giedamos lietuviškos giesmės. Mišių skaitymus atliko jaunimo atstovai — Rima Šilėnaitė, dr. Ginta Remeikytė, Darius Suziedėlis, o Komunijos metu "Antro

kaimo" narys iš Čikagos Edvardas Tuskenis paskaitė Kazio Bradino eilėraštį.

Dr. Bačkio pagerbimas

Rinkdamiesi į Mišias, aiškiai pastebėjome, kad Bačkio pasiuntinybėje šiandien nėra, nors įvyki filmuoja net ir Prancūzijos televizijos atstovai. Greit sužinojome, kad jau kuris laikas kitur gyvenantis dr. S. Bačkis yra susirgęs, kad jį ir jo žmoną gripas privertė pasilikti namie.

Pasibaigus istorinėms Mišioms Lietuvos pasiuntinybės rūmuose ir televizijos operatorių šviesoms apšviečiant susirinkusių veidus, trumpą padėkos žodį tarė Lietuvos atstovas St. Lozoraitis: "Šiandien gražiai susipynė simboliai — atėjo Bažnyčia ir tautinius valstybinio simbolio namus, atėjo jaunimas, atėjo vyresnioji karta ir visus gražiai jungė lietuviškas sentimentas, kuris 30-40 metų išsilaukė ir, tikiuosi, išlaikys iki nepriklausomybės atgavimo. Pasiuntinybė nori padėti visiems tiems, kurie eina Lietuvos nepriklausomybės keliu. Ji nori būti jungianti jėga tarp krašte gyvenančių ir užsienio lietuvių..."

Po St. Lozoraičio žodžio, Lietuvių jaunimo s-gos Vašingtone skyriaus pirmininkė Rūta Virkutytė perskaitė ilgą ir spalvingą valstybininko, kultūrininko, nepriklausomos Lietuvos diplomatas vadovo, nuo 1960 m. atstovavusio nepriklausomai Lietuvai JAV-se dr. Stasio Bačkio biografiją, paprašydama jo įpėdinį Stasį Lozoraitį perduoti dr. Bačkio seminaro dalyvių sveikinimus ir jų dovaną — knygą.

Paskutinis žodį tarė naujasis JAV lietuvių jaunimo s-gos pirmininkas Darius Suziedėlis, kuris šiomis dienomis numato išvykti į Vilniaus universitetą studijuoti. Jo pareigas eis vicepirm. Paulius Mickus.

Pasibaigus Mišioms ir dr. S. Bačkio pagerbimo iškilmei, Lietuvos pasiuntinybės rūmų antrajam aukšte politinės veiklos seminaro rengėjai paruošė priešpiečius.

Istoriniai bruožai

Šie Lietuvos pasiuntinybės rūmai buvo pastatyti 1909 m. Mary Handerson. Jos vyras buvo advokatas ir vėliau senatorius. 1922. VII. 28 JAV pripažino Lietuvos valstybę de jure. Ryšium su tuo Lietuvos vyriausybė skubinosi įsigyti savo pasiuntinybei namus. Tuo metu Lietuvos ministerių į Vašingtoną buvo paskirtas Kazys Bizauskas.

Jis 1924 m. už 90,000 dol. nupirko toje reprezentacinėje sostinės gatvėje Lietuvos pasiuntinybei rūmus ir didelį prie jų sklypą. Tad nuo 1924 m. čia plevesuoja mūsų trispalvė. Ji tebeplevesuoja iki šios dienos ir, tikėkim, plevesuos, kol Lietuva vėl atgaus nepriklausomybę. 1988 m. vasario 7 d. taps istorine ta prasme, kad čia pirmą kartą istorijoje buvo atlaikytos lietuviškos Mišios, kurias užprašė išseivijoje gimęs ir augęs lietuvių jaunimas. Šalia kitų, padėkos už suorganizavimą politinės veiklos seminaro, Mišių pasiuntinybėje ir dr. S. Bačkio pagerbimo nuspelno ir LJS Vašingtono skyriaus valdybos narys Algis Šilas.

Lietuvos jaunimas veržiasi jūron

Kelios įdomios dienos su Vilniaus, Kauno ir Klaipėdos buriuotojais

B. STUNDŽIA

(Tėsinys iš praėjusio nr.)

Penkios valandos

Vėl išplaukus į marias, kapitonas pasiūlė man laivą pavaiuoti. Laivas — tai ne jachta ir kažkaip vis kylio linija vandeninyje neišidavo tiesi.

Nebesustojome nei Juodkrantėje, nei Preiloje, nei Pervalkoje, ir po pietų laivas jau stovėjo prisiliejęs prie krantinės Klaipėdoje. Kelionė truko penkias valandas, o senieji garlaiviai iš Kauno Klaipėdą pasiekdavo pūškėdami visą dieną. Jei marios būdavo pasiūsausios, tai plaukdavo Viliaus kanalu.

Jau Klaipėdoje

Apsistojau naujame viešbutyje, kuris man pasirodė jaukesnis, negu "Lietuva" Vilniuje, gal ir todėl, kad tuo metu nebuvo minios laukiamajame. Maitinausi priešais esančiame "Viktorijos" restorane.

Ten vieną kartą buvo pietauti, rodos, 1935 m. Iš Kauno tada atplaukė būrelis jūrų skautų ir mieste susitikome tuometinį vyriausią skautininką plk. J. Šarauską, kuris nusivedė mus pietauti į "Viktorijos" viešbučio restoraną. Mes, jaunikliai, valgydami labai varžėmės; pulkininkas kažkur skubėjo ir mus paliko baigti valgyti. Tada atsigavome ir sušveitėme viską iki paskutinio trupinio.

Mane perėmė globoti miesto parkų viršininkas Aloyzas Puslys. Su juo išvažinėjome po žymesnes vietas. Viename stadione buvo įdomu stebėti mokyklinio amžiaus vaikus, kurie ruošėsi šokių ir dainų švenčiai. Senosios Klaipėdos vaizdai jau buvo išnykę iš atminties ir tik Danės upė prisiminiau. Vakariene valgėme buvusiame mokomajame burlaivyje, kuris stovį upėje. Ten dabar įrengtas restoranas.

Pavakaryje, kaip ir kituose klubuose, susitikome su vietos buriuotojais. Prisiminėm senus laikus, aptarėm dabartines buriavimo sąlygas, burlaimą tolimuose vandenyse ir kraštuose. Klubas turi kelias dešimt jachtų ir pačias didžiausias, kokias naudoja Lietuvos buriuotojai. Tik uostas darosi per ankštas, todėl dabar plečiamas. Malonu buvo susipažinti su eile išspaudos žinomų jachtų kapitonų. Teko pasirašyti ant kelių knygų "Būrės ir varikliai". Vienas entuziastingas buriuotojas iš ryto atėjęs gauti parašo, mane beveik iš lovos prikėlė. Visur buriuotojai pagėdavo daugiau šios knygos. Ten išleisti nepavyksta, o jaunoji buriuotojų karta nėra mačiusi lietuviškos jūrininkystės knygos.

Tik pora šimtų šios knygos egzempliorių buvo pasiūta į Lietuvą, bet kartais patekdavo kaip suvenyras mažai su buriavimu reikaly turintiems asmenims. Vienas buriuotojas

rodė nukopijavęs visą 270 puslapių knygą.

Ta vakarą dar spėjau aplankyti sesers sūnų, nes Klaipėdoje irgi turiu dėdės titulą.

Šventosios uoste

Sekančią dieną dangus praikiuro — apie buriavimą ir kalbos negalėjo būti, todėl A. Puslys nutarė pavežti mane į Palangą ir Šventąją. Prieš tai nuvykome į jūrų muziejų Kopgalyje, buvusioje tvirtovėje.

Lietuviai jau nuo priešistorinių laikų gyveno prie jūros, pajūryje susidarė Lietuvos valstybė. Apie jūrą atsirado gražių pasakų, o iš žvejų paveldėjome daug gražių dainų. Ten lietuvis rinkdavo gintarų ir save puošdavo. Skaudu tik, kad kryžiuočiai mus iš dalies nuo jūros nustumė, tad ilgai ir savo laivyno neturėjome.

Muziejaus projektavimo darbai prasidėjo 1970 m. Po trejų metų tvirtovė pradėta restauruoti ir baigta 1976 m.

Muziejus vaizduoja nuolatinių lietuvių tautos ryši su jūra. Net Toronto spaudą pasiekė žinia, kaip vienas girtuoklis užmušė penkis muziejaus gyventojus-pingvinus.

Greitkeliu netrukome pasiekti Palangą. Ten teko žuikui lankytis bene prieš aštuonerius metus. Man dabar rūpėjo pamatyti Šventosios uostą. Palangoje prie mūsų prisidėjo Birutė Mockuvienė, kuri dirba ar dirbo vykdomajame komiteje, žino visas įstaigas ir aplinkines problemas. Miestas labai švariai užlaikomas, ir vasaros metu ten užplūsta apie 100.000 vasarotojų. Eilė gamyklų ten turi didelius vasarnamus, kuriuose žmonės siunčiami išlėsti ir gydytis.

Labai nusivyliau pamatęs Šventosios uostą. Ten 1939 m. surengėm buriavimo kursą. Ta proga buvo nuburiuota į Liepoją ir į Gotlando salą. Dabar uoste stovi pora žvejų kuterių ir rūksta žuvies apdirbimo įmonės dūmtraukis. Išplauka iš uosto visai užnešta smėliu ir atrodo, kad tik su maža irklinė valtimi galima išplaukti į jūrą.

Geografas prof. Č. Kudaba ir kiti siūlė uostą sutvarkyti, paversti jį turistiniu, į kurį galėtų įplaukti jachtos ir motorlaiviai. Gal todėl ten nieko nedaroma, nes išplaukimas iš Klaipėdos į jūrą yra labai varžomas, reikalaujantis visokių formalumų. Keista, bet nesunku išburiuoti į jūrą iš Rygos. Mat ten miestas yra netoli įlankos.

Rodos, Kauno ar Vilniaus buriuotojai todėl laiko Rygoje vieną ar dvi jachtas, taip pat turi savo jachtas ir Klaipėdoje. Reikia didelio pasiūvenimo važiuoti 300 km. ar toliau savo jachtų remontuoti, pavarą nuleisti į vandenį ir rudę iškelti.

Dar tą pačią dieną, grįžus iš Šventosios uosto, teko aplan-

kyti S. Marcinkevičių, kuris laikomas atsisteigusio Klaipėdos jachtklubo pirmūnu. Lan- kė jis taip pat Klaipėdoje buriavimo mokyklą, bet metais vėliau negu mūsų būrelis.

Atėjo laikas Klaipėdą palikti. Tai brangus Lietuvos turas, todėl lietuviams reikia laikytis įsikibus į pajūrį visomis jėgomis, kad vokiečiai vėl nepradėtų įjieskoti "Memelio".

Vėl Vilniuje

Kelionė atgal į Vilnių netikėtai pasisekė. A. Puslys turėjo ten vykti tarnybiniais reikalais, tai ir mane priėmė. Išvykome apie 6 v.r. ir po 10 v. jis jau pastatė automobilį prie jam reikiamos ministerijos.

Dar liko truputis laiko aplankyti archeologinį muziejų, teatrą ir krautuves.

Nors seniau gyvenau Vilniuje nepilnus dvejuis metus, bet miesto gerai nepažinau, nes nuo studijų ir darbo laboratorijose neperdaugiausia atspėjamo laiko likdavo.

Lietuvoje žmonės į gatvę paprastai išeina, pagal išgales, geriausiai apsirengę. Kur nors lankantis kaklaraistis yra būtinas priedas. Tad teko man kaklaraistį nusipirkti, nes buvau užmiršęs iš namų pasiimti.

Kartais užėdavau ir maisto nusipirkti. Pasakojau savo jaunystės draugui JAV-se, kad išbandžiau kiek laiko Vilniuje truks nusipirkti dešros gabalą — truko apie 8 minutes. Draugas man teškė tiesiai — "meluoti". Atseit, ten dešrų nėra ir taip greitai negalėjai nusipirkti. Jis dar gyvena įsitikinęs, kad ten visi ašaromis paplūdė. Iš tikrųjų vietoje ašarų daug yra degtinėje paplūdusių, kurių ir dabar neįmanoma lengvai sutvarkyti. Žmonės, pergyvenę sunkius laikus, yra realistai.

Vilniuje girdėjau šnekos, kad vieną vidurnaktį buvo mieste išjungtas vanduo. Į vandentiekio įstaigą pasipylė telefoniniai nusiskundimai. Įstaigoje užsirašydavo adresą ir pažadėdavo atvykti pataisyti, bet vietoje darbininkų atvyko milicija ir pas daugelį tų, kurie skambino, užtikio naminės bravorėlius. Mat degtinės varymui reikėjo šalto vandens.

Neigiamą įspūdį darė žmonės, kurie gatvėje ko nors norėdami pasiteirauti klausdavo rusiškai ir, atsakius "nesuprantu", pradėdavo kalbėti lietuviškai. Taip pat vienoje kitoje įstaigoje, norint išsiaiškinti ar sutvarkyti kokį reikalą, išgirdavai "nepa-nimaju".

Bet turiu grįžti prie buriavimo. Paskutinį sekmadienį G. Tamuliūnas įsodino mane į savo automobilį, ir vėl atsivėriau Trakuose. Mat tą dieną turėjo vykti Vilniaus jachtklubo varžybos. Iš ryto buvo vėsoka, lyg truputį lynojo ir vėjo beveik nesijautė. Buriuotojai lūkuriauo ir, išnaudodami laiką, sutarė padaryti su manin pašnekesį.

Po poros valandų atsirado lengvas vėjas, ir gal aštuonios jachtos išplaukė per pradinę (starto) liniją. Mes gi sekėme varžybas iš motorlaivio.

Aplamai, Lietuvos jaunimas ir vidurinės kartos buriuotojai labai entuziastingai dirba, siekia pergalių varžybose tiek vidaus vandenyse, tiek jūroje, kur parodo, kad lietuviai nemažiau sugeba už senų jūrinų tautų buriuotojus.

1987 m. vasarą Baltijos taurės varžybose, kuriose dalyvavo kelios dešimtys jachtų iš Baltijos jūrą supančių šalių, puikiai pasirodė jachta "Dailė".

Ir atgal

Paprastai malonūs dalykai neilgai trunka. Ir vėl žiūriu, kad jau sėdžiu su 120-30 suomių ekskursantų "Iliušino" lėktuve, skrendančiame iš Vilniaus į Taliną, kur rūpėjo pamatyti buvusią olimpinio buriavimo vietą. Besidairydamos po miestą užtikau jūrininkystės ir laivybos muziejų, įrengtą senos pilies bokšte, gal dar kalavijuočių statytame. Estai yra jūrinė tauta, nes ilgas pajūrio ruožas ir sajos vertė juos eiti į jūrą. Tad muziejus yra turtingas įvairiais rodiniais, kurie liudijo, kad jūroje daugelis estų pelnėsi sau kasdieninę duoną, kartais užsitedami ir sviestu.

Gyvenimas tiesia kelius,
Žmogui, skirtus dangaus.
Laikas iš čia veda visus,
Pasibaigus keliui žmogaus

A+ A

MAGDALENAI SELIOKIENEI

mirus,

išgyvenančius tamsias liūdesio ir skausmo valandas
— vyrą ALFONSA, dukrą ELVYRĄ ir žentą ANTANĄ
ŠELMĮ nuoširdžiai užjaučiame —

A. A. Keliščiai

Hamilton, Ont.

A+ A

VALERIJA KUNCAITENEI

Australijoje mirus,

sūnų JAUNIŲ KUNCAITĮ su šeima, artimuosius ir
gimines nuoširdžiai užjaučiame bei kartu liūdime —

A. R. Hartstock

E. P. Girdvainiai

E. V. Janulevičiai

A. V. Ramanauskai

MIELAM DRAUGUI

A+ A

ALGIRDUI BANELIUI

mirus,

jo tėvus, brolius — VYTAUTĄ ir ALGIMANTĄ su
šeimomis nuoširdžiai užjaučiame —

Algis Palionis

Kęstutis Budrevičius

P A D Ė K A

Mirus mano broliui

a. a. STEPONUI,

reiškiu nuoširdų ačiū: klebono pareigas ėjusiam kun. Eugenijui, OFM, už pagalbą laidotuvių reikaluose ir už maldas kapinėse, kun. Liudui Januškaui, OFM, prelatui Juozui Tadaraukui ir Pijui Šarpanickui, OFM, už gedulių Mišių atnašavimą Prisikėlimo šventovėje, kun. Pijui Šarpanickui, OFM, už maldas laidotuvių namuose.

Ačiū visiems, atsilankiusiems laidotuvių namuose, Mišiose ir palydėjusiems į amžino poilsio vietą.

Dėkoju V. Verikačiui už vargonavimą ir giedojimą Mišių metu. Ačiū užprašiusiems Mišias už mirusio vėlę. Dėkoju karsto nešėjams nuoširdžiai sutikusiems ateiti į pagalbą. Ačiū visiems jį lankiusiems senelių namuose. Su nuoširdžiu dėkingumu —

P. Kirstukas

Jonai, mano broli,
Tu esi taip toli...
Tavo kapą puošia
Lietuviškos gėlės,
Tik ten... amžinybėj...
Susitiksime vėlei...

P A D Ė K A

Nuoširdžiausiai dėkoju savo skausmo valandose visiemis, pareiškusiems užuojautas per "Tėviškės žiburius", laiškais, telefonu ir žodžiu, mirus Lietuvoje — Vilniuje mano mylimam broliui, buvusiam 8-to pėstininkų pulko majorui-adjutantui

a. a. JONUI MATULIUI.

Jūsų užuojautos liks mano širdy visada.

Liūdinti sesuo

Pr. Matulytė-Norušienė

Stayner, Ontario

Canadian Art Memorials Ltd.

176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ont. L5H 1G4

LOUISTEMPORALE - oficialus skulptorius -
Bank of Canada, Bank of Montreal,
Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.
King George VI Niagara Falls

Atlieka įvairius kapų paminklų akmens ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų lietuvių kapinėms. Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą meniską darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

Lietuvaitės, atnešusios scenon Lietuvos vėliavos spalvų žibintus-žvakes Anapilio salėje, kur įvyko Toronto-Mississaugos lietuvių surengtas Vasario 16 minėjimas

Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 70-tojo dešimtmečio pobūvyje kitataučiams Toronto Prisikėlimo parapijos salėje 1988 m. vasario 12 d. Ontario vyriausybės atstovas parlamento narys TONY RUPRECHTAS, pasakęs sveikinimo kalbą, įteikia Ontario vyriausybės deklaraciją KLB pareigūnams – adv. Joanai Kuraitėi-Lasienei, Rimui Strimačiui, Vytautui Biretai

Lietuvos laisvės savaitgalis

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Lietuvos vėliava Mississaugoje

Buvęs kadaise lyg ir Toronto priemiestis Mississauga išaugo į atskirą miestą ir jau artėja prie pusės milijono gyventojų. Šiame mieste yra įsikūręs ir lietuvių centras Anapolis. Ir šiais metais prie miesto rotušės buvo iškelta Lietuvos vėliava vasario 14, sekmadienį, 1 v.p.p. Susirinkus nemažam būriui lietuvių, KLB Toronto-Mississaugos apylinkės pirm. R. Strimačis iškėlė Lietuvos vėliavą, giedant Kanados himną. Miesto burmistrė H. McCallion pasakė sveikinimo kalbą ir perskaitė miesto tarybos deklaraciją, skelbiančią Lietuvos nepriklausomybės dieną Mississaugoje. Iškilnė baigta Lietuvos himnu.

Pagrindinė iškilnė

Po pamaldų lietuvių šventovėse pagrindinė Toronto-Mississaugos lietuvių iškilnė įvyko vasario 14 d., 4 v.p.p., Anapilio salėje, kurios scena buvo papuosta dail. Algio Rimkaus. Priekio viduryje kaboją skaitmuo 70, į kurio šonus tiesėsi ilga Lietuvos trispalvė. Nuo scenos sienų žvelgė dartinčių Lietuvos laisvės kovotojų atvaizdai: Nijolės Sadūnaitės, Viktoro Petkaus, Balio Gajausko, kun. Alfonso Svarinsko, kun. Sigito Tamkevičiaus, Jadvygos Bieliauskienės, Aloyzo Janulio, Juliaus Sasnausko ir kitų.

Iškilnė prasidėjo vėliavų įnešimu, Kanados himnu ir ev. kun. P. Dilio invokacija. Programos pranešėjos Ramūnės Sakalaitės-Jonaitienės pakviestas įvadinį žodį tarė KLB Toronto apyl. pirm. Rimas Strimačis, kartu kviesdamas pagerbti kūrėjus-savadorius, kurių Toronte yra keturi (St. Banelis, St. Paciūnas, L. Vaštoka, Vl. Kazlauskas).

Gen. Lietuvos konsulas dr. J. Žmuidzinas, negalėdamas dalyvauti šioje iškilnėje, atsiuntė raštišką sveikinimą, kurį perskaitė programos pranešėja.

Su pagrindiniu kalbėtoju William J. H. Hough III — tarp-tautinės teisės žinovu amerikiečių iškilnės dalyvių su-pažindino adv. A. Pacevičius, pabrėždamas jo susidomėjimą Baltijos valstybėmis.

Jaunas teisininkas sklandžia anglų kalba per 15 minučių sugebėjo išdėstyti savo mintis apie Rytų Europą, Baltijos valstybes ir Lietuvą. Tarptautinės teisės požiūriu Lietuva egzistuoja, tiksliai laisvojo pasaulio valstybės nepakankamai ta teise naudojasi, ypač Baltijos valstybių diplomatinių atstovybių oficialaus pripažinimo srityje.

Gausi auditorija, dėkodama kalbėtojų, stipriai plojo su-stojusi.

Sveikinimo žodį lietuviams tarė: Latvijos konsulo ir Kanados latvių federacijos atstovas dr. Silinš, Estijos konsulas I. Heinsoo, Ontario vyriausybės atstovas — parlamento narys D. Fleet, Kanados vyriausybės — parlamento narys A. Witer.

KLB Toronto apylinkės valdybos paruoštas rezoliucijas Kanados vyriausybei perskaitė pranešėja R. Sakalaitė-Jonaitienė. Jose prašoma Kanados vyriausybės kelti Lietuvos okupacijos bei aneksijos klausimą Jungtinėse Tautose, kreiptis į Sov. Sąjungos vyriausybę, kad paleistų visus

sąžinės bei politinius kalinius, grąžintų Vilniaus katedrą tikintiesiems ir gerbtų žmogaus teises.

Šios iškilnės proga buvo gauta daug sveikinimų raštu iš Kanados federacinių ir provincinių politikų.

Meninę dalį atliko "Gintaro" ansamblis, vadovaujamas Ritos ir Juozo Karasiejų. Dvi šokių grupės pašoko keletą tautinių šokių su gintarietėms įprastu grakštumu bei stilingumu. "Gintaro" dainos vienetas — mergaičių oktetas, vadovaujamas Rūtos Stauskienės, padainavo keletą patriotinių lietuviškų dainų. Pažymėtina, kad šį vienetą sudaro jauniausios kartos atstovės, pamilusios lietuvišką dainą.

Išpūdinga buvo iškilnės užbaiga. Atėjus scenon KLB pirmininkui Vytautui Biretai, išsirikiavo "Gintaro" šokėjai, sudarydami iškeltomis juostomis lyg ir vartus. Pro juos tyliai įžygiavo gintarietės, nešinos Lietuvos vėliavos spalvos žibintais-žvakėmis. Tarus V. Biretai atitinkamą patriotinį žodį, gintarietės paliko žibintų scenoje ir išnyko už scenoje drauge su kitais gintarietėmis.

R. Strimačiui tarus padėkos žodį ir sugiedojus Lietuvos himną, išžygiavo nuo scenos Lietuvos, Kanados ir organizacijų vėliavos.

Visa iškilnė truko tikrai dvi valandas. Vasario 16 minėjimo istorijoje Toronto-Mississaugos apylinkėje tai retas dalykas. Paprastai tokios iškilnės trunka 3-4 valandas. Tikrai prieš 8-rius metus, kai apylinkės pirmininke nuo Ramūnės Sakalaitė-Jonaitienės, Vasario 16 minėjimas truko tikrai dvi valandas. Bvs.

Keliais į viešumą

Šiais metais KLB krašto valdyba, pasitarusi su lietuvių visuomenės veikėjais, nutarė vėrztis į viešąją Kanados opiniją. Plaukiant liūdnom žiniom iš okupuotos Lietuvos apie ten rengiamas demonstracijas ir didėjančius valdžios varžtus, valdyba skubiai sudarė veiklos planą — rengti protesto demonstraciją Otavoje prie Sov. Sąjungos ambasados ir paruošti atitinkamą skelbimą "The Globe a. Mail" dienraštyje.

Vieni organizavo demonstraciją, kiti beldėsi į didžiosios spaudos ir televizijos duris. A. Juzukonis pasirūpino minėtu dideliu skelbimu, protestuojančių prieš sovietų grasinimus Lietuvoje, o KLB visuomeninių reikalų komisijos pirm. adv. J. Kuraitė-Lasiene turėjo pokalbius su keletomis radijo stotimis. Buvo kreiptasi ir į televizijos stotis.

Tų pastangų dėka pasirodė ne tik didelis skelbimas "The Globe a. Mail" dienraštyje, bet ir informacijos apie Lietuvą radijo programose. CBC televizija ir kitos stotys vasario 13 d. parodė lietuvių demonstraciją — Lietuvos vėliavos iškėlimą prie Toronto rotušės ir vainiko padėjimą Tautos sodelyje.

Prie sovietų ambasados

Iš Hamiltono, Mississaugos ir Toronto išvykom keturiais autobusais vasario 13, ankstyvo šeštadienio rytą, Otavos link. Kaip buvo sutarta, visi pakeliui susitikom persigrupavimui, o tada leidomės Kanados sostinė. Kiekviename autobuse giedojome giesmes

ir meldėmės už savo pavergtus brolius ir seses bei mūsų demonstracijos sėkmę. Marijos metų proga ypatingo užtarimo prašėme Dievo Motinos Marijos, šv. Kazimiero, pal. Mykolo Giedraičio, pal. Jurgio Matulaičio ir visų nežinomųjų Lietuvos kankinių bei šventųjų.

Išlipę iš autobusų Otavoje prie Sov. Sąjungos ambasados, buvome tikrai kilniai nusiteikę ir pasiruošę demonstruoti tiek ambasados žmonėms, tiek ir miesto gyventojams lietuvišką dvasiją, kuri yra atkakli, tačiau jokių būdu nebrutali net ir didžiausių priešų aki-vaizdoje.

Demonstracijai vadovavo jaunimas. Buvo nurodyta, kad demonstruosime ramiai, kultūringai, be išsišokimų. Prisijungė prie Otavos lietuvių ir pradėjome vaikščioti pirmyn ir atgal prie ambasados. Visiems buvo išdalinta po gelę ir nurodyta, kad, laikui atėjus, ją turėsime įdėti į bendrą vainiką už kenciančią Lietuvą. Greitai mūsų demonstraciją papildė pavėlavę montrealiečiai. Susidarė per 300 asmenų būrys su lietuviškomis vėliavomis ir plakatais, klausiančiais Gorbachovą: kur dingio skelbtasis atvirumas, jei lietuvių atviro žodžio užgniaužimui mobilizuota virš 10,000 pagalbines milicijos? Kokia gali būti atvirumo politika, jei draudžiama prie Lietuvos kultūrinių paminklų padėti puokštę gėlių?

Demonstracijos metu jokių šūkavimų nebuvo. Jų vietoje giedojome giesmes. Angliškai kalbą pasakė KLB krašto valdybos visuomeninių reikalų komisijos pirm. Joana Kuraitė-Lasiene, o lietuviškai — KLB krašto valdybos pirm. Vytautas Bireta. Kiekvienas demonstracijos dalyvis įpyne savo nešąją gelę iš vielų supintan vainikan, kuris išreiškė mūsų pavergtų brolių ir sesių kančią bei viltį. Pas-kui vainikas buvo iškilmingai nuneštas ir padėtas prie Sov. Sąjungos ambasados durų. Tuo pačiu metu buvo paskelbta, kad dešimt jaunuolių pradeda bado streiką iki vasario 16 dienos, solidarizuodami su Lietuvoj suimtuojau Petru Gražuliu, kuris teisme pareiškė pradėsią bado streiką vasario 16 dieną. Viena iš bado streiko dalyvių — Mirga Šaltmiraitė, prieš nunešant vainiką prie ambasados durų, perskaitė Kanados lietuvių laišką Gorbachiovui, kuris buvo paskelbtas "The Globe and Mail" — visoje Kanadoje skaitomame dienraštyje vasario 12 d. Tas laiškas buvo padėtas kartu su vainiku prie Sov. Sąjungos ambasados durų. Demonstracija buvo užbaigta Lietuvos ir Kanados himnais.

Tada visi vykom pamaldoms už Lietuvą šv. Jono Krikštytojo šventovėje. Mišias koncelebravo kun. dr. V. Skilandžiūnas ir kun. J. Staškus. Pamokslą pasakė kun. V. Skilandžiūnas. Visi maldomis jungėmės su Lietuvos tikinčiaisiais. Po pamaldų, visi demonstrantai grįžo namo, išskyrus bado streikininkus, pasilikusius prie Sov. Sąjungos ambasados durų.

Apie šią demonstraciją plačiai rašė Otavos dienraščiai "The Citizen" ir "Le Devoir", kalbėjo radijo stotys, rodė vietinė televizija. Kor.

Kaip studentas gelbėjo Dariaus-Girėno paminklą

Soldino mišką užėmus Lenkijai, Dariaus-Girėno paminklui grėsė sunaikinimas. Jo gelbėjimo akciją organizavo teologijos studentas Alfredas Rūkšta, dabartinis kunigas A. Rūkšta, gyvenantis Lenkijoje.

Antram pasauliniam karui pasibaigus, iki 1957 m. Lenkijoje nebuvo jokių Lietuvos atstovybių, sąjungų ar draugijų. Lenkijoje gyvenantieji lietuviai privačiai stengėsi palaikyti lietuvių bei saugoti brangius lietuvių širdžiai paminklus, vietas ar pastatus.

Viena labai brangi vieta ir paminklas yra Soldino, dabar Myślubožo miške. Tai Lietuvos didvyrių Dariaus ir Girėno žūties vieta ir ten stovintis paminklas.

Po karo Lenkijai užėmus Štetino vaivadiją, niekas iš lenkų valdininkų nežinojo kas tai per paminklas ir kaip buvo nuplėsti, o vietinių gyventojų nebuvo, nes turėjo persikelti Vokietijon. Tik čia atkeliavę lietuviai paslapčia nunešdavo puokštę gėlių ar pasodinavo krūmelį rūtų, bet su valdžia niekas nedrįso kalbėti, kad "nepaprašytų" grįžti į tėvynę...

1953 m. aplink paminklą pušys buvo nusakuotos ir sekančiais metais būtų iškirstos, pats paminklas kaip vokiečių palikimas turėjo būti suskaldytas. Apie tai sužinojo lietuviai — teologijos studentas Opolės mieste ALFREDAS RŪKŠTA, buvęs raudonarmietis ir Lenkijos kariuomenės karininkas. Jis ryžosi galbėti paminklą ir mišką aplink paminklą. Štai kaip jis rašo apie savo pastangas.

1. 1953 m. rugpjūčio 29 d. išsiunčiau laišką egiuliui (Jerzy Skala, pocza Rožansko, wies Gryżyno, powiat Myśluborz), kurio žinioje buvo miškas aplink paminklą, su prašymu globoti paminklą, nes tai yra mano "gimnaitė" — Lietuvos didvyrių, o ne vokiečių paminklas. Ir kad jeigu valdžia norės ką nors daryti su tuo paminklu, prašau man pranešti. Žadėjau už tai atlyginti, bet deja, iki šiol to nepadariau — nežinau, ar jis dar yra gyvas?

2. 1953 m. rugsėjo 7 d. išsiunčiau prašymą Valstybinių miškų Štetino vaivadijos girininkijos valdybai, kad nekirstų aplink paminklą medžių ir kad duotų leidimą paminklą remontuoti ir išskalti įrašus.

3. 1953 m. rugsėjo 24 d. gavau iš girininkijos atsakymą (Zn. Spr. T.Z. — 1 — 2019/17/53 z. 22.IX.1953). Girininkija sutinka leisti paminklo remontą ir prižada nekirsti medžių prie paminklo. Dėl įrašo turiu kreiptis į Štetino vaivadijos prezidiumą.

4. 1953 m. rugsėjo 25 d. išsiunčiau į Štetino vaivadijos prezidiumą prašymą, kad sutiktų leisti ant paminklo įrašą lietuvių, lenkų, rusų ir vokiečių arba anglų kalbomis.

5. 1953 m. lapkričio 10 d. gavau iš Štetino vaivadijos prezidiumo atsakymą (nr. G.K.M. III/13-17/53 z. 6.XI.1953), kuriame leido ant paminklo įrašyti toms kalbomis, kurias išvardinau savo prašyme.

6. 1953 m. lapkričio 13 d. išsiunčiau nuorašus (girininkijos ir vaivadijos prezidiumo) Rožansko egiuliui.

7. Turėdamas leidimą remontui ir įrašui ant paminklo, pradėjau rašyti laiškus pažįstamiems ir nepažįstamiems lietuviams (kurių adresus turėjau ir gavau iš pažįstamų) gyvenantiems Lenkijoje, o pasikiau JAV ir Australijoje, prašydamas padėti man tame tautiškame darbe, nes aš kaip studentas svetimame krašte, be šeimos (visa mano šeima tuo metu "gyveno" Sibire netoli Irkucko) negaliu finansuoti to remonto. Į kiekvieną laišką įdėjau paminklo nuotrauką ir nuorašus leidimų remontui. Pasižadėjimus prašiau siųsti Julijos Nikšaitytės adresu, kuri gyveno Liepienose ir sutiko būti išdininke. Išsiunčiau per 20 laišku.

8. Turėdamas viltį, kad gausiu pakankamai pasižadėjimų arba ir lėšų remontui, 1954 m. sausio 29 d. išsiunčiau laišką lietuviškai šeimai (Švagždys Feliksas), gyvenančiai netoli paminklo Rožanske, kad sutiktų priimti į savo butą akmen-skaldį-menininką, kuris kals ant paminklo įrašus.

9. 1954 m. kovo 6 d. gavau iš Felikso Švagždžio atsakymą, kuriame pranešė, kad sutinka priimti menininką tam laikui kol iškals įrašus.

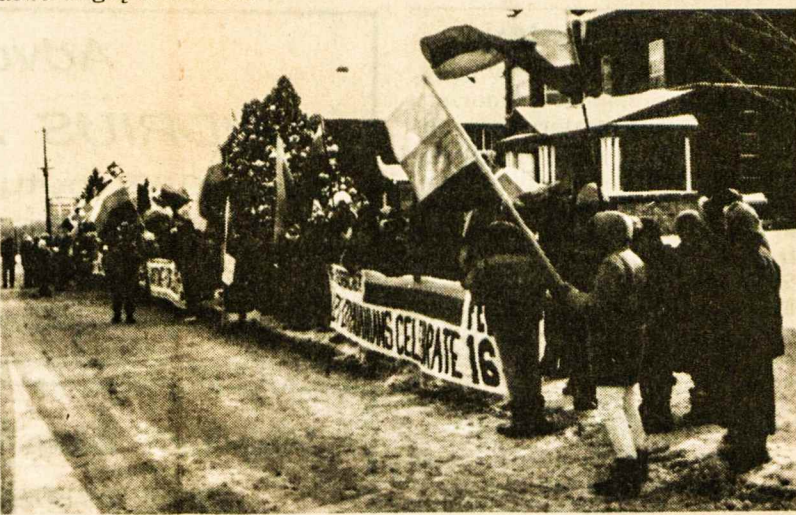
10. Gavau tris pasižadėjimus 1.050 zlotų sumai. O tik vienoje kalboje išskalti įrašų reikėjo keturių tūkstančių zlotų!

Kadangi neturėjau pakankamai lėšų, tai jokių remontų neįvykdžiau. Džiaugiausi tik tuo, kad gavau lenkų valdžios užtikrinimą, jog paminklui negresia joks pavojus ir kad miškas aplink paminklą liks nepaliestas.

11. 1957 m. kovo 30 d. Seinų krašte, Punske įvyko Lietuvių visuomeninės kultūros draugijos (LVKD) steigiamasis posėdis. Dalyvaudamas tame posėdyje, paprašiau, kad dabar draugija rūpintųsi paminklo globa. Deja, iki 1966 m. niekas paminklui nesirūpino.

12. 1966 m. liepos 17 d. buvo įmūryta memorialinė lenta LVKD Vroclavo skyriaus dėka. Kaip keplonas to skyriaus džiaugiausi, kad nors tiek padaryta mūsų tautos didvyrių paminklui.

13. Jau keletas metų paminklas yra globojamas LVKD Štetino skyriaus. Reikia pripažinti, kad toji globa yra nuostabi ir tikrai lietuviška. Inf. Vroclavas, 1987 m. lapkričio 20 d.

Protesto demonstracijos Otavoje 1988 m. vasario 13 d. prie Sov. Sąjungos ambasados prieš sovietinę priespaudą okupuotoje Lietuvoje. Jie dalyvavo apie 300 lietuvių. Nuotraukoje — demonstrantai, sustoję priešais sovietų ambasadą su vėliavomis ir plakatais

Nuotr. A. Vaičiūno

Dalis protesto demonstracijos Otavoje prie Sov. Sąjungos ambasados 1988 m. vasario 13 d. Vienas iš vadovų sako kalbą, smerkiančią sovietinę priespaudą okupuotoje Lietuvoje

Nuotr. A. Vaičiūno

Lietuvos nepriklausomybės 70-čio pobūvyje, surengtame Toronto Prisikėlimo parapijos salėje 1988 m. vasario 12 d. Kairėje — KLB krašto valdybos pirm. VYTAUTAS BIRETA, dešinėje — Ontario parlamento narys TONY RUPRECHTAS, atstovavęs Ontario vyriausybei ir atnešęs jos deklaraciją Vasario 16 proga

Nuotr. St. Dabkaus

Vasario šešioliktoji Lietuvoje

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Dėl to Reuterio ir AP agentūrų korespondentai savo pranešimuose ir parašė: "Atmosfera atrodo rami ir nebuvo matyti masinių policijos varžtų, kaip kad pranašavo baltiečių išeivių grupės, skirtų sukludyti neoficialiom demonstracijom."

Tie patys korespondentai betgi patyrė, kad tai valdžios suvarytų žmonių demonstracija, ir turėjo progos pasikalbėti su disidentais. AP agentūros atstovas pažymi, kad užsienio korespondentai visą laiką buvo lydimi valdžios atstovų. Jis cituoja Jadvygos Bieliauskienės pareiškimą: "Mes siekiame pažadinti žmonių sąmonę, kad jie atsimitų savo teisę būti laisviem".

Sovietiniai pareigūnai

Okupacinė sovietų valdžia Lietuvoje, pabūgusi rengiamų taikių demonstracijų, nejuokais rengėsi dideliems įvykiams. Šalia brutalių policinių priemonių, ji griebėsi anti-demonstracijos vasario 15 d.

Išvakarėse per televiziją kalbėjo Auksčiausios tarybos prezidiumo pirm. Vytautas Astrauskas, užsienio korespondentų vadinamas "prezidentu". Jisai savo kalboje pasmerkė JAV prez. R. Reagano pareiškimą Vasario 16 proga ir perspėjo susilaikyti nuo bet kokių neoficialių veiksmų, t. y. "antitarybinių" demonstracijų.

Čia reikia pažymėti, kad JAV prez. R. Reaganas 1988 m. vasario 11 d. pasirašė deklaraciją ryšium su Vasario 16 švente. Deklaracijoje sakoma: "Lietuvos suverenumo atstatymas buvo pripažintas viso pasaulio, net ir Sov. Sąjungos 1920 m." (...) "Amerika Lietuvai ilgą laiką buvo vilties švyturis, nes amerikiečiai brangina laisvą apsisprendimą, asmeninę laisvę ir nepriklausomybę, t. y. Dievo duotas teises, kurių reikalauja lietuvių tauta religinio ir politinio persekiojimo, prievartinio rusinimo, tautinio silpninimo akivaizdoje. Dėl to dera mums parodyti savo solidarumą su lietuvių tauta".

Valdžios surengtoje demonstracijoje kalbėjęs darbo unijos pirm. Justinas Antanaitis pabrėžė, kad JAV kongreso

nariai ir pats prez. Reaganas "bando sėti neapykantos sėklas tarp Sov. Sąjungos gyventojų ir skatinti priešišką nusiteikimą sovietinei valdžiai".

O sovietinės Lietuvos užsienio reikalų "ministeris" Vladislovas Mikučiauskas, pasak AP korespondento, pareiškė, kad disidentai, oficialioje Vilniaus spaudoje vadinami "klerikalniais nacionalistais", neturi atromos krašte ir niekam neatstovauja. Taip jis pareiškęs užsienio korespondentams.

Jisai tuo pareiškimu bandė sumenkinti lietuvių pastangas minėti Vasario 16-ją, užmiršdamas faktą, kad, nepaisant visų policinių varžtų, šimtai tūkstančių lietuvių visame krašte dalyvavo Vasario 16 minėjimuose, ypač šventovėse. Reiškia su disidentais eina visa tauta, išskyrus Maskvos pataikūnus. Valdžios surengtoje demonstracijoje vasario 15 d. Vilniuje dalyvavo tikrai prievarta suvaryti įmonių bei įstaigų darbininkai. Pasak UP korespondento, dauguma jų buvo rusai, nežinoję net ką reiškia jų nešamo plakato lietuviški įrašai.

Negana to, sovietinė okupuotos Lietuvos valdžia, žinoma, Kremliaus įsakytu, bandė įteikti JAV ambasadoriui Maskvoje protestą prieš "Amerikos kišimąsi į Lietuvos reikalus". Pasak TASSO agentūros, Lietuvos vyriausybės delegacija tą protestą norėjo įteikti pačiam JAV ambasadoriui Jack Motlock, bet pastarasis pareiškė galėtų juos priimti tikrai kaip privačius asmenis, bet ne kaip sovietinės Lietuvos delegaciją, nes Amerika nepripažįstanti sovietinio statuso Baltijos valstybės. Delegacija nuo tokio pasiūlymo atsisakė. M.

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID

1586 Bloor Street West,

Toronto, Ont. M6P 1A7

(Prieš Lietuvį namus)

Telefonas 535-6252

Greitas pataravimas, neaugštos kainos. Gaunami kontakto lėšiai (contact lenses).

Branginkime vertingiausią auką TAUTOS FONDUI!

- Skirti jo auka su mūsų vardais įeina lietuvių tautos istorijon.
- VLIKO leidžiami ELTOS biuleteniai su mūsų vardais liks ilgiems amžiams kaip kovojančios tautos veidrodžiai.
- ELTOJE ir kitoje spaudoje paskelbti ir surinkti mūsų vardai liks kovos liudininkais už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę.
- Statykime Lietuvos nepriklausomybės paminklą, remdami VLIKO veiklą ir nepamiršdami įrašyti nors ir nedidelės sumos testamentuose.

Palikimus ir kitas aukas siųskite:

Tautos fondas, 310 Rathburn Rd., Islington, Ont. M9B 2L8.

Dalis Kanados lietuvių, dalyvavusių protesto demonstracijoje 1988 m. vasario 13 d. ties Sov. Sąjungos ambasada Otavoje, prie Šv. Jono Kr. šventovės, kur įvyko pamaldos už sovietų persekiojamus tautiečius okupuotoje Lietuvoje. Demonstracijoje dalyvavo apie 300 lietuvių iš Ontario ir Kvebeko provincijų. Nuotr. A. Vaičiūno

Brito teorija apie lietuvius ir lenkus

Profesoriaus Simpsono samprotavimai, paskelbti prieš 70 metų

STEPAS VARANKA

Lietuva, atgavusi savo nepriklausomybę 1918 metais, turėjo sienos ginčą su Latvija. Tam ginčui išspręsti lietuviai ir latviai sudarė tarpvalstybinę komisiją. Lietuviai reikalavo gynybės vėlesnysis prezidentas Antanas Smetona, Martynas Yčas ir Vaclovas Biržiška su padėjėjais. Latviams atstovavo finansų ministeris Benzinis ir Feldmanis. Vyriausiu bešališku sprendimu, latvių ir lietuvių sutikimu, buvo pakviestas Edinburgo universiteto profesorius James Simpson. Jis ta proga pagyveno Lietuvėje ir Latvijoje.

Prof. Simpsonas buvo antropologijos specialistas. Būdamas Lietuvoje, susidomėjo lenkų neapvaldomu noru sulenkinti lietuvius ir Lietuvą prijungti prie Lenkijos. Profesorius samprotavimai buvo paskelbti spaudoje.

Viktoras Biržiška, knygoje „Dėl mūsų sostinės“ (Neužėjusios žaidžios, atsiminimai iš Vilniaus 1920-1923 m.) II laidoje rašė kad teorija, paskelbta latvių, o paskui ir lietuvių spaudoje apie makrokefalus (graikiškai — didžiagalvius) ir mikrokefalus (mažagalvius), sukėlė didžiulę audrą. Rašinį apie prof. Simpsono

teoriją su atitinkamais komentarais persispausdino 1920-1921 m. lietuvių leidžiamas Vilniuje rusų kalba dienraštis „Vilenskij Kurjer“. Tai buvo lietuvių noras parodyti lenkams, kad jie perdėtai didžiųjų savo tariamosios kultūros lygiu.

Pagal prof. Simpsono teoriją, kiekvienoje tautoje vyravę vienas antropologinis tipas — didžiagalviai arba mažagalviai. Didžiagalviai pasižymi gabumais, sumanumu, iniciatyva, darbštumu ir kitom gerom savybėm. Tautos kultūros bei civilizacijos raida esąs makrokefalų-didžiagalvių nuopelnas.

Mažagalviai yra tingūs, pasyviūs, reikalauja sau visokių materialinių gėrybių, patys neapvaldomi produktingo darbo. Pagal prof. Simpsoną, tai žmonijos parazitai.

Didžiagalviai yra tikrieji savo krašto patriotai. Jų Karo metu jie drąsūs, nes žino kokiems idealams aukoja savo gyvybę. Mažagalviai — tai užpakalinio fronto „didvyriai“.

Profesorius, tyrinėdamas lietuvių ir lenkų antropologinius tipus, gerai susipažinęs su Lietuvos ir Lenkijos istorija, priėjo labai nemalonią išvadą lenkams.

Simpsono tvirtinimu, kadai-

se lenkuose vyravęs didžiagalvio tipas. Darbštūs, karingi ir drąsūs lenkai beveik išnyko, kovodami su visais savo kaimynais. Nemokėdami savo valstybinio gyvenimo tvarkyti, savavališka lenkų ponija Lenkiją bemaž pražudė. Lenkijoje makrokefalai bemaž išnyko. Jų nedaug liko Karpatų srityje, kalbančių ukrainiečių tarme. Tai „huculai“. Be jų, beveik visi dabartiniai lenkai esą mažagalviai su neigiamom savybėm.

Lietuviai, kaip rodo jų istorija, pasak profesoriaus, sudaro beveik išimtinai makrokefalų-didžiagalvių tipą: sveiką, drąsų, altruistišką, moraliai nepakrikusį, energingą ir produktyvų. Tai esanti stipri, gera medžiaga ateities kultūrai.

Lietuvių tauta per ištisus amžius yra davusi ne tik lenkams ištisą eilę pagarsėjusių asmenybių — karalių, kariuomenės vadų, mokslininkų, rašytojų, poetų ir menininkų. O kiek sulenkėjusių lietuvių lenkų tautai atnešę šviesos ir garbės, sunku tiksliai sukti ir nustatyti. Užtenka tik paminėti Sapiegas, Pacus, Radvilus, Skirmantas, Narutavičius...

Pasak prof. Simpsono, lenkai, norėdami išvengti visiško išsigimimo, stengiasi visom išgalėm skverbtis į lietuvių tautos kūną, norėdami savo gendantį tipą atgaivinti lietuvišku sveiku protu ir krauju. Dėl to lenkai siekia lietuvių nutautinti ir prijungti Lietuvos valstybę prie Lenkijos.

Toji prof. Simpsono teorija sukėlė lenkuose ir jų spaudoje didelę audrą. Laimė, tos teorijos autorius buvo nelietuvius, o skotas, tarptautinio garso mokslininkas. „Dzienik Wilenski“ redaktorius J. Obsitas ir kiti laikraščiai pradėjo su profesoriumi polemizuoti, nėrėsi iš kailio, pyko, bet neigiančių argumentų ir faktų nepateikė. Lenkų didybė buvo skaudžiai įžeista. Minimas redaktorius buvo vokiečių kilmės, tapęs aršesniu lenku už tikrą lenką. Jis kiršino lenkus prieš lietuvių. Vienu metu Vilniuje buvo lenkų valdžios spaudos cenzoriumi, lietuviams labai nepalankiu. Lietuviškų laikraščių redaktoriais — Mykolą Biržišką, Viktorą Biržišką, Andrių Rondoną, kūr. K. Čibirą, dr. Dominiką Alseiką ir kitus dažnai traukdavo teisman, kuris baudavo kalėjimu ir piniginių baudom, dažnai laikraščius uždarydavo. Viskas, kas lietuviška ir patriotiška, tas nelegalu ir baustina.

Tas elgesys primena prof. Simpsono teoriją, kad mažagalvis bijosi didžiagalvio.

Varanka, J. Ambrizas, V. Alekna, J. Blekaitis, F. Barakauskas, J. Jurenas, J. Kozieris, V. Dovydas, M. Malinauskas, V. Markevičius, I. Petrauskas, E. Raudienė, A. Rubinas, J. Jablonskis, G. Stankūnas, V. Strimaitis, J. Sukauskas, V. Turčinskas, S. Treigienė, S. Vyčiūnas, P. Breichmanas, E. Kvederienė, J. Kvederys, V. Urniežius, K. Vaitkūnas, J. Vitas, S. Fredas, V. Siciūnas, G. Paukštys, J. Botyras, V. Laniauskas, A. Giniotis, J. Gipsas, R. Pakalnis, K. Mileris, M. Pupeika, P. Jurenas, J. Petrauskas, V. Janulevičius, V. Puodžiūnas, J. Didžbalis, A. Senkus, F. G. Jankauskas, D. Čekauskienė, L. Rudaitis, R. Rudaitytė, E. P. Žulys, N. Nielsen, J. Govėdas, P. Čėys, V. Urbonas, J. Jurenas, L. Radzevičius, E. Aleksienė, K. Daukus, V. Bilevičius, K. Jonušas, A. Rakauskas, vysk. V. Brizgys, V. Čėys, E. Česonis, M. Januška, P. M. Juozaitis, A. Underys.

„Tėviškės žiburiai“ aukotojai

\$1,000: X.Y.; \$500: „Talka; \$100: J. Vaskela; \$75: B. Sakalas, V. Petruškevičienė; \$70: A. Čepulis; \$50: Wasagos Gerojo Ganytojų moterų būrelis, Toronto lietuvių draugijos klubas, KLK moterų draugijos Montrealio skyrius, J. Starkevičius, S. Dalius, A. Senkus; \$34: V. Vindašius; \$25: A. Raila; \$20: P. Kalesnykas; \$10: M. Punks, L. Oleka, Z. Barančiukienė, S. Jonaitis, S. Kabaila, J. Jagėla, Br. Dūda; \$8: S. Macys, M. J. Astrauskas, B. Dundulis, K. Otto, M. Iškelis; \$6: K. Rožauskas, V. Lukoševičienė; \$5: T. Subačius; \$3: A. Biveinis, T. Šmitienė, P. Peterson; \$2: R. Petronis, kun. dr. T. Žiuraitis.

Rėmėjo prenumeratą atsiuntė:

\$27: A. Paulius; \$26: A. Dragasienė; \$25: S. Kuzmickas, A. Garbas, V. Eizinas, V. Ignaitis, A. Čepaitis, O. Dementavičienė, J. Žakevičius, V. Kalendrienė, P. Gurlis, J. Valiukienė, J. Zubrickas, S. Tolvaša, J. Valiulis, Z. Girdauskas, S. Gulbinkienė, A. Skardžius, V. Aleknevičienė, P. Dranginis, A. Fedronas, E. Benetis, E. Senkienė, Z. Mockus, dr. D. Gottschalk, A. Kojalaitis, N. Petrūnaitė, J. Gimzauskas, J. Stankaitis, J. Bartkus, J. Rukus, J. Stravinskis, J. Rimkus, M. Petrulis, V. Pavilėnas, J. Pažemecas, J. Azubalis, K. Gaputis, J. Sičiūnas, K. Slavinškas, A. Zalagėnas, J. Šulcas, J. Skeivalas, A. Raila, V. Šukys, A. Mileska, A. Petraitis, V. Ramanauskas, J. Vaina, A. Sprainaitis, S. Žulpa, A. Bielskus, V. Pundzius, V. Petruškevičienė, B. Saulėnas, A. Sekonis, A. Skabeikis, dr. A. Valadka, A. Masionis, J. Kirvaitis, K. Strimaitis, E. Sventickienė, T. Varneckienė, M. Raškauskienė, P. Bersėnas, B. Kišonas, E. Valys, M. Matusevičienė, J. Ivanauskas, M. Krivickas, P. Polgrimas, L. Griškonis, V. Trečiokas, E. Miliauskienė, I. Girdzius, A. Jonaitis, V. Vaitkus, A. Lapinskas, A. Heid, J. Staškevičius, V. Bukota, R. Dornfeld, V. White, G. Saunoris, H. P. Juodvalkis, A. Zaremaitė, M. Šelmys, M. Mickevičius, E. Bersėnaitė, S.

Varanka, J. Ambrizas, V. Alekna, J. Blekaitis, F. Barakauskas, J. Jurenas, J. Kozieris, V. Dovydas, M. Malinauskas, V. Markevičius, I. Petrauskas, E. Raudienė, A. Rubinas, J. Jablonskis, G. Stankūnas, V. Strimaitis, J. Sukauskas, V. Turčinskas, S. Treigienė, S. Vyčiūnas, P. Breichmanas, E. Kvederienė, J. Kvederys, V. Urniežius, K. Vaitkūnas, J. Vitas, S. Fredas, V. Siciūnas, G. Paukštys, J. Botyras, V. Laniauskas, A. Giniotis, J. Gipsas, R. Pakalnis, K. Mileris, M. Pupeika, P. Jurenas, J. Petrauskas, V. Janulevičius, V. Puodžiūnas, J. Didžbalis, A. Senkus, F. G. Jankauskas, D. Čekauskienė, L. Rudaitis, R. Rudaitytė, E. P. Žulys, N. Nielsen, J. Govėdas, P. Čėys, V. Urbonas, J. Jurenas, L. Radzevičius, E. Aleksienė, K. Daukus, V. Bilevičius, K. Jonušas, A. Rakauskas, vysk. V. Brizgys, V. Čėys, E. Česonis, M. Januška, P. M. Juozaitis, A. Underys.

Už duėjus metus rėmėjo prenumeratą atsiuntė: S. Laurušaitis, A. Valiūnas, dr. J. Kunca.

Garbės prenumeratą atsiuntė:

\$54: A. Kalvaitytė; \$50: P. V. Jankaitis, kun. V. Pavalkis; \$40: E. Steiblys; \$35: J. Bartkus, E. Šiliauskas, J. Jakubauskas; \$30: Z. Gavėnas, A. Valvada, V. Beresnevičius, J. Šeperys, K. Lukošius, J. Nacevičius, H. Lapas, J. Ranonis, V. Lesnias, J. Gelažius, R. Slavicus, V. Ivanauskas, M. Lesčinskas, A. Sukauskas, K. Gudinskas, V. Gumauskas, D. Zudionienė, V. Liūma, P. Jutelis, V. Dubinskis, V. Kamantas, G. Kaulienė, V. Morūnas, A. Kazilis, P. Jonikas, J. Pargauskas, O. Juodišienė, K. Gaputis, D. Renkauskas, S. Pakutėnas, M. J. Začekas, A. Čepulis, J. Bukšaitis, V. Balžys, J. Grajauskas, C. A. Januškevičius, M. Leparskienė, dr. A. Šležas, E. Kalasauskas, S. Dalius, O. Kavaliauskienė, B. Pakalniškis, A. Žilėnas, V. Kezys, A. Krakauskas, J. Mačiulis, J. Budreika, A. Laukaitis, E. Lengnikas, A. Petrašiūnas, P. Stasius.

Nuoširdus ačiū už paramą lietuviškai spaudai.

Dr. Gina J. Ginčauskaitė optometristė

1551 Bloor Street West, Toronto, Ont. M6P 1A5 (prie Lietuvių namų)

Priima pacientus pagal susitarimą

Telefonas 532-7115

Susitarus priima pacientus ir vakarais

Naktinis budėjimas sudomino televizija

Maža Ontario Londono lietuvių grupė laimėjo spaudos ir televizijos dėmesį

Karo stovio grėsmė Lietuvoje jos nepriklausomybės paskelbimo 70 m. sukakties išvakarėse sulaukė nepaprastai greito, stipraus ir ypatingai efektingo reagavimo Ontario Londone.

Vos tik gavus žinias vasario 9 d., vasario 12 d., 6 v.v., prie Šv. Petro bazilikos pradėtas 18 valandų budėjimas sudomino vietinių kelias AM ir FM radijo stotis, Londono dienraštį, Londono CFPL televiziją ir net Kitchenerio CKCO televiziją. Jų korespondentai žymiomis antraštelėmis, plačiais žodiniiais ir filmuotais komentarais apibūdino šį įvykį ir būklę Lietuvoje, išskeldami Kanados lietuvių susirūpinimą ir reakciją į Gorbačiovo „glasnost“ politiką.

Visa iniciatyva šiai žaibinei manifestacijai atėjo iš naujos KLB Londono apyl. valdybos, ypatingai iš jos pirm. Pauliaus Kuro ir valdybos nario Edvardo Iškausko, kuriems teko ne tik šios žaibiškos reakcijos kontaktų suorganizavimo atlikimas, bet ir naktinis budėjimas trukęs 18 valandų (nuo penktad. 6 v.v. iki šeštad. 12 v.) žiemos metu.

Nepabūgo 15° C šalčio bei siaučiančios žiemos vėtros taigpi dalis Londono ir apylinkės lietuvių. Nuo penktadienio 6 v.v. per visą naktį pavieniai ir būreliais jie palaikė budėjimo draugystę ligi pat šeštadienio 12 v. Tuo metu įvyko oficialios kalbos, dalyvaujant latviams, estams, ukrainiečiams. Atvyko keletas lietuvių iš Delhi ir Rodney apylinkių. Prie

daugybės įvairių plakatų ties bazilikos centriniams durimis buvo padėtos gėlių kryžius su įrašu „Pray for Lithuania, February 16, 1988“, sugiedota giesmė „Marija, Marija“ ir Tautos himnas.

Prie gatvės, prieš bazilikon taką, prie įtvirtintų didelių su prasmingais įrašais plakatų degė vigilijos žvakės ir apie padėtį Lietuvoje buvo dalinamas praeiviams „The Globe and Mail“ idėtas Kanados Lietuvių Bendruomenės skelbimas. Buvo taigpi renkami parašai po tekstais, skirtais Kanados 3-jų partijų vadams.

Vigilijos pradžia buvo filmuota ir rodoma Londono televizijos 10 kanalo jau penktadienį, 11 v.v., žinių metu, o šeštadienio užbaigimas buvo rodomas Kitchener CKCO televizijos 6 kanalo šeštadienį, 6 v.v. Londono dienraštis „The London Free Press“ šeštadienio laidoje išspausdino straipsnį „Lietuviai reiškia bado protestą prieš sovietus“, kuriame taigpi mini sovietų ambasados Otavoje pareigūno Igorio Lobanovo neigiamus komentarus. Jis nežinąs apie jokių suvaržymų Lietuvoje: esą prieš-sovietinių imigrantų grupės yra laisvos demonstruoti, bet ambasada nenorinti, kad Kanados valdžios pareigūnai provokacinėse demonstracijose dalyvautų, nes tai nepersidėda prie „gerų mūsų krašto santykių“.

Ši Londono nepaprastai greitai ir ypatingai efektinga manifestacija buvo geros organizacijos pasekmė. E.P.

LIETUVA LAUKIA LAISVĖS REMK Tautos fondui!

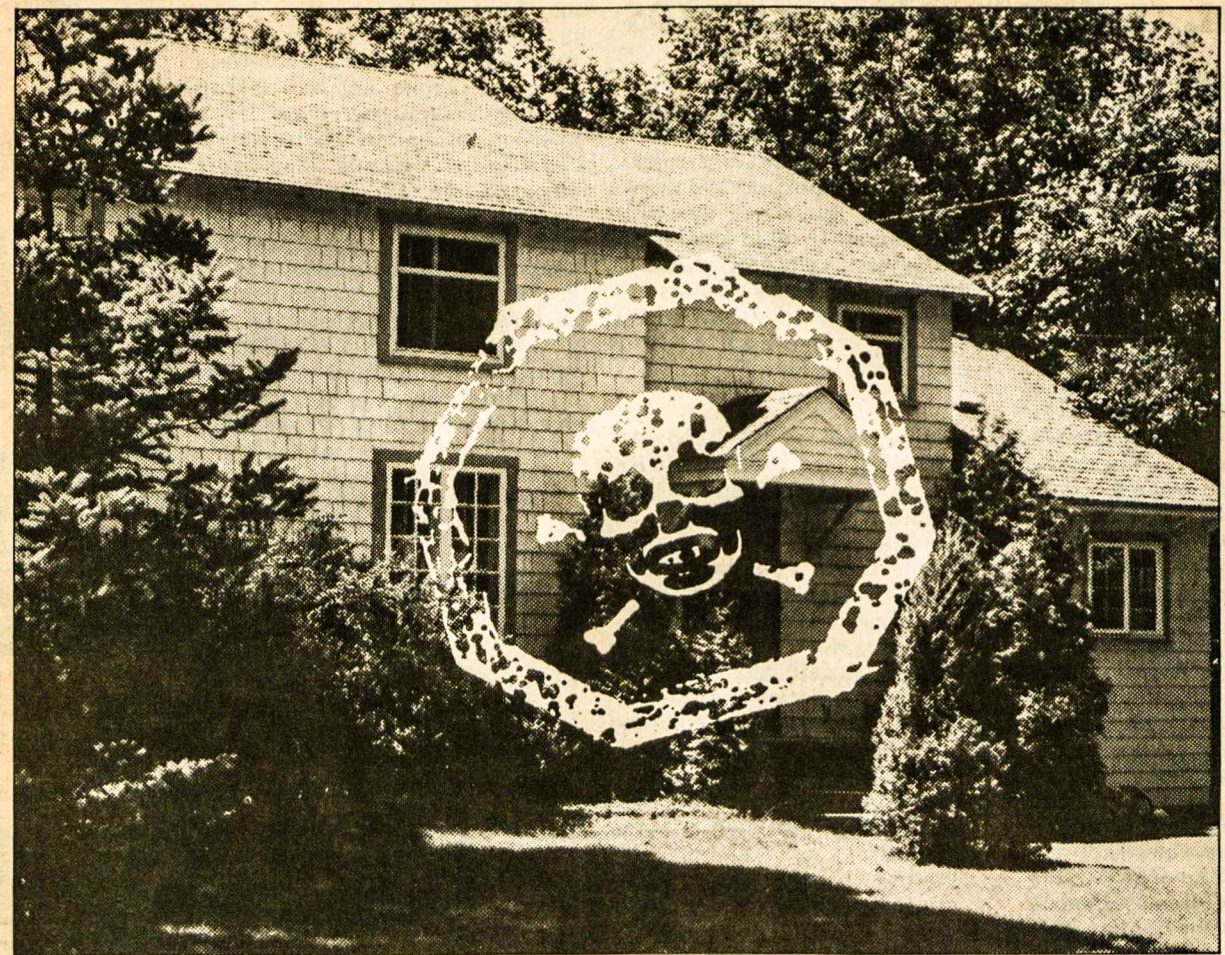
Jūsų auka TAUTOS FONDUI garsina Lietuvos laisvės bylą laisvajame pasaulyje. Šešiomis kalbomis ELTOS ir radijo žinios nesulaikoma skleidžia informacijas įvairiose kraštuose apie Lietuvos laisvės kovą ir ją skatina.

REMKIME TAUTOS FONDA

aukomis, darbais, palikimais. Kiekvienas paaukotas centas artina Lietuvai laisvės aušrą.

Aukos arba palikimus siųskime Tautos fondui:

TAUTOS FONDO ATSTOVYBĖ KANADOJE,
18 NORWICH RD., STONEY CREEK, ONT. L8E 1Z6.

ATSARGIAI! Pavojingi chemikalai sukrauti viduje!

Aplinkos kenkėjai nėra vien tik rūkštingasis lietus ir nuodingos pramoninės atliekos. Kiekvienas mūsų savo gyvenimo būdu darome kasdieninę įtaką aplinkos kokybei.

Gali būti cigaretės dūmai. Arba skalbimo milteliai. Valymo ir blizginimo priemonės virtuvės spintoje, dažai arba skysčiai rūsyje.

Kiekvienos šeimos namas, nors ir labai saugus bei jaukus atrodo, laiko chemikalus, kuriuos reikia rūpestingai saugoti.

Pasistenkite rūpestingai prižiūrėti kenksmingas namų apyvokos atliekas:

- Atkreipkite dėmesį į chemikalus, kuriuos kasdien vartojate ir išmetate.

- Paašikinkite vaikams apie kenksmingus gaminius jūsų namuose ir laikykite juos saugioje vietoje.
- Pirkite tikrai tuos gaminius, kurie gali būti saugiai vartojami ir išmetami.
- Pirkite tik tiek pesticidų ir kitų namų apyvokos chemikalų, kiek galite suvartoti.
- Padėkite suorganizuoti specialų surinkimą kenksmingų medžiagų.
- Venkite per didelio plastikinių ir celiuliozinių (styrofoam) medžiagų vartojimo.
- Skatinkite vėl vartotinių medžiagų panaudojimą.
- Atlikite savo dalį taip, kad pasaulis būtų jums saugesnis. Tokia elgsena visiem bus naudinga.

Sveikiname

mūsų mamytę - močiutę

ELŽĘ KINČIUVIENĘ

80 - to gimtadienio

proga ir linkime,

Dievui laiminant,

sulaukti dar daug sveikų, saulėtų bei laimingų metų!

Ilgiausių metų nuoširdžiai linki:

dukros — Alma, Ona, Marta

sūnus Alfonsas

žentai ir vaikaičiai

AČIŲ „SUTARTINEI“

Ačiū, kad atvykote į VI Pasaulio lietuvių jaunimo kongresą Australijoje! Jūs per savo parodytą nuoširdžią meilę lietuviškai dainai pradžiuginote ir praturtinote ne tik kongreso dalyvius, bet ir Australijos lietuvių visuomenę.

Jūsų koncertai Sydnėjaus, Kanberos, Adelaidės ir Melbourne miestuose buvo labai šiltai priimti. Tai liudijo pilnos salės žmonių ir ilgi žiūrovų plovimai. Jūs taip pat prisidėjote prie kongreso programos stovykloje, prie laužų, ir šv. Mišių metu lydėjote mus giesmė.

Pasiruošimas koncertams pareikalavo iš Jūsų daug valandų darbo. Jūs parodėte tikrą pasiaukojimą, atvykdamas į Australiją savo lėšomis ir paskirdamas visą savo koncertų pilną jaunimo kongresui. Už tai esame jums labai dėkingi.

Ačiū ir Jums, mieli torontiškieji, jūs, kurie rėmėte „Sutartinės“ kelionę į Australiją. Jūsų moralinė ir finansinė parama įgalino mums džiaugtis jų skambiomis dainomis. Mieli torontiškieji, „Sutartinėje“ turite turtą, kuri tikrai verta puoselėti.

Jaunimo kongreso organizacinio komiteto vardu dar kartą ačiū jums, „Sutartine“, Toronto ir Kanados lietuviai! Mielos „Sutartinės“ narės — Nijole, Daina, Danute ir Zita paremdamos mūsų jaunimą, mūsų lietuvišką ateitį, tikrai prasmingai prisidėjote prie kongreso šūkio įprasminimo — „Tautos likimas — mūsų atsakomybė“.

Su pagarba,

Henrikas Antanaitis,

VI PLJK organizacinio komiteto pirmininkas

Environment Canada

Canada

AŲA

SOFIJA BIKULČIENĖ

mirė Cicero mieste, JAV, 1988 m. vasario 1 d., 11 v.r., sulaukusi 85 m. amžiaus. Buvo gimusi ir augusi Salako m., Zarasų aps.

Liko nuliūdę vyras STASYS BIKULČIUS, Lietuvos kariuomenės kūrėjas-savanoris, 7 sūnūs, 13 vaikaičių, 7 pro-vaikaičiai, marčios, buvusios draugės ir pažįstamos.

Reiškiamie visiems ir visoms gilią užuojautą. Tegul ilsisi ramybėje svetingoje Amerikos žemėje.

A. O. Biveiniai, Cambridge, Ont.

AŲA

ANTANUI POŠKUI

mirus,

žmonai PETRONELEI, dukrai BIRUTEI, sūnui KĘSTUČIUI su šeimomis bei visiems artimiesiems reiškiu gilią užuojautą –

Bronė Galinienė

AŲA

ALGIRDUI BANELIUI

staiga mirus,

liūdinčius tėvus, brolius bei visus gimines nuoširdžiai užjaučiame –

Toronto lietuvių golfo klubas

P A D Ė K A

A. a. ADOLFUI SARGAUČIUI

mirus, reiškiamie nuoširdžią padėką guodžiusiems mus atsiskyrimo valandą: klebonui kun. J. Staškui, sol. V. Verikaičiui, velionies broliui ir svainiui su šeimomis, draugams bei pažįstamiems, dalyvavusiems šermenyse, laidotuviuose, prisiminusiems velionį raštu, žodžiu, gėlėmis, šv. Mišiomis –

žmona Elena
sūnus Petras su šeima

Žodynai, tautiniai šokiai ir kitkas

K. BARONAS

Labai dažnai, versdamas ką nors iš lenkų kalbos, turėjau panaudoti mano buvusio lietuvių kalbos mokytojo dr. Jurgio Šlapelio 1940 m. Vilniuje išleistą žodyną. Deja, po 48 metų abiejose kalbose atsirado nauji žodžiai bei naujadarai (juk kalba nestovi vietoje!), ne kartą sudarydami man nemažą galvosį. Prašiau pažįstamus Lietuvoje parūpinti žodyną, tačiau su apgailestavimu gavau atsakymą, kad jie išparduoti arba jų persuntimas yra negalimas (kodėl?). Kalėdų švenčių proga susilaukiau gražios dovanos, ir tai iš lietuviško Punsko! Tai V. Vaitkevičiūtės redaguotas lenkų-lietuvių kalbų žodynas, išleistas 1979 m. Vilniuje "Mokslo" leidyklos. Jo tiražas – 30.000 egz. ir kainą 3,60 rb. Autorė įvadė rašo: "Šiam lenkų-lietuvių kalbų žodynui leidimui žodžiai atrinkti iš V. Doroshevskio redaguoto 'Lenkų kalbos žodyno', todėl jis iš esmės skiriasi nuo 1964 m. išleisto 'Lenkų-lietuvių kalbų žodyno', kuris buvo sudarytas M. Rozvadovskos ir J. Telmanto. V. Vaitkevičiūtė toliau rašo: "Naujasis leidimas apima ne tik daug daugiau žodžių, bet jame pateikiama ir daugiau žodžių reikšmių. Žodynas papildytas technikos, įvairių mokslo, meno ir kitų sričių terminais".

Ne tik techniškai žodžiai ar naujadarai sudarydavo man galvosį, bet ir pasikeitęs pasaulinė (kartu ir Lenkijos) politinė struktūra, įvesdama mane ne vieną kartą į tamsų akligatvį. Štai š. m. sausio 14 d. skaitydamas Lenkijos komunistų partijos organą "Trybuna Ludu" radau KCPZPR raides. Tik prieš metus laiko jas išaiškinau". Žodyne jos randamos 1019 psl. Jos reiškia: "Komitet Centralny Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej" (Lenkijos jungtinės darbininkų partijos centro komitetas). Vėl KZMP – Lenkijos komunistinio jaunimo sąjunga, ONZ – Suvienytųjų Nacijų Organizacija (kodėl ne Jungtinės Tautos?).

"Czerwony Szandar", leidžiamas "Wilniuse, al. Kosmonautów 60" (taip rašo šis dienraštis savo adresu) mini prieš 150 m. švenčioms suteiktas miesto teises ir buv. gyventojų Petro Laurinavičiaus, kad jam gyvenančio PRL laisvą, kad jis yra surinkęs daug archyvinės medžiagos iš to miesto gyvenimo. P. Laurinavičius (lenkų dienraštis rašo P. Lawrinovič) bu-

vo Lenkijos kariuomenėje (WP – wojsko polskie) ir kovojo jos eilėse iki galutinės pergalės prieš fašizmą. Aišku, PRL raidės reiškia "Polska Rzeczpospolita Ludowa – Lenkijos Liaudies Respublika". Randami ir tokie kurioziniai sutrumpinimai, kaip pvz. GKFFIT – Vyriausias fizinės kultūros ir turizmo komitetas, arba SDKPIL – Lenkijos karalystės ir Lietuvos socialdemokratija.

Didelis renginys š. m. liepos 3 d. įvyks Hamiltone – pirmą kartą Kanados plieno širdyje, būtent Laisvojo pasaulio lietuvių tautinių šokių šventė. Laiko nedaug, tačiau spaudoje randu labai mažai propagandos, kuri taip reikalinga rengėjams, kadangi Hamiltonas, Torontas, Montrealis lietuvių skaičiumi negali susilyginti su Čikaga ar Niujorku bei jo apylinkėmis. Hamiltonui reikalingi svečiai-žiūrovai ne tik iš Kanados pietų kaimynės, bet ir iš Australijos ir Europos. Tuo tarpu, "Europos lietuvių" užtikau tik vieną pranešimą.

Manding, propaganda reikalinga ne tik savųjų, bet ir svetimačių tarpe. Prel. dr. Pr. Gaidos redaguotame leidinyje "Lithuanians in Canada" rašoma, kad 1813 m. gegužės 18 d. apie 150 lietuvių pasiekė Halifakso uostą ir dalyvavo kovose su JAV (žinios paimitos iš britų karo archyvo).

O kovos juk vyko Hamiltono "pašonėje" – Stoney Creek vietovėje, kur įvažiuojant iš Hamiltono King g-vės stovi paminklas ir viena gatvė pavadinta Battlefield vardu. Galimas dalykas šiose apylinkėse amžina poilsio vietą rado ir lietuviai, kovoję prieš "jankius" už Kanados laisvę. Likę gyvi, buvo apdovanojami žeme prie Niujorko ir Ontario sienos.

Šį svarbų įvykį organizaciniam komitetui reikėtų išnaudoti primenant ne tik lietuvių karių britų eilėse, bet ir priskirti juos prie pirmų lietuvių emigrantų Kanadoje, atvykusių į tą kraštą prieš 175 metus (1813–1988). Tai gražus metų skaičius. Australija 1988 m. sausio 25 d. paminėjo 200-tąją sukaktį. Lietuvių atvykima prieš 175 m. reikėtų pabrėžti kvietimuose-raštuose Kanados ministrui, valdžios pareigūnams, įtakingiems asmenims. Ypač leidinio redaktorius Č. Senkevičius tos svarbios datos neturėtų užmiršti ir paskelbti gal jau sulietuvinčius lietuvių karių pavardes.

“Iškeliaujame į tėviškę, kurios niekas nebeatims”

Prisimenant a.a. mokytoją Joną Mikšį, mirusį prieš penkerius metus

KAZYS MILERIS

Jau praėjo penkeri metai, kai amžinybėn iškeliaavo didelis išeivijai lietuviškojo švietimo darbuotojas, visuomenininkas ir lietuvių organizacijų steigėjas mokytojas J. Mikšys. Jo kapą Mississaugos Šv. Jono lietuvių kapinėse puošia gražus šeimos paminklas su įrašu: "Iškeliaujame į tėviškę, kurios niekas nebeatims". Tas netekimas pirmosios tėviškos, kuri velioniui buvo Lietuva, padarė jį per visą savo 39 metų išeivio gyvenimą kovotoju dėl savo gimtojo krašto laisvės ir saugotoju mūsų tautos kultūrinių vertybių išeivijai.

Kanados Hamiltonas buvo laimingas, kad jo kaip ateivio keliai atvedė čia, o ne kur kitur. Šiame sunkiosios pramonės mieste jau nuo 1948 m. buvo pradėjus telktis miškuose, ligoninėse ir aukso kasyklose sutartis atlikusių pokarinę ateivių karta. 1949 m. ant rą Kalėdų dieną pasiekęs Hamiltoną, tada dar jaunas Lietuvos mokytojas buvo paprašytas čia besikuriančios lietuvių parapijos kunigo dr. J. Tadarauko vadovauti lituanistinei mokyklai. Taip jis tada pradėjęs dirbti, su ta mokykla nebeišsiskyrė 27 metus. Jo įsteigtas švietimo židinys, vėliau gavęs Vysk. M. Valančiaus vardą, vis augo ir stiprėjo, tapo 10 skyrių lietuviškojo švietimo institucija, kuri kasmet išleisdavo po keletą mokyklų baigusius mokinių. Kurį laiką joje mokėsi net 217 lietuvių. Daug jam tada talkino mokyti A. Grajauskaitė, vėliau tapusi Mikšiene.

Mokyti J. Mikšys buvo ne vien tik švietėjas, bet ir visuomenininkas bei geras organizatorius. Dar Lietuvoje, 1926 m. pradėjęs mokytojo darbą Mažemių mokykloje, ėmėsi ir organizacinio darbo, steigdamas Jaunujų ūkininkų ratelius ir šaulių kuopas savo apylinkėje. Vokietijoje po karo, mums suėjus į pabėgėlių stovyklas, jį žmonės išrinko į Tremtinių bendruomenės vardu vadinamą valdybą. Buvo jis vienas pirmųjų pionierių, pradėjęs tada stovyklose steigti lituanistines mokyklas. Viena jų buvo Hafkrugė, vėliau kita Neustadte, kuriose jis pats ir mokytojavo.

Didieji jo nuopelnai yra lietuvių Hamiltone. Jo vadovaujama lituanistinė mokykla yra perėjusi labai daug dabartinių hamiltoniečių, kurie dabar jau augina savo šeimą, ir daugelio jų vaikai lanko tą pačią mokyklą. Iš buvusių lituanistinės mokyklos auklėtinių šiandien turime nemažai iškilų lietuvių veikėjų bei šiaip lietuviškame gyvenime besireiškiančių žmonių. Velionis daug padėjo lietuvių parapijai. Jis buvo vienas iš steigėjų lietuvių bankelio "Talka". Daug metų buvo apylinkės Tautos fondo pirmininku. Visą laiką buvo rėmėju Vasario 16 gimnazijos ir ilgus metus tam rėmėjų būreliui vadovavo. Dirbo su steigėjais Lietuvių Bendruomenės Kanadoje. 1952 m. jis buvo KLB Hamiltono apylinkės pirmininku, paskui švietimo vadovu.

Savo veikla jis buvo išplaukęs ir į platesnius vandenis. Daug metų Kanados LB taryboje su kitais jis atstovavo Hamiltono apylinkę. Buvo išrinktas į KLB krašto v-bą ir ten ėjo iždinko pareigas. Po to keletą metų jis buvo krašto v-bos revizijos komisijos pirmininku. Kanados lietuvių 1958 m. jį buvo nusiuntę savo at-

stovu į pirmąjį PLB seimą. Ten jis aktyviai pasireiškė, formuluojant šio steigimo siekius.

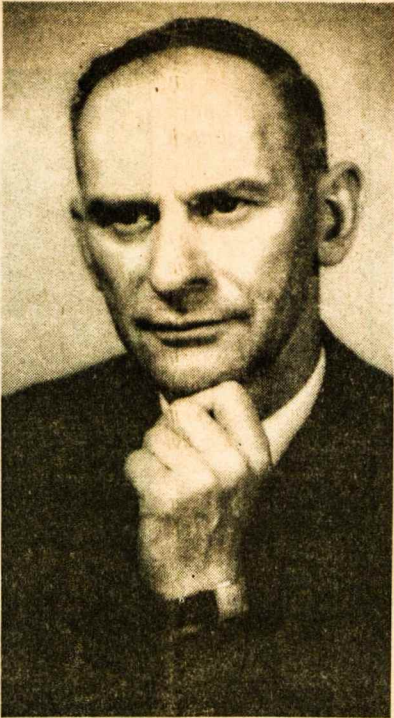
Jo sveikatai pablogėjus, teko man 1977 m. perimti Vysk. M. Valančiaus mokyklos vedėjo pareigas. Prieš tai keletą metų mokytojauju J. Mikšio vadovaujamoje mokykloje. Tad man teko kartu keliauti su velioniu gana ilgą gyvenimo kelią. Man jis imponavo kaip žmogus, pasižymintis nuoseklumu ir ramiu bei pozityviu galvojimu. Priklausė prie kitiems kelio bei šviesos neužstojančių ir visiems padedančių veikėjų. Nekalbėdavo jis niekad pikti, niekam jokių nuodėmių neskaityt, neturėjo priešių, tad visokiuose rinkimuose nebuvo jam konkurento. Daugelis laikė jį pavyzdžiu.

Jo metrikinės žinios yra surašytos Lietuvių enciklopedijoje ir "Lithuanians in Canada" leidinyje. Mirė jis 1983 m. kovo 3 d. Hamiltone, nebesulaukęs savo gyvenimo aštuondešimtojo pavasario. Šiame krašte duoną sau pelnėsi, dirbdamas Fordo fabrike prie automobilių surinkimo linijos.

Lankydamis Mississaugos Šv. Jono lietuvių kapines, praeiname pro kyržius ir paminklus mūsų veikėjų, kurių vardai mums taip gerai žinomi. Ir kyla kažkodėl nerami mintis, kad mes palikome jiems skolingi. Šie jau antkapiais pažymėti žmonės visą savo išeivinio gyvenimą dirbo ir veikė, vadovaudamiesi nepriklausomos Lietuvos Karo muziejuje įkaltu įrašu: "Atiduok, ką privalai". Jie tą savo įsipareigojimą nešė už save ir kitus dvigubais naščiais.

Tas pats įsakas liečia ir mus visus – reikalauja atiduoti duoklę savo tautai. Jei šie buvę apsišvietę žmonės būtų savo energiją ir sumanumą skyrę vien tik savo gerovei, tikriausiai būtų galėję susikrauti turtus.

Šiandien jų jau nebeturime, bet skola palieka nenurašyta. Skola, kaip ir visos mūsų skolos, taip nenoriai ir su paveldimu mokamos. Tai parodo, kad ir palengva augantys jų vardais pradėti stipendijų fondai. Kitiems buvo padaryta užuomazga, bet jie taip ir liko nepradėti. Tik suprasdami ir įvertindami tokių žmonių darbus bei jų pasiaukojimą, galėsime užtikrinti paruošimą naujų idealistų Lietuvos laisvės kovai ir mūsų tautiniam išlikimui.

A. a. JONAS MIKŠYS, mokytojas ir visuomenės veikėjas, miręs prieš penkerius metus

Toronto lietuvių vyrų choras "Aras" (jo dalis), dainavęs Vasario 16 pobyvyje, surengtame Prisikėlimo parapijos saleje 1988 m. vasario 12 d. Prie pianino – akompaniatorius JONAS GOVEDAS

Nuotr. St. Dabkaus

Maskvos mutinėje

RAYMOND FILIP

Kanadoje gyvenantis lietuvių kilmės poetas ir novelistas RAYMOND FILIP, rašantis anglų kalba, 1983 m. su turistine grupe lankėsi sovietinėje Lietuvoje. Vėliau parašė novelę, remdamasis tos viešnagės įspūdžiais, ir pavadinę ją "Sibs" (A Russian Journal). Lietuviškai – "Gentainiai". Čia pateikiame novelės ištrauką, išversta lietuvių kalbon Editos Nazaraite, RED.

Kelionė lėktuvu "Aeroflot S.U. 302" užbaigėme šiandien, penktos po pusės dvylikos, po valdiškai pilku Šeremetjevo-2 tarptautinio orausčio dangumi, atokiam nuo Maskvos. Sprausminis "reksniovas" burzgė triukšmingiau nei maišas kazuok. Ritmiškas motorų užesys tildė balalaukį ir ABBO's muziką. Kelios kelevės iš Floridos sėdėjo sušalusios, lyg viščiukų sparneliai, nes lėktuve trūko šiltų apklotų. Lėktuvas skrido virš Oslo ir Rygos dešimties kilometrų aukštyje, kur vasaros metu buvo 46° šalčio. Kai "Iljušin-62" sklandžiai nutūpė ant nusileidimo tako, nelyginant ant šokių salės grindų, kelevės iš Floridos plojo – šilumai.

Prieš aštuonias valandas, Montrealyje atsisveikindamas, liečiau mamos pirštų galiukus per Mirabel autobuso langą stiklą. Maskvoje atvykęlius sveikina tylos karinės milicijos kolonos. Ne mano giminių. Uniformuoti Ivanai rūstieji žvilgsniu tave narsito, jieškodami aukso arba sidabro. Jie tyrinėja tavo išvaizdą su atšiauriu smalsumu, tarytum piktindamiesi ar peikdami tavo būvimą.

Prie pirmųjų patikrinimo vartų jaunesnysis karininkas tyrinėja kuo įdėmiausiai tavo pasą – kad tik visi spuogetai atitektų nuotrauką. Moterį, pakeitusią šukuoseną, paklaus: "Ar tai tu?"

Vėliau patenki į aptemusią laukimo salę, kur lubose įmontuoti chromo šviestuvai, bet tik su keliom švieselėm.

"Ką mes dabar darysim?" –

pasiteirauja apvalaina po-nia iš Manitobos, atsisėdama šalia багаžo konvejerio juostos. "Nesėskim, rusai tuoj pristatys prie darbo", atsakė jos vyras.

Vilkdami asvo lagaminus į antrąjį patikrinimo punktą, visokio ūgio ir amžiaus nuotykį jieškotojai suruošė madų demonstravimą. Turėjome pražgiuoti pro metalinį rėmą, jautrų slaptiems ginklams. Tačiau tikra kankynė buvo tretieji, paskutiniai vartai. Mutininkai elgėsi su mūsų manta kaip Didieji inkvizitoriai. Jie gali būti šlykščiausias daiktų pasaulio voverės. Jie įsikasa į kiekvieną tavo daiktų kampū, jieškodami paslėptų aukso, sidabro, gintaro, bombų, džinsų, pornografijos arba religinių knygų. Kas numesta ant grindų – pasikelk pats. Nesitikek, kad rusiškos meškos virstų paslaugiais džentelmenais. Tikrinantys karininkai labiau kabinėjasi prie senųjų žmonių. Kiekvienas karo kartos žmogus automatiškai įtariamas buvęs partizanų. Senos moterys, jei jos nesugebėjo tiksliai atsakyti į anketos klausimus, tuoj lydimos į kišenės didumo kambarėlį kvotai, jau be juvelyrinių papuošalų. Kartais šios nežymios paslaugos palyda padidinama.

"Parodyk man savo žiedą! Parodyk savo pasą! Ištuštinti kišenes!" Saugomo darbuotojai duodena ant tavęs buką, tartum šautuvo buožę. Stebiesi tik, ar kada nors, muštuvose iš paklusnumą, mokė žodžių "prašau" ar "aciū".

Kelivis gali laukti valandų valandas, kol bus praleistas arba išpreparuotas, priklausomai nuo politinių pažiūrų. Ššš. Aš pakliuvau į eilę, judančią pirmyn bėse greičiausiai. Už manęs stovi amerikietis iš Kansaso. Jis buvo atletų sąjungos atstovas sportinių reikmenų prekybai su TSRS. Iš prieš mus tartum pūzras stovėjusio darbininko jis pačiu po gitarą. Pradėjus derinti instrumentą, šis suskambėjo lyg knygryšio gijos. Rusų pauglys išdėmiai stebėjo rokenrolo sūkurin įsitraukusį amerikietį, grojantį klasikinių "Kansas City". Buvo miela, nors gaidos gerokai maišėsi. Dvylika baro biuzų maskvietiškomis minutėmis skaičiuoti. Kartu su kitu roko kartos montrealiečiu įsijungiau į ritmą. Kultūrinė tarša. Žalios mutininkų kepurės nė mili-

metru nepasisuko mūsų pusėn, kai ėmėme rusinti amerikietiškas dainas.

Oh my darling, oh my darling! Oh my darling Clementin-skaya!

Nulenkt galvą, Krupskaja, Nulenkt galvą ir verk, Nulenkt galvą, Krupskaja, Mergyte, vargšė, negalinti iškepti pyrago!

Mutininkai dėjos susidomėję popierių pildymu. Sukempėjęs darbininkas priartėjo prie patikrinimo. Mes dainavome roką kaip užkime dainininkai, riaumojome į Rusijos oro teritoriją.

Išgirdę aukštą falcetą "hūūū", mūsų mutininkai nebeišlaikė. Pirmą kartą išgirdome baiktų rusišką kvatojimą. Propaganda! Jo vienas susijuokimas buvo vertas visų "Archie Bunker Show" konservuotų juokelių. Išsišiepęs sargybinis praleido paeiliui mūsų trijulę. Likusios grupės laukėme rėkiančio raudonumo kilimais išklotame orausčio restorane. Stalai nukrauti šalta veršiena ir šiltu alumi. Veršienos skonis priminė mėsą, virtą vonioje. Vanduo, limonadas, kava ir kefyras – vieninteliai gėrimai prie riebių patiekalų, ir visa tai gali priversti išbūti tualetė valandų valandas. Vidurius tvarkančys vaistai išsibaigė akimoiu.

Inturisto autobusas, paėmęs mus iš orausčio, apvežiojo po Maskvos senamiestį. Lenino prospektas ir Gorkio gatvė užtvindytą kariniais sunkvežimiais ir įstaigų pasiuntiniais. Žygiuotojai. Visur esanti milicija priminė man spalio krizę Kvebeke. Čia krizė – kasdien. Atkreipia dėmesį gyvenamieji, greitomis pastatyti dešimtaukščiai namai. Batiuškos ir babuškos, apvalūs lyg statinaitės, geria gazuotą vandens iš gatvės automatų. Visiems – viena stiklinė. Komunalinis puodelis. Prekyba su-muojama mediniais skaitliukais. Milicininkai nešasi su savimi portfelius su bylomis. Tuo tarpu seni bolševikai, slejami medalių svorio atlapuose, stabtelė atokvėpiui.

Lietuviška baldų

dirbtuvė Toronte

Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni PIGIA KAINA. P. Lubys. Tel. 498-5823 arba 755-3174.

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDA!

Iki šiol šis fondas išleido per 350,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapitalas yra neliečiamas, tiktai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

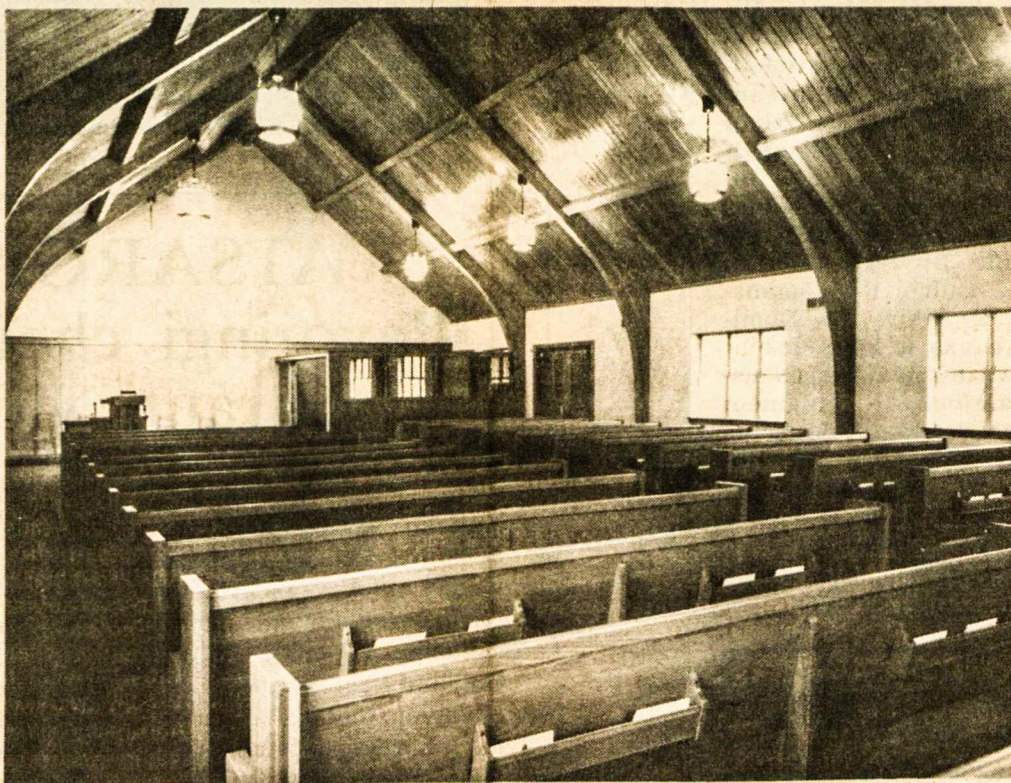
Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime Kanados lietuvių fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:

Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

Šio fondo šūkis: **"Kapitalas Lietuvai, palūkanos – lietuvių išeivijai!"**

The Marlatt

The J. B. MARLATT
Funeral Home, Ltd.

615 Main Street East
(East of Sanford)

laidotuvių namai
ir koplyčia

Telefonas: 528-6303
HAMILTON, Ontario

Toronto "Volungės". Prisikėlimo parapijos suaugusių ir vaikų chorai, vadovaujami D. Viskontienės ir V. Veri-
kaičio, 1987 m. Kalėdų laikotarpyje surengė religinį koncertą Prisikėlimo parapijos šventovėje. Nuotraukoje —
dalis koncerto atlikėjų

“Pakelėje į pažadėtąją žemę”

Žvilgsnis į Antano Gustaičio humoristinės kūrybos raidą

VYTAUTAS A. JONYNAS

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Staigmena naujamajam Gustaičio rinkiny yra ta, kad jis piešia tuos gyvenimo saulėlydžio gaisrus savitai ir jautriai. Jis įžvelgia senatvėje ir nesiliaujančio slogių sapnų kanyne, ir vaikystės atsiminimų skaudulį, ir sąžinės griekšėjimą, prisiminus mylėtą, gal nuskriaustą moteris. Daug autoironijos, daug nelauktų spalvų. Gustaitis traktuoja tas temas (neįprastas mūsų lyriko), kaip pvz. eilėraštis “Rudens nakties nemigoj” tvirtai, aiškiai, nesuklupdamas.

Sakoma, kad viskas gyvenime be galo groteskiška ir paka. Tereikia pažvelgti iš tinkamo taško. Tą išradinę, su manumą žvilgtelti į buitį ir skirtingo kampo Gustaitis parodo dviejose eilėraščiuose — “Pirmasis naujagimio randėnu su pasauliu” ir “Vėlių suolely”. Pirmajame išreiškiamas, kad kvailai turėtų atrodyti tėvai ir pasaulis iš kūdikio regėjimo. Antrajame — kaip juokingai turėtų atrodyti le-

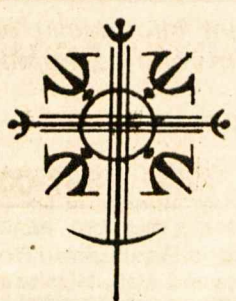
Atsiūsta paminėti

MŪSŲ VAIKAS, skiriamas mažamečių vaikų šeimoms, 1988 m. 9 nr. Redaktorius — V. Jautokas. Administratorius — A. Brazdžiūnas (7980 W. 127th St., Palos Park, IL 60464, USA). Metinė prenumerata — \$10.

TECHNIKOS ŽODIS, 1987 m. 3-4 nr. PLIAS ir ALIAS organas. Vyr. Redaktorius — V. Jautokas. Administratorius — A. Brazdžiūnas (7980 W. 127th St., Palos Park, IL 60464, USA). Metinė prenumerata — \$10.

KRIVULĖ, 1987 m. lapkritis, nr. 2 (46). Leidėjas — Vakarų Europos lietuvių sielovada. Redaguoją — kun. B. Liubinas (Carl Theodor Str. 11, 6710 Frankenthal, W. Germany) ir V. Natkevičius. Techninė redaktorė — dr. Barbora Vileišytė.

TEVYNĖN, Venezuelos lietuvių Bendruomenės žiniaraštis, 1987 m. 11-12 nr. Leidėjas — VLB. Redakcinis kolektyvas: Vincas Baronas, Vytautas A. Dambra, Bronė Skudinskaitė de Sanctis, Antanas Šulcas. Administracija: Marija Baroniėnė ir Julius Vaisiūnas. Atsakingasis redaktorius — dr. Vytautas A. Dambra. Adresas: “Tėvynėn”, Prolongacion Los Manolos Ed. Rio Claro, La Florida, Caracas, Venezuela.

“Dievas teikia mums meilę,
kad mylėtume tą, kurį
jis mums duoda”

Gerry Loughheed
Funeral Home

252 Regent Street South
Sudbury, Ontario P3C 4C8
Telefonas: (705) 673-9595

kianti į šipulius ar sovietų užvaldyta mūsų planeta, stebint tai iš vėlių suolelio. Kad pomirtinio gyvenimo tema gali būti vystoma nebanaliai iš nedažnai pasirenkamo stebėjimo taško, rodo eilėraštis “Paskutinėje stotyje”.

Kaip kiekvieną jo kartos žmogų tame amžiuje, nesiliaujančio slogių sapnų kanyne, ir vaikystės atsiminimų skaudulį, ir sąžinės griekšėjimą, prisiminus mylėtą, gal nuskriaustą moteris. Daug autoironijos, daug nelauktų spalvų. Gustaitis traktuoja tas temas (neįprastas mūsų lyriko), kaip pvz. eilėraštis “Rudens nakties nemigoj” tvirtai, aiškiai, nesuklupdamas.

Sakoma, kad viskas gyvenime be galo groteskiška ir paka. Tereikia pažvelgti iš tinkamo taško. Tą išradinę, su manumą žvilgtelti į buitį ir skirtingo kampo Gustaitis parodo dviejose eilėraščiuose — “Pirmasis naujagimio randėnu su pasauliu” ir “Vėlių suolely”. Pirmajame išreiškiamas, kad kvailai turėtų atrodyti tėvai ir pasaulis iš kūdikio regėjimo. Antrajame — kaip juokingai turėtų atrodyti le-

Tada senelis kailį lupo,
Ir šuo lyg prieš nelaimę staigė,
O aš verkiau priklindęs lūpa,
Pats sau kartodamas: Nejaugi
Ir man po amžiaus neramaus
Taip odą pragare numaus?

Paskui — senelio lyg nebūta:
Suklupo, kasdamas daržus,
Grabe jam tėvas barzdą skuto
Kad būtų danguje gražus.
(O kai jau poneliu vartau
Ir aš jau tėvui nuskutau).

“Atsiminimai” yra turbūt vientisusias, brandžiausias naujojo šviesoj A. Gustaičio talentą parodančių eilėraščių rinkinyje. Keista, jį perskaičius bematant prisimena kitas eilėraštis knygos pradžioje “Dangaus dovana”. Nemažiau tobulas, užsisklendęs puičia puanto velke. Jame poetas skundžiasi dangui, kad jam nelemta bus iškilti ant pjedestalo. Jo aimana pagrįsta. Ne vienas stambiųjų humoristų (Mark Twainas, Ch. Dickensas, net mūsų kanadietis Stephen Leacock) yra nusiskundę: nors žmonės mėgsta juoką, nėra linkę pripažinti humoristų rimto rašytojo titulo. Ne kitaip yra ir mūsų visuomenėje. Bent taip buvo.

Bet čia įvyko stebuklas. 1987 m. buvo išleista Vilniuje A. Gustaičio satyros ir humoro rinktinė. Tuo būdu išsipildė poeto svajonė grįžti į išsvajotąją (pažadėtąją ar ne, bet širdyje gyvą) žemę. Išsipildė ir kitas troškimas, taip pat širdyje nešiotas, būti pripažintam lygiateisiu su kitais poetais.

Čia būtų ne pro šalį paminėti du dalykus, suriščius su A. Gustaičio rinktinės pasirodymu Lietuvoje. Aptariamoji knyga “Pakelėje į pažadėtąją žemę” buvo rašoma, tvarkoma tuo pat metu, kai Gustaičio gerbėjai Vilniuje suvienėjo nuo Ainošiaus pas Kaiposių, kad užtikrintų jo rinktinei Aprobatur et Imprimatur. Ar ši aplinkybė pakeitė Gustaičio satyros pobūdį? Ar jis susilauko nūn nebaksojęs žeberklų į Lietuvos buitį? Ar nebenaudoja susirgusių čionai vištikiu brolių tėvynainių? Iš eilės eilėraščių, kaip pvz. “Eisenoj”, “Vištakis”, “Miglotas rytas”,

“Amžinajai vadų šlovei” atrodytų, kad dar Gustaičiui nepakeliui su tais, “kurie tautą ragina į kelią, kuris baigiasi raistu”.

Vadas valdo už mus, vadas mąsto už mus,
Už mus valgo ir geria lig soties,
Ir išaukštintas mūs, didis vadas nuožmus,
Verčia kariamų kilpoje šypotis.

Šis posmas nemažiau kandas sovietinei santvarkai, kaip tie, kurie nepateko į Lietuvos išleistą rinktinę.

Ne mažiau nelauktas kitas reiškinys. Iki šiolei matėm Gustaitį, apdainuojant išskirtinai išeivijos gyvenimo negetoves, kartais net jas padidinantį. Skaitant naująjį rinkinį, šmėkšteli mintis, jog stambi dalis jo epigramų skamba kur kas tikroviščiau, jei pamaštai, kad jose pasiepiamos ydos vėsi dar buiniau tėviškės arimuos. Kad ir toks fragmentėlis:

Kiekviens raštu įamžinti nori
Koks buvo gimdamas gudrus,
Kaip valdžioje įgijo svorį
Nebojo veltinio nei audros.
Tik nieks neskelbia patirties
Kaip žmonės keikis ji po mirties.

Šitaip žvelgiant pernelįgi buitiskiau skamba šie eilėraščiai: “Pripratom ir priprasim”, “Baimė”, “Martynui Mažvydui”, “Senoviškiems poetams”, “Poetų logika”, “Šeimyniniai rūpesčiai”. Netgi eilėraštis “Iš piršto rašytų kūdikio prisiminimų”.

Paradoksalu, bet užtat ne tvirtai, knygiskai, “abstrakčiai” atrodo A. Gustaičio tekstas (oratorija? kantata? requiem?), rašytas “Antro kaimo” estradinio scenai ir pavadinamas “Pakelėje į pažadėtąją žemę”. Kaip dramatis veiklas jis gerokai statiškas. Gal iš tiesų esama čia oratorijos, kantatos ar Čikagoj vienu metu populiarių “multi-media” spektaklio parodijos su visu deramu “cirkui” — chorų priedainiais, solistų karkimu, litanijom? Gal? Vienas dalykas pernelįgi aiškus — apstu žonglieravimo žodžiais, kartais vykusio (“Seni nusargę, jauni nusargę, oi varge, vargel”), kartais mažiau lakaus. Bet abiem atvejais vyrauja įkyri monotoniškumas, per anksti pasenusios aktualijos:

Tu tautą kvailinai menu,
Tu Vilnių kirkinai melžeja.
Uždengęs galvą sijonu,
Noreikos arlį klausel
Visų raudonai pausiai!
Kaltį ir tu, ir tu, ir tu,
Visus sušaudyti kartu
Tautos vardu.

O šitą atpildą per maldą
Tiktai aš vienas išprašiau.
Aš tautą nuvedžiau į Romą,
Jos garbei kopyčias stačiau.

Žinia, sunku įsivaizduoti, kaip gali skambėti šis intermedija ar, sakykim, “lietuviškas divertismentas” scenoje. Vienok talaluškinė savo vienodybė šis tekstas nesiderina knygų su lakiom, lengvom, šelmiškom dail. Prano Lapės iliustracijom.

Antanas Gustaitis. PAKELEJE Į PAŽADĖTĄJĄ ŽEMĘ. Satyrinės elegijos. Išleido Algimanto Mackaus knygų leidimo fondas. Aplankas ir knygos iliustracijos Prano Lapės. Chicago, 1987 m., 184 psl. Kaina — \$10.

Kaip pasveiksta alkoholikas?

Ar ne tiesa, kad tie, kurie nusprendžia pasveikti nuo alkoholizmo, sąmoningai atsiduoda aukštesnei jėgai, negu jie patys? Jie pasirenka gydymą, ar tai būtų klausymas gydytojo patarimų, ar kokio nors gydymo centro, ar A.A. (Alcoholics Anonymous). Ar tai nėra tiesa, kad jie nutaria pavesti savo gyvenimą kitų apsaugai ir vadovavimui?

Kai kurie žmonės, perėję pradinį gydymo laikotarpį, ar tai būtų pora savačių blaivystės, ar 28 dienos gydymo centre, ar 3 mėnesiai A.A. organizacijoje, — pradeda jaustis, kad gali viską spręsti patys, kaip turi galvoti ir elgtis. Jie mandagiai pasiklauso tų, kurie duoda patarimus, bet elgiasi savaip, nes mano, kad nėra tokio žmogaus, kuriuo galėtų pasitikėti. Jie mano, kad jų pačių sumanumas, paremtas valios jėga, gali kontroliuoti jų vidinį gyvenimą ir užtikrinti pasiekimą šiame pasaulyje.

Tai labai drąsi filosofija, kurioje kiekvienas žmogus vaizduoja Dievą. Tačiau vienas geras žvilgsnis į veidrodį, turėtų tokia alkoholiko galvosena išsklaidyti.

Jeigu kam per daug baisu žiūrėti į savo atvaizdą veidrodyje (tai dažnai būna), tegu pirmiausia pasižiūri, kokius rezultatus gauna normalūs žmonės iš savimylės. Savimylės filosofija neduoda jokios naudos. Tai yra kaulus laužanti kvailystė, kurios didžiausias laimėjimas yra pražūtis.

Todėl mes, kurie esame al-

koholikai, galime save laikyti laimingais. Visi mes buvome arti savęs sunaikinimo, pakankamai prikenčėjome ir pajutome norą įieškoti ko nors geresnio. Dėl susidėjusių aplinkybių, bet ne dėl savo dorybių atvykome į A.A. (Alcoholics Anonymous).

Mes prisipažinome, kad esame pralaimėję, atsiremę į tikėjimą ir dabar norime padaryti sprendimą perduoti savo valią ir savo gyvenimą aukštesnei jėgai.

Mes suprantame, kad žodis “prikllausomumas” yra nejauskus, nepriimtinas daugumai psichiatrų, psichologų ir taip pat alkoholikams. Lygiai kaip ir mūsų profesiniai draugai, mes žinome, kad yra klaidingų priklausomumo formų.

Kada bandomė savo valią suderinti su Dievo valia, tada pradėdame savo valią teisingai naudoti. Mūsų visos painiausios atsirado dėl to, kad blogai naudojome savo valią. Mes bandomė išspręsti savo problemas vien valios stiprumu, užuot stengėsi suderinti savo valią su Dievo valia. Tam tikslui pasiekti yra A.A. organizacija dylykla žingsnių.

Kai būname sukręsti ar negalime padaryti sprendimo, turime sustoti, nurimti ir tyliai sakyti:

“Dieve, suteik man sielos ramybę ir įgalinki mane priimti tai, ko aš negaliu pakeisti. Teiki man drąsos pakeisti tai, ką galiu, duoti išminties tai įžvelgti. Tėbūnie Tavo valia, ne mano”. A.A.

SILVA LAURENCIKAITĖ

Pokalbis su Maironiu

- 1
Kaip tu, Maironi,
Gyvas likai! ...
Šitiek metų praėjo.
Keitės laikai,
Keitėsi žmonės.
Ir vėl sugrįžo
Tauton
Dvasia alkani.
Kaip tu, Maironi,
Šiandien plaki
Širdimi.
Rūščiai plaki.
Kietai plaki
Mus, mažai mylinčius
Lietuvą.
Metalo kūdikius.
- 2
Viltis — aukso altorius.
Meilė — Marija skaisčiausia.
Tiesa — Kristaus kančių keliai.
Trys šviečiančios žvaigždės
Mūsų gyvenimui.
Neužgesint jų ...
Nors klaupit ir niekas nemokė
Prieš didelę šviesą,
Maironi
Atkasu ir atrandu tris žvaigždes
Vaikystės maldoj ir giesmėj.
Biblijos žody šandien
Gyvenimas švinta ...
Pasaulis neturi nuodėmklausio.
Maudos purvo vonioj
Po mėlynų šventų dangum,
Maironi ...
- 3
Gėda man, Maironi,
Į tave akis pakelti.
Purvini mes.
Daug išgėrėme.
Pragėrėm viltį ...
Reikia vėl sugrįžti.
Vėl į pradžią.
Išsilaižę nuodėmes.
Tik ne žodžiais.
Meilėje gyvenimui ...
Erskėčiuotas kelias ...
- 4
Alkoholikų korpūsai,
Bėgėjų vaikų nūr kur talpinti.
Beprotnamy vietų nėra.
Narkomanai, toksikomanai,
Kleptomani
Gatvės vakare,
Slenka šešėlis,
Mažas inžinierėlis
Namo.
Gauna į snukį,
Kad nedavė rublio,
Kad per daug normalus.
Pragaran persvara,
Kokia gi harmonija!
Kokia gi tiesa dar
Pritenkti!
Šaukia tave, mielas Maironi
Šaukia visa Lietuva.
Reikia dainuoti,
Reikia giedoti,
Gal pasikeis Lietuva ...

Šis eilėraštis buvo išspausdintas okupuotos Lietuvos periodiniame leidinyje “Nevežis” 1987.XII.26

Vaidzai iš Maironio 125-tojo gimtadienio minėjimo Kaune ties jo kapu prie arikatedros bazilikos 1987 m. lapkričio 1 d. Viršuje — ROBERTAS GRIGAS ir kalbantį NIJOLĖ SADŪNAITE, pasižymėjusi laisvės kovotoja

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Pavasarinį koncertą Bostono lietuviams 1988 m. kovo 13 d. surengs “Laisvės varpas” su savo vadovu Petru Viščinu. Tai bus jau 58-tasis kultūrinis “Laisvės varpo” renginys, skirtas sidabrinei JAV lietuvių fondo sukakčiai. Kartu bus paminėti ir pačios radijo valandos 34-ri veiklos metai. Programą atliks: sol. Birutė Vizgirdienė, sopranas iš Los Angeles, operos sol. Ričardas Daunoras, bosas iš V. Vokietijos, ir gydytoju tapęs bostonietis pianistas dr. Saulius Cibas.

Raymond Filip (Filipavičius), gyvenantis Montrealyje, gana plačiai reikšiasi kanadiečių literatūroje kaip poetas ir beletristas. Šiuo metu Montrealyje spausdinama jo naujausioji novelių knyga “After the Fireworks”. Nemažai savo poezijos jis yra paskelbęs Kanados literatūros leidiniuose. Dabar rašo ciklą eilėraščių anglų kalba apie Rūpintojėlį. Jo nuomone, kiekviena karta turi savaip pergyventi bei pavaizduoti Rūpintojėlį.

Atgijęs M. K. Čiurlionio ansamblis 1987 m. lapkričio 7 d. apylankė Niujorko lietuvių. Jo koncertą Richmond Hill gimnazijos salėje surengė Romo Kezio vadovaujama lietuvių radijo programa “Laisvės žiburys”. Klivlande veikiančių M. K. Čiurlionio ansamblių ištiko dvi skaudžios netektys: 1983 m. spalio 14 d. mirė jo išteigėjas ir ilgametis vadovas Alfonsas Mikulskis, o 1987 m. sausio 5 d. mirtis pakirto ir vadovę perėmusį Rytą Babicką.

Trečiuoju ansamblio vadovu tapo darba sausio 28 d. pradėjęs profesinis muzikas dr. Bronius Kazėnas, vadovaujantis simfoninio orkestro chorui kaimyniniame Youngstowne. 1987 m. birželio 27-28 d. M. K. Čiurlionio ansamblis su naujuoju vadovu dr. B. Kazėnu dalyvavo Lietuvos krikšto 600 metų sukakties minėjime Vašingtone, o lapkričio 7 d. atvyko pas Niujorko lietuvių. Koncertas, prisiminiant Maironio 125 metų gimimo sukaktį, buvo pradėtas jo ir J. Naujailio “Jaunimo giesme”. Be mišraus choro, atskirus pasidomymus turėjo moterų ir vyrų chorai. Programoje vyravo liaudies dainos, harmonizuotos L. Abariaus, R. Babicko, A. Mikulskio, J. Švedo, J. Žilėvičiaus, N. Martinonio. Onos Mikulskienės duetą kanklėms “Jaunystės džiaugsmas” atliko kanklininkės Teresė Majorovaitė ir Kristina Mataitė. Išpūdinga buvo koncerto užbaiga, atlikta mišraus choro su O. Mikulskienės paruošto kanklių orkestro palyda.

M. K. Čiurlionio galerija Jaunimo centre 1987 m. gruodžio 11-21 d.d. Čikagos ir apylinkių lietuvių pakvietė į vilniečio dail. Rimanto Dichavičiaus 30 grafikos darbų ir 54 meninių nuotraukų parodą. Ją atidarė Vanda Aleknie, su svečiu ir jo kūryba supažindino fotomenininkas Algimantas Kezys. R. Dichavičius, gimęs 1937 m. Grimzelioje prie Kelmės, yra baigęs Vilniaus dailės institutą 1963 m., dirbęs meniniu “Minties” leidyklos redaktoriumi, iliustravęs daug knygų. Fotografija susidomėjo, dėstydamas jos estetiką ir kompoziciją Kauno dailės mokykloje, dalyvaudamas parodose nuo 1967 m. Savo meninėms nuotraukoms dabar jis yra laimėjęs daug premijų, susilaukęs plataus pripažinimo ne tik Lietuvoje, bet ir tarptautinėje plotmėje. Ir čikagieškie parodoje pagrindinis lankytojų dėmesys teko ne R. Dichavičiaus grafikos darbams, o jo nespaltotoms meninėms nuotraukoms. Fotografijai atstovavo jo 1987 m. paruoštas ir išleistas albumas “Žiedai tarp žiedų”, kurio nuotraukos sudarė pagrindą parodai Čikagoje. Medžiaga šiam leidiniui R. Dichavičius telkė daugiau kaip du dešimtmečius, pagrindiniu objektu pasirinkęs moters figūrą, trykštančią jaunyste tarp gamtos vaizdų. Dėl to albumas ir pavadinamas “Žiedai tarp žiedų”. Nuogumas R. Dichavičiaus nuotraukose tampa lyrišku himnu gamtai ir žmogui, jaunystei ir žydėjimui. Padėkojės parodos rengėjams, R. Dichavičius kalbėjo apie meną, kuris jungia visus tėvynėje ir išeivijoje gyvenančius lietuvius. Jis džiaugėsi Lietuvos dailininkų laimėjimais, pasiektais pralaužtų varžtų dėka, ir lietuvių fotografais, geriausiai susiorganizavusiems Europoje, ten užimančiais jiems priklausiančią pirmą vietą.

Kauno M. K. Čiurlionio muziejus pirmą kartą Lietuvoje surengė animalistinės dailės parodą. Tapybos, grafikos ir taikomosios dailės darbams atstovavo įvairūs gyvūnai bei gyvosios gamtos reiškiniai nuo seniausių laikų iki XIX š. Ypač įdomūs buvo senovės Egipto, Kinijos, Japonijos bei įvairių Europos šalių kūriniai.

Respublikinėje Vilniaus bibliotekoje buvo surengta paroda “Lietuvos statutai” — 1529 m., 1566 m. ir 1588 m. Ji buvo skirta trečiojo “Lietuvos statuto” 400 metų sukakčiai. Parodoje išstatytas jo 1614 m. atliktas vertimas į lenkų kalbą, vėlesni perspausdinimai. Svarbi vieta teko istorikui S. Lazutkos ir E. Gudavičiaus paruoštam leidiniui “Pirmasis Lietuvos statutas”. 1983 m. išleista pirmą tomą sudaro paleografinė ir tekstologinė nuorašų analizė, o 1985 m. pasirodžius antrą tomą — Džialinskio, Lauryno ir Ališavos nuorašų faktimilės. Lankytojų dėmesio susilaukė ir 1934-1938 m. Kaune išspausdintas dvitomis I. Lappo “1588 metų Lietuvos statutas”. Sukaktuvinėje parodoje taipgi buvo daug įvairiomis progomis parašytų straipsnių, nagrinėjančių šiuos lietuvių teisės paminklų, turėjusius didžiulį įtakos gretimų valstybių teisė.

1987 m. pabaigoje buvo paskirtos tradicinės metinės premijos už kūrinius meno saviėkliai. Pirmąją B. Dauguviečio premiją laimėjo Gražina Mareckaitė už pjesę “Eglės namai” ir “Salve”, antrąją — Juozas Erlickas už pjesę “Blinkuva” ir “Kolumbo gimtadienis”. S. Šimkuso premijos teko: I — kompoz. Jonui Tamulioniui ir poetui Vytautui Blozei už dainą mišriam chorui “Kupolio kupolėlio”, II — kompoz. Julijui Andrejevui ir poetui Stasiui Žilbinui už dainą mišriam chorui ir fortepionui “Žiemos motyvas”, III — kompoz. Mindaugui Urbaičiui už dainą “Kas?” (žodžiai Maironio). J. Švedo premijos kompozitoriams iškietos: I — Anatolijui Lapinskiui už pjesę liaudies instrumentų orkestrui “Šaltinis”, II — Leonui Povilaitiui už pjesę liaudies instrumentų orkestrui “Kadagėlis”, III — Faustui Latėnui už pjesę ansamblui “Lietus”. Choreografijos premijas laimėjo: I — Tamara Kalibataitė ir Algirdas Klova už šoki “Rolenderis”, II — Danutė Radvilavičienė ir Povilas Budginas už šoki “Senovinis spacierius”, III — Tamara Kalibataitė ir Feliksas Bajoras už šoki “Jurginėlis”. Trys premijos paskirtos liaudies meistrams: Monikai Kriukelienei — už tautinius drabužius, Alfonsui Skiesgilai — už medžio skulptūras, Albina Žiupsnytei — už karpinius ir tapybos darbus.

Poeto Eugenijaus Matuzevičiaus amžiaus septyniadesimtmetis prieš Kalėdas buvo paminėtas literatūros vakaru Vilniuje, Lietuvos meno darbuotojų rūmuose. Įvadinio žodžio vakarą pradėjo Lietuvos rašytojų sąjungos valdybos I sekr. P. Bražėnas. Sukaktuvininko gyvenimo ir kūrybos kelią aptarė literatūros kritikas V. Sventickas, primindamas, kad E. Matuzevičius jau 55 metai ištikimai tarnauja literatūrai, savo lyriniais posmais skleidamas meilę gimtinei, gyvenimui ir žmogui. Jis taipgi yra talentingas vertėjas, lietuvių kalbon išvertęs apie 50 įvairių tautų rašytojų kūrinių. Specialų diplomą už A. Puškino kūrybos vertimus sukaktuvininkui iškėitė prof. L. Ozerovas. Jaunesnės kartos Lietuvos rašytojų vardu prabilo poetai A. Baltakis ir S. Geda. Vakaro dalyviams E. Matuzevičius kalbėjo apie literatūrinį savo darbą, skaitė pluoštą eilėraščių. Jo eilėraščius taipgi skaitė aktorai G. Urbonaitė, V. Kybartas ir A. Rosenas. Muzikinę programą atliko Vilniaus filharmonijos, Vilniaus operos ir baleto teatro solistai. Buvo surengta O. Pajėdaitės nuotraukų paroda “Dešimtmetis iš poeto Eugenijaus Matuzevičiaus gyvenimo”. “Gimtojo krašto” 1987 m. gruodžio 24 d. laidoje paskelbtame pasikalbėjime E. Matuzevičius, prisimindamas kūrybos bičiulius, pasakoja: “Kasmet apsilankau Šarnelėje (Plungės raj.). Ten, vidury Žemaitijos laukų, mano studijų draugo, didžiojo talentingo mūsų tautos poeto Vytauto Mačernio kapas. Bernardas Brazdionis, jau būdamas garsus poetas, daug padėjo man žengiant pirmuosius žingsnius. Biržuose mane globojo Leonardas Žiutevičius, Kostas Snarskis”. V. Kst.

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9.00 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: Sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90-179 d. term. ind. 7 1/4%	Asmeninės paskolas
180-364 d. term. ind. 7 1/4%	nuo 11 %
1 metų term. indėlius 7 1/2%	Sutarties paskolas
2 metų term. indėlius 7 1/4%	nuo 11 %
3 metų term. indėlius 8 %	Nekiln. turto paskolas:
1 metų GIC-met. palūk. 9 1/4%	Su nekeičiamu nuosimčiu
2 metų GIC-met. palūk. 9 1/2%	1 metų 10 1/4%
3 metų GIC-met. palūk. 10 %	2 metų 10 1/4%
1 metų GIC-met. palūk. 8 3/4%	3 metų 11 %
RRSP ir RRIF (pensijos) .. 8 %	Su keičiamu nuosimčiu
RRSP-1 metų term. ind. 9 1/4%	1, 2 ir 3 metų 9 1/4%
RRSP-2 metų term. ind. 9 1/2%	
RRSP-3 metų term. ind. 10 %	
Specialią taup. s-tą 7 %	
Taupomąją sąskaitą 6 %	
Kasd. pal. taupymo sąsk. 7 1/4%	
Kasd. pal. čekių sąsk. 5 1/4%	

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mirties paskolas iki 75% (kainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir keliolikius čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

AKTYVAI virš 35 milijonų dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

STEPHAN'S FURS 406 Roncesvalles Ave.
Telefonas 536-5936 ir
2239 Bloor Street West. Telefonas 762-7775
Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairūs kailio kepurės.
Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ
MARGIS DRUG STORE
JOHN V. MARGIS, Phm. B.
408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944
PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
PENSININKAMS 15% NUOLAIDA NUO VISKO (IŠSKYRUS CIGARETES)
NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS
MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJOS
SKAITYTUVĄ (KOMPIUTERĮ)

A.P. GOMES
Real Estate & Insurance Ltd.
Perkant ar parduodant nekilnojamą nuosavybę visada
Jums sąžiningai patarnaus
Antanas Blūdžius
1567 Dundas St. W.
Toronto, Ontario
Telefonai:
531-1191
namų 537-2291

AUTOMOTIVE FIBER
AUTOBODY AND COLLISION REPAIRS
Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymai ir dažymas:
sąžiningas darbas, pigios kainos.
Savininkas – RICHARDAS KYBARTAS,
22 BELVIA ROAD,
Etobicoke, Ont. M8W 3R3 Telefonas 252-8863

WOODBRIDGE, 3772
kvadratinę pėdų dydžio,
dviejų aukštų, 4 miegamųjų
geras namas, 60 pėdų
sklypas, šeimos kambarius
su išėjimu, du židiniai
ir daug kitų patalynių.
Kaina – \$449,000.

PIETINIAME ETOBICOKE,
atsiras dviejų miegamųjų
vienas aukštų su atskiru
įėjimu, natūrali atremtuotas
namas. Kaina – \$157,500.

MISSISSAUGOS CENTRE,
dviejų aukštų, 3 miegamųjų,
pusiau sujungtas namas,
privatus įėjimas, iš virtuvės
išėjimas į aptvertą kiemą.
Kaina – \$149,900.

ANTANAS GENYS
an independent member broker
RE/MAX professionals inc. Realtor
1 east mall crescent
etobicoke, ontario M9B 6G8
232-9000
res: 231-2839

P. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS
2537 Wharton Glen Ave., Mississauga, L4X 2A8,
telefonas 279-4371
Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylia, sukiti kairėn prie
pirmųjų šviesų (lietuvų) Wharton Way.
Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaninius pataisymus.
Savininkas J. Tamošiūnas

Greitas ir tikslus patarnavimas!
DRAUDA
gyvybės, automobilių, gaisro atveju,
nuomininkų turto, verslo ir komercijos
Juozas Eimis Ramas
Tel. 364-5081, namų 766-5857
Allstate
Simpson's, 176 Yonge St.,
Toronto, Ont., M5C 2L7 (Queen & Yonge)
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

Klivlando skautės, aplankiusios Lietuvių sodybą, kur gyvena vyresnio amžiaus tautiečiai. Nuotr. V. Bacevičiaus

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-jo psl.)

tais taktininkais į pakrantes atplaukiantiems povandeniniams Japonijos laivams ir jas galintiems pasiekti lėktuvams. Stovyklose uždaryti japonai neteko savo pelningų verslų ir viso turėto turto. Vėliau betgi paaikškėjo, kad japonai liko ištikimi Kanadai ir netgi stengėsi įsijungti į Kanados kariuomenės eiles, kovoti sąjungininkų pusėje. Kanados japonų draugija dabar reikalauja kompensacijos dėl internavimo nukentėjusiems japonams. Norima, kad Kanados vyriausybė pripažintų tada padarytą politinę klaidą ir kiekvienam II D. nukentėjusiam japonui sumokėtų po \$25,000. Iš tos nukentėjusiųjų grupės dar yra gyvų apie 14,000 japonų. Kanados vyriausybės atstovai atmetė oficialų padarytos klaidos pripažinimą ir individualias kompensacijas po \$25,000. Kanados japonų draugijai buvo pasiūlyta \$12 milijonų į bendrą jos fondą. Pasiūlytoji suma yra labai menka. Japonai jau atsisakė priimti. Derybos su Kanados vyriausybe buvo nutrauktos.

Panašios kompensacijos dabar pareikalavo ir Kanados ukrainiečiai, susilaukę bene daugiausia kaltinimų iš žydų organizacijų atstovų, teisėjo J. Deschenes komisijos tyrimuose. Pagrindą ukrainiečių reikalavimams sudaro Toronto universiteto demografijos prof. Liubomiro Luciuco studija apie I D. kare 1914-20 m. Kanadoje nukentėjusius ukrainiečius. Kanadon jie buvo atvykę iš Galicijos ir Bukovinos, kurios tada priklausė Austro-Vengrijos imperijai, I D. kare rėmėsi Vokietijai. Ši grupė sudarė tik mažąją Kanados ukrainiečių dalį, bet jos nariai buvo laikomi Austro-

Vengrijos piliečiais ir dėl to Kanados priešais. Apie 80,000 tokių ukrainiečių neteko Kanadoje turėtų teisių, buvo priversti registruotis ir reguliariai pasirodyti policijos nuovadose. Apie 5,000 ukrainiečių neteko savo ūkių bei kito turto, buvo internuoti nuosaliuose vietovėse įrengtose specialiose stovyklose.

Prof. L. Luciuukas tokią anuometinės Kanados vyriausybės taktiką laiko nepagrįstu žmogaus teisių pažeidimu karo metais. Atrodo, prof. L. Luciuukas paskelbtį šią studiją paskatino teisėjo J. Deschenes komisijos atliktos II D. karo nusikaltėlių paieškos ir Kanados vyriausybės priimtas įstatymas, čia leidžiantis teisti visus karo nusikaltėlius. Kanados japonų ir ukrainiečių teisių pažeidimus liudija, kad karinių nusikaltimų yra padariusi ir pati Kanada. Prof. L. Luciuoko studiją įrodo, kad Galicijos ir Bukovinos ukrainiečiai niekada nerėmė Austro-Vengrijos imperijos ir Vokietijos. Jie stengėsi įstoti Kanados kariuomenės ir įsijungti karan Austro-Vengrijos ir Vokietijos priešų pusėje. Štodiame Kanados kariuomenės, tokie ukrainiečiai stengėsi nuslėpti savo gimtąsias Galicijoje ir Bukovinoje, pavardes pakeisti angliškai skambančiomis. Mat kaip ukrainiečiai iš tų Ukrainos vietovių jie buvo laikomi priešais ir nepriimami į Kanados karių eiles. Pasak prof. L. Luciuoko, ukrainiečiams pakaktų visai jų bendruomenei skirto Kanados atspėjimo bet kokia forma ir mažos kompensacijos į specialų fondą, kurio lėšos būtų panaudotos knygoms, tyrimams, švietimo studijoms. Esą Kanados ukrainiečiai tik nori užtikrinti, kad šis istorinis įvykis nebūtų užmirštas ateityje.

Viešėdami Čikagoje, neužmirškite aplankyti **N. ir J. VAZNELIŲ**

Gifts International Inc.

2501 W 71st STREET,
CHICAGO, ILL. 60629
Telefonas 471-1424

Cia gausite lietuviškų knygų,
plokštelių, odos, medžio dirbinių.
Ypač didelis gintaro
išdirbinių pasirinkimas.

"MIRAPOL" BENDROVĖ PRANEŠA,

kad perveža keleivius iš Montrealio (Mirabel)
į Torontą ir nuo Toronto į Montrealį (Mirabel).

- ◆ Paima keleivius nuo namų ir atveža į namus. Padeda su lagaminais orauostyje.
- ◆ Kaina asmeniui į vieną pusę – \$60, į abi puses – \$110, įskaitant ir lagaminų pervežimą.
- ◆ Skambinkite tel. 297-1670, tel. 239-9411 (kalba angliškai, rusiškai ir lenkiškai).

Save Time & Money

INCOME TAX
2290 Bloor street W. (at Durie) Toronto, 769-4558

- GERIAUSIAS PATARNAVIMAS. Garantuotas kompiuterinis apskaičiavimas. Jums naudingiausių mokesčių pritaikymas. Mes esame visada pasiruošę Jums padėti.
- MŪSŲ KAINOS prieinamos ir tiksliai apskaičiuotos kompiuterio. Automatiškai 30% nuolaida vyro ar žmonos mokesčių atveju. Į kainą įeina išlaidų metų patarnavimai ir patarimai.
- NEIMAME ATLYGINIMO, jeigu nesate pilnai patenkinti. Garantuojame tikslų, be klaidų apskaičiavimą.
- Patogi įstaigos vieta – tik 150 metrų nuo Runnymede požeminio stoties, 2290 Bloor St. W. Atidaryta nuo pirmadienio iki penktadienio 10 v.r. – 19 v., šeštadieniais nuo 10 v.r. – 16 v.

769-4558

papildoma 10% nuolaida
nuo kompiuterinio
apskaičiavimo.

Skautų veikla

• Vasario 16 d. Toronto švietimo vadybos pastate įvyko miesto ir priemiesčių 30-tas visuotinis Kanados skautų vadovų susirinkimas. Išrinkta nauja vadovybė. Lietuvių skautams atstovavo S. F. Mockus ir ps. V. Keturakis.

• VIII-tos tautinės stovyklos tema – "Lietuva – mano tėvų žemė". Viršininkas – LSST pirm. v.s. fil. P. Molis. Seserijos virš. – V. S. v.s. S. Gedgaudienė ir brolis – V. S. v.s. G. Deveikis.

• Švenčiant Lietuvos nepriklausomybės 70 m. sukaktį vasario 7 d. V.S. įsakymu į s. laipsnį pakeltas dr. A. Daildys. "Tėvynės sūnaus" žymenimis apdovanoti – sk.v.v.s.l. A. Saplys ir G. Sendžikas, o Lelijos ordiniais – dviasios vadas A. Simanavičius, OFM, ir S. F. Mockus. Medaliais įteikė v.s. V. Skrinškas.

• Vasario 21 d. skautų tėvų komitetas su vyriausia šeimininke V. Vaitkienė ir p. Karosu nutarė Kaziuko mugės metu pavaistinti visus svečius lietuviškais patiekalais. Mugės atidarymas įvyks kovo 6 d., 9.45 v.r., Toronto Prisiikėlimo par. salėje. Po atidarymo skautai ir skautės organizuotai dalyvaus šv. Mišiose, o po to visi įsijungs į mugės darbą. Mugės metu vyks loterija, kurią tvarkys p.s. V. Grybiene. "Šatrijos" ir "Rambynio" tunti bei tėvų komitetas kviečia visus Toronto ir apylinkių lietuvių ir tradicinę Kaziuko mugę. F.M.

SPORTAS

38-sios ŠA lietuvių sporto žaidynės įvyks 1988 m. gegužės 14-15 d.d. Čikagoje. Visuotinio ŠALFASS suvažiavimo nutarimu ir ŠALFASS centro valdybos pavedimu, žaidynes rengia Čikagos ASK "Lituanica" ir LSK "Neris".

Žaidynių programoje – 1988 m. ŠA lietuvių krepšinio, tinklinio, ledo ritulio, šachmatų, raketbolo, kėglavimo, stalo teniso ir plaukimo pirmenybės. Plaukime vyks kartu ir baltiečių pirmenybės.

Šios žaidynės buvo namatytos š. m. balandžio 30 – gegužės 1 d.d., tačiau dėl nepalankių patalpų gavimo aplinkybių rengėjai buvo priversti jas nukelti. Preliminarinė registracija visoms sporto šakoms – iki 1988 m. kovo 21 d. šiuo adresu: Algimantas Tamošiūnas, 317 South Catherine Ave., LaGrange, IL 60525, USA. Tel. (312) 354-2516.

Pagal preliminarinės registracijos duomenis bus nuspręsta, kurios sporto šakos bus žaidynėse vykdomos, nustatytos jų programos ir paskelbtos galutinės dalyvių registracijos datos.

Dalyvavimas yra atviras visiems Š. Amerikos lietuvių sporto vienetams ir individams, atlikusiems metinę 1988 m. ŠALFASS narių registraciją. Principe dalyvių skaičius visose sporto šakose yra neapribotas.

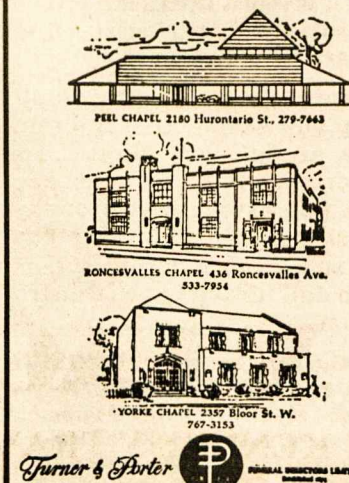
Šie metai mūsų sportiniam gyvenime yra ypatingi. Metų gale Australijoje bus III-sios Pasaulio lietuvių sporto žaidynės. Taipogi šiais metais sunku 50 metų nuo I-sios Tautinės olimpiados, įvykusios 1938 m. Kaune. Šių įvykių akivaizdoje turime stengtis, kad 38-sios ŠALFASS žaidynės praeitų su prideramu dėmesiu.

ŠALFASS centro valdyba Aleksandras Žalauškas, 16 m. amžiaus, š. m. vasario 6 d. Yorko un-te dalyvavo Kanados legijono Ontario prov. lengvosios atletikos pirmenybėse ir laimėjo pirmą vietą suolyje į aukštį jaunių grupėje – išsoko 2.08 metro (6'-10"). Tai jo nauja asmeninė pasekmė.

Vasario 14 d. įvyko Ontario jaunių ir vyrų pirmenybės Yorko un-te. Jose A. Žalauškas pasiekė naują rekordą, jaunių klasėje išsokęs 2.13 m (7'-0"). Tuo būdu jis pasiekė nustatytą normą (2.12 m), įgalinę jį dalyvauti pasaulio jaunių (iki 19 metų) varžybose šią vasarą Sudburio mieste.

A. Žalauška treniruoja Toronto universitete C. Georgewski, ruošiantis Kanados šuolininkus. Jis tikisi, kad Aleksandrui nebus sunku pasiekti 2.20 m pasekmę. Su tokia pasekme jis būtų vienas iš 10 geriausių pasaulio jaunių šuolininkų. Inf.

Turner & Porter
laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

PARAMA

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:

7 1/4% už 90 dienų term. indėl.	
7 1/4% už 6 mėn. term. indėlius	
7 1/2% už 1 m. term. indėlius	
7 3/4% už 2 m. term. indėlius	
8 % už 3 m. term. indėlius	
9 1/4% už 1 m. GIC invest. pažym.	
9 1/2% už 2 m. GIC invest. pažym.	
10 % už 3 m. GIC invest. pažym.	
8 % už pensijų planą (variable rate)	
9 1/2% už 2 m. term. pensijų planą	
10 % už 3 m. term. pensijų planą	
8 % už pensijų fondą – RRIF (variable rate)	
6 % už taupymo s-tas	
5 1/4-7% kasd. palūkanų sąskaita	
7 1/4% virš \$10,000 kasd. pal. sąsk.	
5 1/4% už kasd. pal. čekių sąsk.	

IMA:

už asmenines paskolas nuo 10 1/2%	
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages):	
su nekeičiamu nuosimčiu	
1 metų 10 1/2%	
2 metų 11 %	
3 metų 11 1/4%	
(fixed rate)	
su keičiamu nuosimčiu	
1, 2 ar 3 metų 9 3/4%	
(variable rate)	

Asmenines paskolas duodame iki \$65,000 ir mirties paskolas iki 75% (kainoto turto). Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mirtiečiai.

AKTYVAI virš 65 milijonų dolerių

Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydį, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$15,000. Nemo-kamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama pinigines perlaidos, kelionės čekiai (American Express).

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 8 v. vakaro; šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai – 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonas 532-1149

A. W. GARBENS REAL ESTATE INC.

121 Willowdale Ave., Suite 106, Willowdale, Ont. M2N 6A3.

Telefonai: 225-5699 arba 489-1543

Nekilnojamo turto įstaiga, tarnaujanti tautiečiams nuo 1951 metų. Lietuviams nuolaida namo pardavimo atveju.

Alfonsas Garbenis, sn. (tėvas) ir Alfonsas Garbenis, jn. (sūnus) – savininkai

Namų įkainojimo skyrius

HURONIA PROPERTIES APPRAISALS LIMITED

25 Pineneedle Dr. P.O. 174, Aurora, Ontario L4G 3H3

Telefonas (Toronto linija) 773-6480

ALFONSAUS W. GARBENIS, jn., B. Econ. CRA, SRA, kvalifikuotas (kainotojas) nuosavybių – mirtiečių, palikimų, investicijų, (V. Day Capital Gains) ir patarėjas kituose nekilnojamo turto reikaluose.

KINGSWAY NATIONAL REAL ESTATE LTD., REALTOR,
1614 Bloor St. West, Toronto, M6P 1A7
(Arti Toronto Lietuvių namų)

PERKANT – PARDUODANT NAMĄ AR KOKIĄ NEKILNOJAMĄ NUOSAVYBĘ, VISADA JUMS SĄŽINGAI IR DRAUGIŠKAI PATARNAUS

STASYS JOKUBAITIS.

30 metų patirtis vakarų Toronto ir High Parko rajonuose.

KINGSWAY NATIONAL
THE SIGN OF DISTINCTION

Tel. 535-2331
arba 537-2869

RE/MAX
renown realty ltd., realtor
an independent member broker
daiva t. dalinda, B.A.
associate broker

4887 dundas street west
islington, ontario M9A 1B2
res: 767-0999
232-2322

DEŠIMTIES METŲ PATYRIMAS

NEMOKAMAS NAMO ĮKAINOJIMAS

Sąžiningas, konfidencialus patarnavimas

Parduodant, perkant ar tik norint informaciją apie nekilnojamas nuosavybes prašom man paskambinti

Justinas Raškauskas

624-6336 namų 897-0068

ALLAN BROWN
ALLAN BROWN REAL ESTATE (Ont.) LTD., REALTOR
Toronto & Mississauga Real Estate Board
4141 Dixie Rd., Rockwood Mall, Mississauga

TOTAL TRADES RENOVATING

151 Carlingview Dr., Unit 5, Rexdale, Ontario

- atlieku visus elektrinius darbus – namų, įstaigų, įmonių
- parduodu ir įrengiu namų šildymo ir vėsinimo sistemas
- įrengiu aliumininius gaminius – lauko sienas, langus, duris, veidrodžius
- atlieku pagrindinius namų remontus – prausyklų, rūšių, padidinu namus, verandas
- išdengiu naujus stogus, išlieju įvažiavimus (driveways)

Bob (Gintas) Artickonis 674-1068

SKAITYTOJAI PASISAKO

APRAŠYMO PATIKSLINIMAS

"TŽ" 1988.II.2 laidos skyriuje "Skaitytojai pasisako" buvo paskelbtas B. Kemežaitės pastabos "Netikslumai aprašyme" dėl mano santraukos jos skaitytojų paskaitos 1987.XI.29 "Nesibaigianti kova dėl Vilniaus" Vilniaus dienos minėjime Toronto.

Aprašydama spaudoje minėjimus, svarbiausią dėmesį kreipiu į paskaitas, kurias rekorduoja ir iš garsinės juostelės paruošiu santraukas be jokių savo komentarų. Santraukoje nenaudoju nei ištraukų nei paskaitininkų išsireikšimų. Atpasakojų tik pagrindines mintis, nes skaitytojai nemėgsta skaityti ilgų straipsnių. Šiuo metodu buvo paruošta ir B. Kemežaitės minėta paskaita.

"Netikslumai aprašyme" iš mano santraukos pateikta ištrauka liečia B. Kemežaitės paskaitos antros dalies įžangą, kurioje buvo pareikšta, kad "Dievo vardu vykdomas nutautinimas per bažnyčias...". Paryškinimui šios minties, pridėjau, kad šiuo atveju aktyviausiai reikiškiai lenkų Katalikų bendrijos vadovai (vyskupai ir kunigai). Įtarpą ("Taip tvirtino kalbėtoja") mano santraukoje nebuvo, nes atpasakotoja pagrindinė mintis mano žodžiais. Paskaitos teksto ištrauka apie kun. dr. V. Rimšelio viešnagę Lenkijoje jokio tiesioginio ryšio neturi su mano atpasakojimu. Žodis "broliai" B. Kemežaitės paskaitoje paminėtas du kartus, o "Katalikų šventovėse", vietoje paskaitininkės "bažnyčiose" sukeista, prisitaikant prie "TŽ" terminologijos.

B. Kemežaitės paskaita buvo rūpestingai paruošta, bet baigminėje dalyje ją nuvertino pati prelegentė, pareiškus kontroversinių teiginių. Pavyzdžiui: "Religinis pagrindis perdėm sulenkėjęs... Gerai, kad 600 m. krikšto jubiliejaus metu Maskva neleidė popiežiui vykti į Lietuvą...". Panašių teiginių buvo ir daugiau. Dėl šios priežasties dalis klausytojų paskaitą vertino neigiamai. J. Varėlius

ATSLIEPIANTIS PRIEKAIŠTUS

"Tautos gyvybės" žurnale buvo ne kartą rašyta, jei kas nesutinka su kurio nors autoriaus mintimis, turi tas vietas pacituoti, nurodymas straipsnio pavadinimą bei autorių, kultūringai, paaiškinti, kodėl nesutinka, kultūringai pareikšti savo priešingą nuomonę, ją argumentuojant, ir aš išspaudinsiu.

Tačiau kaip Liūtas Grinius kreipiasi į "Tautos gyvybę"? Cituoja: "Jūsų kaltinimai dr. K. Bobeliui dėl 'atsidėjimo Vatikaniui' yra įžūlus, niekuo nepamatuoti ir prasilenkia su viešo ir asmeninio santykiavimo etikos ir moralės normomis. Gaila, kad "Tautos gyvybė" labiau rūpi sensacijų, savo tikslą pateisinančių faktų atrankos ir iš pirmo išlaikytų kaltinimų skelbimas nei įsigilnimas į faktus, jų esmę ir pozityvių pastangų įvertinimas".

Aš siūlau skaitytojams paimti L. Grinius nurodytą "Tautos gyvybės" 1987 m. nr. 3 (16) ir patikrinti. Jame yra tik du "TG" redaktorės Kemežaitės straipsniai, bet tikslai viename ("VLIKo ir spaudos darbuotojų konferencija") liečia VLIKą ir dr. K. Bobelį. Suraskite jame mano "kaltinimus" dr. K. Bobeliui dėl "atsidėjimo Va-

tikanui", tada jūs, skaitytojai, išitikinsite, kas yra tas įžūlus kaltintojas ir kas kaltinimus "išlaužia iš piršto..."

Apie Vilniaus arkivyskupijos priskyrimą prie Lietuvos bažnytinės provincijos Liūtas Grinius "Tautos gyvybei" skirtame savo atvirame laiške nieko konkretaus nepasako ir nieko neįrodo.

Birutė Kemežaitė,
"Tautos gyvybės" redaktorė

SPORTO RĖMĖJAI

Neturėty būti pamiršti lietuviškojo veikimo rėmėjai. Spaudoje skaitome apie mecenatus, kurie nesigaili pinigų lietuvių mokslo institucijoms, Bendruomenėi, parapijom. Turi jų ir sportininkai. Jie dosnūs lietuviško sportuojančio jaunimo auklėjimui bei su sportine veikla susijusiems reikalams. Visus suminėti būtų sunkoka, tačiau vieną iš jų tikrai vertėtų, – tai torontiešis Leonardas Kirkilis. Jis jau 30 metų remia ne vien tik Toronto sporto klubus, bet ir kiekvieną svarbesnį sportiniame gyvenime įvykį. Jo parama vertinama ne doleriu, penkine, bet šimtinėmis, ir tai gana dažnai. Jis yra ir veikalo "Iš-eivijos lietuvių sportas" mecenatas su pilna tūkstantine.

Sporto vadovybė turėtų parodyti mostą, atėdama su žymeniu, pagerbimu tokio žmogaus. Taip pat turėtų būti pagerbti ir visi kiti mecenatai bei rėmėjai, kurių pastangomis dažnai įgyvendinami dideli užmojai.

Sig. Krašauskas

REIKIA DVASINIO PENO

Siunčiu čekių "TŽ" prenumeratorai prašyti. Jei galima, prašyčiau laikraštį duoti ką nors dvasinio. Nežtenka vien gerimo, valgio, balių, koncertų, minėjimų. Vien tais dalykais stiprios sielos neįlaikysi. Linkiu jums Dievo palaimos, kad sukurtumėte ką nors naujo, dingo dvasiai.

J. Jasimienė,
Hamilton, Ont.

Kanados Lietuvių Bendruomenė

VII-tojo PLB seimo atstovų rinkimo komisija Kanadoje 1988 m. vasario 15 d. posėdyje patikrino 49 atstus balsavimo lapus ir rado, kad pagal balsų skaičių išrinkti šie kandidatai: Joana Kuraitė-Lasienė, Romas Vastokas, Petras Lukoševičius, Algis Pacevičius, Arūnas Staškevičius, Ramūnė Sakalaite-Jonaitienė, Juozas V. Danys, Rasa Lukoševičiūtė-Kurienė, Juozas Kristolaitis, Gabija Petrauskienė, Rudy Vilembrektas, Algirdas K. Vaičiūnas, Jeronimas Pleinys, Paulius Kuras, Adolfas Šetikas; kandidatai: Jonas Lukšys, Jonas Stankus, Alfonsas Patamsis.

Rinkimų komisija

Nėra bulvių

Kompartijos pareigūnas, lankydamas kolchozą, klausia pirmininką apie bulvių derlių. Pirmininkas paaiškina, jog, oficialiai imant, derlius buvo toks geras, kad sudėjus bulvę ant bulvės grandinė siektų Dievo sostą. Partietis pastebi: "Bet čia yra Sov. Sąjunga. Joje Dievo nėra". Pirmininkas taria: "Taip, tiesa, bet užtat joje nėra ir bulvių."

TORONTONT

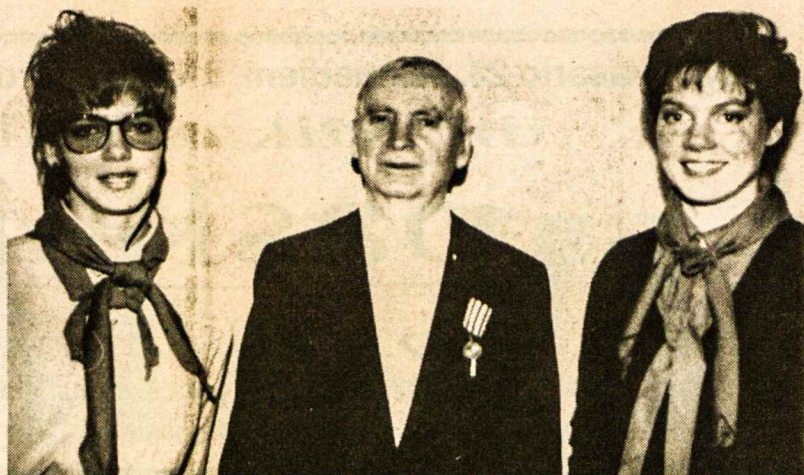
Maironio mokyklos mokiniai praėjusių Kalėdų proga rašė sveikinimus lietuviams sąžinės kaliniams sibiriniuose lageriuose. Dalia Baliūnaitė parašė sveikinimą Viktorui Petkui ir gavo jo atsakymą: "Geroji Dalyte, man buvo labai malonu, kad švenčių metu nepamiršote ir manęs. Ačiū už sveikinimus ir linkėjimus. Gražų vardą turi mokykla, kurioje Jūs mokėtės. Maironis – didi asmenybė ir mūsų tautos pasididžiavimas. Tai pats didžiausias mūsų poetas. Nepaprastai sunkiu mūsų tautai laikotarpiu jis ne tik nenuleido rankų, bet ir pranašavo tėvynės atgimimą, kas iš tikrųjų ir įvyko". Toliau V. Petkus rašo pažinojęs Maironio seserį, ištekęsiją už jo kaimyno Lipčiaus bei jų gyvenimą. Baigdamas laišką, V. Petkus rašo: "Tikiu, jog besimokydama toje mokykloje išaugsite susipratusi, sąmoninga lietuvaite. Prašom perduoti daug sveikinimų nuo manęs visiems savo artimiesiems. Sudiev! Visuoimet Jus prisimenas Viktoras". Dabartinis adresas: USSR 671510, Buriatskaja ASSR, Bauritovskij raj., pos. Bagdarin, Bagdarinskaja ekspeditsija, Viktoras Petkus.

"Air Canada" bendrovės išleistame žurnale "En Route" yra įdėtas Europos žemėlapis, kuriame Baltijos valstybės parodytos kaip Sov. Sąjungos dalys. Parlamento narys Andrew Witer pasiuntė laišką transporto ministeriui J. Crosbie, nurodydamas, kad prievartinio Baltijos valstybių įjungimo Sov. Sąjungon Kanados vyriausybė "de jure" nepripažįsta. Be to, tai esąs įžeidimas Kanados baltiečių. A. Witer prašė ministerį minėtą klaidą atiteityje ištaisyti.

Ontario meno taryba 1988 m. pradžioje paskyrė \$4,497,415 įvairiom menų bei kultūros organizacijoms ir paskiriam asmenim. Sraše yra 515 asmenų ir 283 organizacijos. Pastarųjų eilėje pažymėta Kanados ukrainiečių operos draugija, gavusi \$4,000, Kanados lenkų muzikos draugija (\$6,000), Toronto latvių koncertų draugija (\$1,500), Sudburio ukrainiečių profesionalų ir verslininkų klubas (\$1,500). Tarp pavienių asmenų, gavusių paramą, sraše minimas dail. G. Račkus iš Stoney Creek, Ont. Daugiau lietuvių jame nematyti. Adresas: Ontario Arts Council, 151 Bloor St. W., Suite 500, Toronto, Ont. M5S 1T6. Tel. (416) 961-1660.

"The Globe a. Mail" 1988.II.20 išspausdino ilgą, gausiai iliustruotą straipsnį apie Alain Stanke, buvusį Aloyzą Stankevičių, gyvenantį Montrealyje pagarsėjusį spaudos bei televizijos žurnalista ir didelės knygų leidyklos savininką. Straipsnyje pažymėta, kad jis gimęs Lietuvoje 1934 m. Į Kvebeką atvyko 1951 m. ir pradėjo labai sėkmingą žurnalisto karjerą. Esąs labai populiarus visoje Kvebeko provincijoje.

"Nemarus mirtingasis" – monografija apie arkiv. Teofilijū Matulionį, išleista vokiečių kalba V. Vokietijoje, susilaukė recenzijos leidinyje "Koenigsteiner Rufe" 1988 m. sausio mėnesio laidoje. Jos autorė dr. Elisabeth Herbrich iš Salzburgo gražiai įvertino monografiją, sakydama, kad ją būtinai turėtų skaityti kunigai ir pasauliečiai, per daug pasidavę dabarties dvasiai.

Skaucūų veikėjos Montrealyje – GINTA ir RIMA PIEČAITIENĖS, pakeltos į paskaitininkų laipsnį. Viduryje – kapelionas kun. JUOZAS ARNAUSKAS, gavęs ordiną "Už nuopelnus" su rėmėjo kaspinu Ntr. R. Otto

"Tėviškės žiburių" spaustuvei reikalinga

RINKĖJA ARBA RINKĖJAS

Lengva išmokyti rašantiems paprasta mašinėlė. Kreiptis į spaustuvės vedėją Vytautą Balčiūną tel. (416) 275-4672

MARIUS E. RUSINAS, turis septynerių metų patyrimą, patarnauja visose pensijų srityse:

- RRSP – nuo 1 iki 10 metų garantuoti pažymėjimai
- RRIF pensijų fondas
- metinė renta (Annuities) – nuo 5 iki 20 metų išmokos abiem (vyriui ir žmonai) arba vienam (kitam mirus)
- įvairūs fondai (Segregated Funds) – gyvybės, sveikatos, grupinė drauda
- atstovauja visom gyvybės draudros bendrovėm
- klientų patogumui, susitarus, atvažiuoja į namus

Canada Life Assurance Company
390 Bay St. nr. 600, Toronto M5H 2Y2
Darbo (416) 868-0922, namų (416) 848-0320

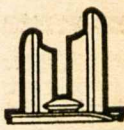
Blyth & Company Travel

68 Scollard Street, Toronto, Ontario, Canada M5R 1G2
Telefonai: 964-0067 Toronto, 1-800-387-5603 nemokamai iš kitų Ontario vietovių. 1-800-387-1387 nemokamai iš visų kitų provincijų.
TELEX: 06-218906 Reg. Nr. 2740365

ALGIS MEDELIS 1988 METŲ KELIONĖS Į LIETUVĄ

ypatingai prieinamos kainos, (įskaitant net ir visų, oro uostų ir daugumos draudų mokesčius (pvz. 1/4 milijono dolerių gyvybės draudai!)

- Gegužės 24** – 10 naktų Vilniuje – \$2050
su proga pailsėti Jugoslavijoje – \$2350
Birželio 21 – 9 naktys Vilniuje, 3 – Leningrade – \$2550
su galimybe nuvykti į Klaipėdą, Palangą
- Liepos 19** – 10 naktų Vilniuje, su galimybe nuvykti į Klaipėdą, Palangą. Norintiems proga aplankyti Pragę
- Rugpjūčio 23** – 10 naktų Vilniuje. Norintiems proga aplankyti Budapeštą
- Rugsėjo 20** – 11 naktų Vilniuje. Su proga pailsėti Jugoslavijoje
- KELIAUKITE SU MUMIS – NEAPSIVILSITE!**
Sutvarkysime ar suplanuosime visus kitų kelionių reikalus – kreipkitės!

Toronto miestas

Svarbus pranešimas Toronto miesto nejudomo turto mokesčių mokėtojams

Jau dabar turėjote būti gavę 1988 m. laikiną nejudomo turto mokesčių sąskaitą. Jeigu dar nesate jos gavę, skambinkite tel. 392-7115 arba rašykite mokesčių rinkėjui (Tax Collector), City Hall, Toronto M5H 2N2, arba užkeikite informacijos įstaigon (Tax Information Counter), Main Floor, City Hall, kaip galint greičiau.

Atminkite, jeigu ir nesate gavę sąskaitos, vistiek turite mokėti savo nejudomo turto mokesčius. Pirmieji keturi mokėjimai už 1988 m. yra mokami vasario 15, kovo 15, balandžio 15 ir gegužės 9.

Šie 1988 metų mokėjimai yra nustatyti pagal praėjusių metų mokesčių pusę sumos. Gegužės mėnesį jūs gausite sąskaitą 1988 metų nejudomo turto mokesčių likusiai sumai, kuri turės būti apmokėta ir vėl keturiais mokėjimais.

G. H. Clarke,
miesto išdinininkas

1988 metų EKSKURSIJOS Į VILNIŲ IR KITUS EUROPOS MIESTUS

1. Balandžio 18 – 27	4. Liepos 6 – 20	6. Rugpjūčio 17 – 31
2. Gegužės 18 – 1	5. Liepos 13 – 27	7. Rugsėjo 7 – 21
3. Birželio 15 – 29		8. Spalio 10 – 19

Ekskursijų kainos: I ir VIII – \$1775.00, II – \$2150.00, III, VI, VII – \$2425.00, IV ir V – \$2524.00, [skaitant vizą ir draudą]. Grupės 2 – 7 Vilniuje – 10 dienų, 1 ir 8 Vilniuje – 6 dienos. Po Vilniaus galima važiuoti ir į kitus miestus ilgesniam laikui pagal Jūsų pasirinkimą. Užsirašyti bent 45 dienas prieš išvažiuojant ir įmokėti \$200 depozitą. Likusi suma reikalinga sumokėti bent 30 dienų prieš išvažiuojant. Tikslios kainos bus žinomos ir paskelbtos balandžio mėnesį. Smulkesnių žinių skambinti arba rašyti žemiau nurodytu adresu

V. BAČĖNAS
KENNEDY TRAVEL BUREAU LTD.
296 Queen St. W., Toronto, Ontario M5V 2A1

Visais kelionių reikalais kreiptis:
V. BAČĖNAS
tel. (416) 593-0600

Advokatė

JOANA E. KURAS, LL.B.

kartu su advokatu Petru Šimonėliu perėmė a.a. advokato Algio Puterio bylas ir testamentus

3425 Dundas St. W., Suite 200 prie Windermere Ave.,
Toronto, Ontario M6S 2S4
Telefonas (416) 763-3362

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.

2 Jane St., Suite 500 Telefonai:
Bloor ir Jane gatvių kampas įstaigos (416) 762-7393
Toronto, Ontario M6S 4W3 namų 233-0303

Advokatas VIKTORAS E. RUDINSKAS, B.C.L., LL.B., M.B.A.

Ontario ir Kvebeko teisininkų organizacijų narys, dirba firmoje advokatų Anderson, Sinclair, Walters, Shaw a. Mooney. Barristers and Solicitors. Patent a. Trade Mark Agents

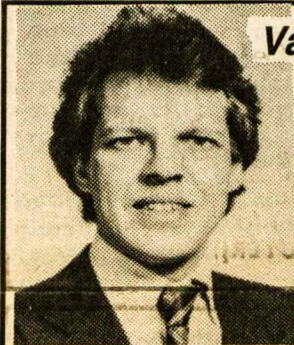
Toronto: Suite 209, 3416 Dundas St. W. Toronto, Ontario M6S 2S1 767-2127	Mississauga: Suite 200, Plaza One, 2000 Argentia Road, Mississauga, Ontario, L5N 1P7, 821-8522 TELEX: 06-960168
---	---

Advokatas

PETRAS K. ŠIMONĖLIS, B.A. M.L.S. LL.B.

kartu su advokate Joana Kuraite perėmė a.a. advokato Algio Puterio bylas ir testamentus

3425 Dundas St. W., Suite 200 Telefonai:
prie Windermere Ave. įstaigos (416) 763-3362
Toronto, Ontario M6S 2S4 namų 621-2136

Vaidotas Jonynas, M.B.A., C.F.A.

Telefonas (416) 864-2734

- Turi daugiau kaip 10 metų patyrimo investicijų srityje
- Aukso kasyklų analizuotojas
- Asmeniškai pataria apie "T-Bills", "Canada Savings Bonds", RRSPs, "Mutual funds"
- Sėkmingai patarnauja lietuviškai arba angliškai

Moss, Lawson & Co. Limited
48 Yonge Street, Toronto, Ont. M5E 1G7

west realty inc., realtor
an independent member broker

Juozas (Joseph) Norkus
namų pirkimo ir pardavimo atstovas

patarnauja lietuvių kalba
Nemokamas namų įvertinimas

Lietuvių pensininkų namuose "Vilnius" I-mė aukšte.

1700 bloor street west
toronto, ontario M6P 4C3

769-1616

DRAUDA "ALL THE CHOICE IN THE WORLD"

MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814

2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403

Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS

• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

DRESHER INSURANCE & REAL ESTATE BROKERS

233-3334 – 231-2661 – 231-6226

3830 B Bloor Street West Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja – V. DREŠERIS, A. MIKŠIENĖ ir RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ

Darbo valandos: 10 v.r. – 7 v.v., šeštadieniais – 10 v.r. – 2 v.p.p.
Narys "Better Business" biuro

Patarnavimas – greitas ir tikslus!

V. Dauginis – telefonai (416) 533-1121 (416) 822-8480

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA — INSURANCE

Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6
(416) 533-1121

homecentre inc., realtor
an independent member broker

birute spudas, B.A.
sales representative

BAYVIEW ir ROYAL ORCHARD BLVD. – Keturių miegamųjų, dviejų aukštų, "Tudor", \$249.500.

NETOLI PRISIKĖLIMO PARAPIJOS visai naujai atremontuotas dviejų butų po du miegamuosius namas (duplex). Naujos prausyklos, virtuvės, "skylights". Galima įrengti butą rūsyje. Kaina \$349.900.

1280 dundas street west
toronto, ontario M6J 1X7
res: 445-9469

535-2500

TORONTONT

Anapilio žinios

— Tikinčiosios Lietuvos diena Lietuvos kankinių parapijoje — vasario 28, sekmadienį. Bus specialiai rinkliava religinei Lietuvos šalpai.

— Metinis Anapilio moterų būrelis susirinkimas — vasario 28, sekmadienį, po 11 v.r. Mišių, buvusiose bankelio patalpose.

— Gavėnios rekolekcijos — kovo 17-20 dienomis. Prasidės kovo 17, ketvirtadienį, 7 v.v. Vedėjas — kun. dr. Viktoras Skilandziūnas.

— Jaunųjų talentų koncertas Anapilio salėje — kovo 27, Verby sekmadienį. Rengia kultūrinę parapijos sekcija. Registruotis pas S. Ziemelytę tel. 823-7261.

— Pakrikštyti: Claus ir Dianos (Bubulytės) Wise dukrelė Kristina Aurelija; Ramūno ir Deboros (Zelger) Stanaičių sūnus Jonas Pranas; Martyno ir Ramonos (Grigaliūnaitės) Ycū sūnus Tomas Martynas.

— Vasario 16 d. lietuvių kapinėse palaidota a.a. Petronėlė Žizienė, 84 m. amžiaus.

— Kanados lietuvių kultūros muziejaus statybai A. Mickevičius paaugojo \$1000. Statyba numatoma pradėti š. m. gegužės mėnesį.

— Lietuvių kapinėms paaugojo \$100 S. Povilinskis.

— Mišios vasario 28, sekmadienį, 9.30 v.r. — už a.a. Norą Šimkutę, 11 v.r. — už parapiją.

Lietuvių namų žinios

— Praeitą sekmadienio suruoštas poezijos ir muzikos vakaras praėjo sėkmingai. Dalyvių buvo apie 250.

— Vasario 24, trečiadienį, 10.30 v.r. įvyks susirinkimas dėl Lietuvių slaugos namų "rezoning". Miesto komitetas nutars balsuos mūsų prašymą. Dalyvaujančių asmenų skaičius turės įtakos planavimo komitetui darant sprendimą. Prašome lietuvių visuomenę gausiai dalyvauti. Vieta: Toronto City Hall, Committee Room, No. 4, II a.

— "N. Lietuvos" rėmėjai šaukia susirinkimą jos skaitytojų bei prijauniančių LN posėdžių kambaryje kovo 6, sekmadienį, 1.45 v.p.p. Bus aptarta laikraščio parama — vėjus ir metinis parengimas.

— Straipsnyje "Didelė saują derliaus", išspausdintame "TŽ" 1988 m. 7 nr., praleista autorias Stasio Kasparo pavardė. Šiomis eilutėmis atitaisome įvyksią klaidą.

— Užuojautoje Vincui Ignaičiui, pareikštoje dr. Antano ir Sofijos Pacevičių ir išspausdintoje "TŽ" 1988 m. 5 nr., įsibrovė klaida: vietoje žodžio "užuojauto" išspausdinta "padėkų". Tai pakeitė teksto prasmę. Atsiprašome už klaidą.

— A. a. Algio Banelio atminimui vietoje gėlių Jonas ir Angelė Šulcai paaugojo "Tėviškės žiburiams" \$25.

— J. Marčiukaitienė, pagerbdama savo vyrą a.a. Meilutį Marčiukaitį, jo atminimui paaugojo "Tėviškės žiburiams" \$75.

— Feliksas ir Vida Mockai, pagerbdami a.a. Bronių Bijūną, paaugojo Kun. P. Azubalo vardo fondui \$30.

— KLF A. ir T. Kojelaičių stipendijų fondo komisija pasakrė \$1000 stipendiją A. Pabedinskui, ruošiančiam mokslinį darbą magistro laipsnį gauti iš cheminės inžinerijos, \$400 — J. Lukošui-Sanders, baigiančiam ruošti mokslinį darbą magistrės laipsnį iš geologijos, \$700 — P. Babekui, lankančiam Vasario 16 gimnaziją. Fondas moka ir premijas studentams, parašiusiems profesoriumi mokslinį darbą iš lituanistikos. Stipendijų fondo adresas: 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

— Miniatiūrinio meno parodoje, kuri buvo surengta Toronto "Del Bello Gallery" 1987 m. lapkričio 8 — gruodžio 31 d., buvo ir keliolikos lietuvių dailininkų kūrinių iš okupuotos Lietuvos. Štai jų pavardės: Alfonsas Čepauskas, Irena Daukšaitė-Guobienė, Gražina Didelytė, Giedrius Jonaitis, Danutė Jonkaitytė, N. Jurenienė, V. Kisarauskas, Rimvydas Kepežinskas, Ramunė Kmieliauskaitė, Elvyra-Katalina Kravconaitė, Klemenas Kupriūnas, Vytenis Lingys, Jonas Maldžiūnas, Vidmantas Markevičius, Diana Radavičiūtė, Nijolė Šaltenytė, Jūratė Stauskaitė, Alvydas Seibutis, Tadas Vėbra, Vytautas Jurbūnas. Iš Lenkijos dalyvavo Stasys Eidrigėvičius, iš JAV — Everett P. Misunas.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Kryžiaus keliai gavėnios metu bus einami kiekvieną penktadienį, 7 v.v., o po jų bus Mišios 7.30 v.

— Vasario 19 d. palaidotas a.a. Algirdas Banelis, 63 m., vasario 20 d. — a.a. Anelė Vaičiūnienė, 83 m., vasario 22 d. — a.a. Elena Barakauskienė, 35 m.

— Tikinčiosios Lietuvos diena — kovo 6 d. Tą dieną bus daroma rinkliava religinei Lietuvos šalpai. Pamokslus sakys lietuvių informacijos centro ir Religinės šalpos įstaigų vedėjas kun. K. Pugetvičius iš Niujorko.

— Metinei parapijos vakarienei bilietai gaunami po Mišių salėje.

— Katalikų moterų draugijos susirinkimas — vasario 28, sekmadienį, po 11.30 v. Mišių Parodų salėje.

— Parapijos tarybos jaunų šeimų sekcijos posėdis — vasario 29, pirmadienį, 7.30 v.v. — A. R. Giniočių bute.

— Kelionė į Šv. Žemę, kuri numatyta gegužės 21 — birželio 4 d., įvyks, jei neramumai Izraelyje pasibaigs iki to laiko. Prašom registruotis su ta sąlyga, kad galėtume žinoti, koks maždaug keleivių skaičius susidarys. Lėktuvus sustos Montrealyje ir Niujorke, pakeliui į Amaną (Jordanijoje). Kaina, į kurią įeina lėktuvų ir autobusų kelionės, 1 kl. viešbučiai, 3 valgiai per dieną — \$2,549 kan.

— Parapijų aukojų: \$1,000 — a.a. Simas Stankevičius (testamentu); \$150 — S. V. Liuišos; \$100 — A. Norkus, D. A. Zakarevičiai, A. P. Petrylos, S. Vaitekūnienė; \$60 — E. Walenciej; \$50 — JBD, A. Genys, P. G. Stauskai; pranciškonų klėrikų fondui: \$100 — S. Vaitekūnienė; \$50 — V. Léverienė; Religinei šalpai: \$100 — M. Vaškevičienė, S. Vaitekūnienė; vienuolynui: \$60 — V. H. Gumauskai.

— Mišios vasario 28, sekmadienį, 8.30 v.r. — už a.a. Steponą Juodkaitį, 9.20 v.r. — už Bordignon šeimos mirusius, 10.15 — už a.a. Bronę ir Petrą Dambrauskus, a.a. kun. Stasį Kulbį, SJ, už a.a. Leoną Fabricijų, 11.30 v.r. — už gyvus ir mirusius parapijiečius, 7 v.v. — už a.a. Romą Draudvilą.

— Metinis "Tėviškės žiburių" spaudos vakaras — balandžio 9, Atvelykio šeštadienį, Anapilio salėje. Jau sudaryta meninė programa ir baigiamos ruošti loterijos — didžioji (su specialiais bilietais) ir mažoji (su įėjimo bilietais).

— Dr. A. Pacevičius praneša pacientams, kad nuo š. m. vasario 22 d. perkėlė savo kabiną į naujas patalpas — 2340 Dundas St. W. (Bloor St. W. ir Dundas St. W. kampas).

— Andrew Witer, M.P., Kanados parlamente š. m. vasario 11 d. padarė pareiškimą, liečiantį 70-ją Vasario 16 šventę. Esą Lietuva prieš 70 metų tapusi nepriklausoma valstybe, bet 1940 m. buvusi paversta Sov. Sąjungos. Nepaisydami sovietinių grasinimų, lietuviai Vilniuje ir Kaune rengia taikingas demonstracijas vasario 16 d. "Kanados Lietuvių Bendruomenė reiškia protestą Gorbachiovui viešu laišku, kuris skelbiamas visos Kanados dienraščioje, prieš paskelbtas baisias sovietinės valdžios baudžiamąsias priemones. Kreipiuosi į užsienio reikalų ministrą (p. Clark), prašydamas daryti spaudimą visoms galimoms priemonėmis Sovietų Sąjungai, kol bus baigta neteisėta Lietuvos okupacija ir Lietuva vėl užims atitinkamą vietą tarp laisvų ir nepriklausomų pasaulio valstybių".

— "Heritage Week" tautybių savaitės proga Ontario premjeras David Peterson ir pilietybės ministris Gerry Phillips sukvietė tautybių atstovus, etninės spaudos bendradarbius, provincinės valdžios ir jos padalinių pareigūnus į priėmimą vasario 16 d. parlamento rūmuose. Premjeras, pilietybės ministris ir kultūros bei komunikacijos ministrė Lily Oddie Munro savo kalbose pabrėžė daugiakultūriškumo svarbą ir valdžios užsimojimus visose srityse teikti lygiateisius patarnavimus visų tautybių gyventojams.

— Kanados daugiakultūrių reikalų ministris ir valstybės sekretorius David Crombie pranešė paskyrimą \$136,700 vienuolikai organizacijų, pateikusių įvairius projektus. Jos gavo nuo \$2,800 iki \$20,000. Gavusių sąrašą matyti vokiečių, indiečių, italų, vietnamiečių, laosiečių, kiniečių, graikų organizacijos.

Š.m. vasario 28, sekmadienį, 3 v.p.p., Toronto Lietuvių namuose

dr. Mikas Valadka

skaitys paskaita tema

"Kaklo ligos ir priežiūra".

Bus aiškinama kaklo priežiūra, ligos bei įtaka sveikatai. Paskaita pajvairinama skaidrėmis. Po paskaitos — kavutė. Įėjimas nemokamas. Rengia LN kultūrinę komisiją

SUMAŽINKITE PAJAMŲ MOKESČIUS VALDŽIAI, INEŠDAMI SANTAUPAS MŪSŲ KOOPERATYVE!

— Mokame aukštas palūkanas (žiūr. skelbimą 8-tame "Tėviškės žiburių puslapyje")
— Neimame jokio administracinio mokesčio
— Prieš 71 gimtadienį galėsite lengvai šias santaupas pervesti į RRIF, nemokant valdžiai jokių mokesčių
— Norint gauti mokesčių atleidimą už 1987 metus, įnašą į RRSP reikia įteikti iki 1988 m. vasario 29 dienos

Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvas Toronte

TAUPYKIME SAVO ATEITIES GEROVEI!

(Sumažindami pajamų mokesčius)

- Vasaris — RRSP indėlių mėnuo.
- Ši mėnesį dalį savo santaupų įdėkite į saugią
- Galite pasirinkti indėlio terminą: 1 m. - 9 1/4%, 2 m. - 9 1/2%, 3 m. - 10%. su keičiamu nuosimčiu (variable rate) 8%.
- Jūsų RRSP palūkanos apsaugotos nuo pajamų mokesčių.
- Nelaukite paskutinės dienos! Paskutinė diena indėliams už 1987 metus
- Jūs pat pat vietoje išduos kvitą dėl mokesčių atleidimo.

"Paramos" RRSP s-ta.

- Jei truks "Parama" paskolins.
- "Parama" mokės aukštas palūkanas už jūsų indėlius.
- "Parama" neims jokių mokesčių nei už plano administravimą, nei už patarnavimus įdedant ar išimant.
- "Parama" tuo pat vietoje išduos kvitą dėl mokesčių atleidimo.

VASARIO 29
Tel. 532-1149
"PARAMOS" valdyba

KLB Toronto apylinkės tarybos

POSĖDIS

1988 m. kovo 1, antradienį, 7.30 v.v.,

(ne vasario 23 d.)

Toronto Lietuvių namuose, 1573 Bloor St. W.

Apylinkės valdyba

"IBM-COMPATIBLE" mikro-kompiuteriai ir "software"

Patikimi gaminiai. Kvalifikuotas patarnavimas. Savininkas — R. V. Smolskis, B.A.

"REAL TECHNOLOGIES" Tel. (416) 270-2583

Sigita Štuopienė atidarė KIRPYKLĄ,

aptarnaujančią moteris, vyrus ir vaikus

SIGI'S HAIRLINES

3186 Dundas St. West, (du bloklai į rytus nuo Runnymede) Šeštadieniais pageidautina iš anksto susitarti dėl priėmimo laiko telefonu 769-1894. Pirmadieniais uždaryta.

A. a. Antano Poškaus atminimui paaugojo "Tėviškės žiburiams": \$30 — Tyrūnė ir Virginių Sičiūnai; \$20 — Bronė Galinienė.

— Poezijos ir muzikos popietę vasario 21 d. surengė Lietuvių namų kultūrinė komisija. Ją pradėjo V. Kulnys, pakviesdamas Vl. Šaltmirą įvadiniam žodžiui apie poetą Henriką Nagį. Jis gana išsamiai aptarė jo kūrybą, pabrėždamas mintį, kad geriausiai apie save kalba pati poezija. H. Nagys skaitė savo kūrinius iš įvairių rinkinių, iš M. Rilkės kūrybos ir baigė ištraukomis iš kantatos "Kryžių ir Rūpintojėlių Lietuva". Muzikinę dalį atliko žymioji pianistė, Toronto konservatorijos dėstytoja Leokadija Paulauskaitė-Kanovičienė ir fleitininkas Tomas Regina. Po meninės programos LN kultūrinę š. m. \$1000 premiją už kantatą "Kryžių ir Rūpintojėlių Lietuva" įteikė LN pirm. J. V. Šimkus poetui H. Nagiui ir muz. A. Stankevičiui (pastarasis negalėjo dalyvauti šioje iškilmėje). Padėkos žodį tarė H. Nagys, pareiškdamas, kad minėtos kantatos tekstas iškilio iš jo pasamones, kurioje glūdi prosenelių aidas. Renginio talkininkams ir programos atlikėjams padėjo V. Kulnys. Iš programos eigos paaiškėjo, kad H. Nagys yra paruošęs naują savo poezijos rinkinį "Pavasare-jant".

— Mažosios Lietuvos moterų draugijos suruoštas tradicinis šiuipynis įvyko vasario 16, antradienį, Prisikėlimo salėje. Susėdus gausiems svečiam prie papuoštų stalų, renginį pradėjo vicepirm. G. Baltaduonienė, sveikindama dalyvius, kurių tarpe buvo ir atvykusių iš Lietuvos. Programos pranešėja vicepirm. Asta Šernaitė-Šimkienė pakvietė maldai kun. A. Simanavičį, OFM. Pasiūpinę šiuipinio valgius, dalyviai išklausė ištraukos iš Donelaičio "Metų", kurią skaitė p. Lasienė. Svečias iš Montrealio "Lietuvos pajūrio" red. A. Lymantas (dalyvavo ir p. Lymantienė) savo žodyje priminė mažlietuvių veiklą praetyje. Jiems Vasario 16 buvusi "laimės gadynė". Kalbėtojas citavo Vydnų ir dail. Braką kaip nepalaužiamos vilties žmones. Meninę dalį atliko vyrų choras "Aras", diriguojamas V. Verikailio, akompanuojamas J. Govėdo. Jo programoje vyravo dainos apie jūrą, žvejybą, medžioklę, pajūrio vėją. Padainavo taip pat "Arui" skirtą dainą apie medžiotojus, kurią sukūrė kompoz. Vl. Šleinytis, gyv. Lietuvoje. Truputį humoristikos pateikė G. Baltaduonienė, o padėkos žodį tarė pirm. I. Adomavičienė, primindama, kad tai 30-sis šios draugijos suruoštas šiuipynis. Programa buvo baigta loterija, kurios dovanos daug ką pralinksmino.

MONTREALQUE

— I lietuvių demonstracija prie Sovietų Sąjungos ambasados Otavoje vasario 13 d. išvyko beveik pilnas autobusas montrealiečių. Dėl autobuso gedimo montrealiečiai kiek pavėluotai prisijungė prie demonstruojančių lietuvių iš Otavos, Toronto, Hamiltono, St. Catharines ir kitų vietovių. Žvarbus vėjas trukdė išklausyti kalbėtojus, bet "Marija, Marija", "Lietuva brangi" ir Lietuvos bei Kanados himnai skambėjo visai gerai. Po demonstracijos ir pamaldų Šv. Jono Kr. šventovėje visi išsiskirstė namo. Iš vakaro praėjusi didžiausia šios žiemos pūga dalį montrealiečių nuo šios kelionės atbaide.

— "Vaivorykštės" vadovė Irena Lukoševičienė ir KLB Montrealio apylinkės pirm. Arūnas Staškevičius susitiko su "La Presse" žurnaliste Lily Tasso LaSalle bibliotekoje vykstančioje "Vaivorykštės" parodoje. Vasario 14 d. pasirodė neilgas straipsnis "Lietuviai švenčia savo tėvynės 70 metų sukaktį". Ji trumpai aprašė dabartinę Lietuvos okupaciją, šių metų Vasario 16-osios minėjimą, kvebiekiečiams geriau pažįstamus Alan Stanke ir dr. Vytautą Pavilani bei jų vaikus ir pačią "Vaivorykštės" parodą.

— "Metinis "Lito" susirinkimas bus balandžio 23 d. Šv. Kazimiero parapijos salėje.

— Sol. Gina Čapkauskienė kovo 17 d. koncertuos Floridos St. Peterburge. Koncertą ruošia ALT vietos skyrus lietuvių namuose. Akom-

panuos Margaret Douglas. Solistė žada ta progą pabūti ten porą savaitių. B.S.

— Naujas patarnavimas "Lito" nariams. 1987 m. "Litas" įvedė RRIF sąskaitą — Registered Retirement Income Fund (Registruotas pensijos pajamų fondas). Taupytojai, turintieji santaupų RRSP planuose turi tokias sąskaitas uždaryti ne vėliau kaip iki 71 metų amžiaus. RRSP sąskaitų uždarymui yra trys būdai: 1. Išimti visas sumas iš RRSP sulaukus 71 m. amžiaus nepatartina, nes tektų iš karto mokėti didelius mokesčius. 2. Perkelti iš RRSP į "annuities" taip pat nepatartina, nes nustosite savo pinigų kontrolę. Keliant į "annuities", palūkanos bus nustatytos tuo metu ir nesi-keis iki termino pabaigos — mirties. Mirties atveju ir terminui pasibaigus, like balansai priklausys draudimo bendrovei. 3. Perkelti į RRIF — šiuo metu pats geriausias būdas, nes: a. visuomet turėsite kontrolę savo uždribtų į sutaupytų pinigų; b. geriausia apsauga prieš infliaciją, nes palūkanos keisis pagal rinką; c. mirties atveju likusieji balansai bus išmokėti testamentu paveldėtojams; d. RRIF sąskaitos gali būti kilnojamos iš vieno banko į kitą; e. pinigų reikės išimti iki 90 m. amžiaus, bet visuomet galėsite išimti anksčiau, pagal Jūsų pageidavimą.

— Pensijų planų ar kitais finansiniais reikalais kreipkitės į "Litą". Gausite teisingą patarimą ir garantuotą paslapties išlaikymą.

AUDROS NUOSTOLIAI

Dėl jos įvykę

- ◆ KANALIZACIJOS SUTRIKIMAI
- ◆ VANDENS APSĖMIMAI NAMUOSE

DABAR jau apdraudžiami už mažą atskirą kainą.

TEIRAUTIS:

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

TEL. 722-3545

P. S. Montrealyje visi prisimename 1987 m. liepos mėn. 14 d. audrą ir vandens apsėmimus.

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DeSeve St., Montreal, Que. H4E 2A8

Tel. 766-5827; 766-5830

Skyriai: 3907A Rosemont Blvd. ir Šv. Kazimiero parapija

VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

AKTYVAS — virš \$23,000,000 REZERVAS — virš \$750,000.

MOKA UŽ:

Certifikatus	9 %	Taupymo — special.	5 1/4%
Term. indėlius:		Taupymo — su gyv. dr.	5 %
1 metų	8 1/4%	Taupymo — kasdienines	4 3/4%
180 d. - 364 d.	7 1/4%	Einaimos sąsk.	4 1/2%
120 d. - 179 d.	7 %	RRIF — RRSP — term.	9 1/2%
60 d. - 119 d.	6 3/4%	RRIF — RRSP — taup.	6 1/4%
30 d. - 59 d.	6 1/2%		

IMA UŽ:

Nekiln. turto nuo 10 1/2%, asmenines — nuo 10 3/4%

Informacija apie naujausias palūkanas "Lite"

KASOS VALANDOS:

	1475 DeSeve	Rosemont	Šv. Kazimiero par.
Pirm., antr., treč.	9.00-3.00	—	—
Ketvirtadieniai	12.00- 8.00	4.00-8.00	—
Penktadieniai	10.00- 6.00	2.00-6.00	—
Sekmdieniais	10.30-12.30	—	10.30-12.30

Norite susipažinti su savaitraščiu "TEVIŠKĖS ŽIBURIAI"? Atsiųskite savo adresą ir gausite keletą numerių nemokamai.

Bookbinding Studio "SAMOGITA"

meniškai įrašo knygas bei žurnalus. Savininkas — lietuvis. Telefonas 625-2412
P. O. Box 1343, Postal Station "B" Mississauga, Ontario L4Y 4B6

CHESSINGTON LIMOUSINES

vestuvėms, gimnazijos, universiteto mokslo užbaigimo ir kitom progom. Lietuviams nuolaida
C. Jason (Jasiūnas) Toronte
Tel. (416) 624-8181

EUROPEAN CATERING

Gaminamas maistas visom progom, parūpinama salė, muzika, gėlės, sutvarkomi gėrimų (baro) reikalai. Skambinti bet kuriuo laiku: Antanas Gataveckas tel. (416) 234-0243 Toronte.